

Päälystö- lehti

7/2011 JOULUKUU

**Länsi-Suomen Merivartiassa
puhaltavat muutosten tuulet s. 22**

SUOMEN ALIUPSEERI
VUOSINA 1930-44,
ASEMIES V.1945,
SAULI VV.1946-53,
ALIUPSEERI VV.1954-74,
TOIMIUPSEERI VV. 1974-89.

PÄÄLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

81. vuosikerta
ilmestyy 7 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

Seuraavaan numeroon tarkoi-
tetut jutut tulee olla toimituk-
sesssa viimeistään 16.2. Lehti
on lukijoilla 29.2.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Ari Pakarinen
Puh. 050 355 7289
ari.pakarinen@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Anders Hagman
Puh. 0400 895 857
anders.hagman@kolumbus.fi
Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi
Antti Kymäläinen
Puh. 040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi
Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi
Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

MAINOSMYYNTI:

Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Käpytie 4 I, 13720 PAROLA
Olavi Waljakka 040 7465 340
olavi.waljakka@pp.inet.fi

Aikakauslehtien liiton jäsenlehti,
Member of the European Military
Press Association

Kirjoittajat esittävät lehdessämme
omia mielipiteitään. Toimitus ei vas-
taa tilaamatta jätetyistä kirjoituksista
ja kuvista eikä niiden säilytyksestä.

Taitto: Simo Nummi
Puh. 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Painorauma Oy

VAKIOPALSTAT

SANAN SÄILÄ	PÄÄLUOTTAMUSMIEHET	JÄRJESTÖPÄÄLLIKKÖ	LIIKUNTA	PÄÄLYSTÖN NAISET	EVP	PÄÄLYSTÖ BRIEFLY	SVENSK RESUMÉ
9	10	16	48	52	54	58	59

SISÄLTÖ

Päälystoliitto ry toivottaa
jäsenilleen ja yhteistyökumppaneilleen

*Rauhallista Joulua
ja Onnellista Uutta
Vuotta !*

Joulukorttien lähettämisen sijaan olemme tukeneet
Sotainvalidien Veljesliittoa, Invalidiliittoa ja Sykeä
(Sydän- ja keuhkosirrokkaat).

- 4** Liiton voimavarat suunnataan Puolustusvoimauudistukseen
- 6** Säveltäjästä Vuoden opistoupseeri
- 12** Luottamusmiesjärjestelmän pitää olla hyvässä iskussa
- 14** Maavoimiin uusi pääluottamusmies
- 16** Henkilöstön vaikuttamiskanavat Puolustusvoimauudistuksessa
- 20** Akavan uusi puheenjohtaja Sture Fjäder
- 28** Pelastava apu saapuu ilmasta
- 36** Pärjääkö liitto viestinnässä?
- 38** Euromil-raportti
- 44** Vuoden sotilasmuusikko

Kansikuva: Kapteeniluutnantti Pekka
Kalske on kokenut merenkyläjä. Hän
toimii vartiolaivan päällikkönä. Kuva
Samuli Vahteristo

Länsi-Suomen merivartiosta
puhuvat muutosten tuulet s. 22

Päällystöliitto jatkaa nykyisellä organisaatio-rakenteella

Jäsenyys Päällystöliittoon on rakentunut koko historian ajan paikallisesti toimivien yhdistyksien kautta. Tämä yli 80 vuotta vanha järjestö rakenne on osoittautunut toimivaksi ratkaisuksi erilaisissa edunvalvontatilanteissa.

Liitossa on tarkasteltu henkilöjäsenyyden käyttöönottoa nykyisen yhdistysjäsenyyden tilalle. Malli on käytössä Upseeriliitossa ja sen sopivuutta liittomme jäsenyysrakenteeksi on arvioitu erityisesti kuluneen vuoden aikana.

Edustajakokous päätti yhdistyksissä tehdyn harkinnan perusteella, että tulevassa puolustusvoimauudistustilanteessa ei ole järkevää lähteä samanaikaisesti tekemään täysremonttia liittomme organisaatioon. Toimiminen vanhalla ja tutulla organisaatiolla tuo turvallisuuden tunnetta haasteellisessa edunvalvontatilanteessa.

Edustajakokouksen päätös on järkevä ja vapauttaa resursseja edunvalvontatyöhön. Keskeiset toimijat voivat panostaa nyt entistä enemmän Puolustusvoimauudistuksen myötä lisääntyviin edunvalvontatarpeisiin. Ainakin liiton toimistolla huokaistiin helpotuksesta.

Päällystöliitto perustettiin v. 1929 varuskunnallisten paikallisyhdistysten toimesta. Yhdistysrakenne on kehittynyt vuosikymmenten saatossa pääsääntöisesti Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen hallintoyksikkörakennetta vastaavaksi. Edunvalvontaorganisaatiostamme on löytynyt helposti "työpari"

työnantajatahojen kanssa käytäviin neuvotteluihin ja keskusteluihin sekä jäsentukeen tuttu ja lähellä toimiva luottamusmies. Päällystöliiton ja Upseeriliiton erilaiset jäsenyysmallit eivät ole olleet este toimivalle yhteistyölle. Edunvalvontaa on voitu tehdä tehokkaasti kaikilla tasoilla. Tuleviin muutoksiin on hyvä lähteä jo aiemmin hyväksi todetulla tutulla toimintatavalla. Yhteistyötä voidaan ja pitääkin kehittää nykyistä syvemmäksi. Erilaiset organisaatorakenteet eivät ole este tälle.

Puolustusvoimauudistus tulee muuttamaan hallintoyksikkörakennetta merkittävästi. Liiton on tarkasteltava oman organisaationsa rakennetta ja toimintatapamalleja muutoksen kokonaisuuden selvittyä. Liittomme toimintaa on tarpeellista tarkastella ja tarvittaessa säätää toimivaksi ja tehokkaaksi myös tulevaisuuden toimintaympäristössä ja haasteissa. Puolustusvoimauudistuksen tuoma lisääntyvä edunvalvontatarve ja jäsentuki on kuitenkin priorisoitava nyt tärkeimmäksi tehtäväksi.

Toivotan jäsenille, heidän perheilleen ja yhteistyökumppaneille rauhallista joulun aikaa.

Antti Kuivalainen
Puheenjohtaja

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • Vaihde 04030-19290 • Faksi 09-726 2299
Toimisto avoinna 8.30–11.30, 12.00–16.00, kesä-elokuu klo 15.30:een • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Antti Kuivalainen 04030-19291, 040 566 5504 Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 04030-19292, 050 443 1409.

Jäsensihteeri (lomat ja osoitteenmuutokset, ma-pe) Pirkko Juslin 04030-19290, Järjestösihteeri Sanna Karell 040 301 9297.

Päällystämismiehet Sakari Vuorenmaa 04030-19294, 0299 500 783 Markku Virtanen 04030-19295, 0299 500 798, Mika Ala-Hiiri 04030-19296, 040 5094 973. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 04030-alkuisissa numeroissa.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: aatsto@lindell.inet.fi

Voimavarat keskitetään Puolustusvoimauudistuksen haittavaikutusten vähentämiseen

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Päällystöliiton Helsingissä marraskuun alussa kokoontunut edustajakokous määrittä liiton lähivuositien. Liiton toimijoiden työpanos on suunnattava Puolustusvoimauudistuksen henkilöstölle tuomien haittavaikutusten minimointiin ja palkkaneuvotteluihin.

Henkilöjäsenyyteen ei siirrytä ainakaan lähivuosina, mikä samalla hautasi myös mahdolliset fuusioajatukset Upseeriliiton kanssa. Yhteistyötä halutaan kuitenkin jatkaa ja syventää Upseerien Ammattijärjestöjen Neuvottelukunnan piirissä.

Edustajakokouksessa nousi esille erityinen huoli tulevan Puolustusvoimauudistuksen vaikutuksista henkilöstön jaksamiseen ja asemaan. Maan hallituksen suunnitellut puolustusvoimien säästövelvoitteista ovat todella suuria ja tulevat koskettamaan konkreettisesti liiton jäseniä ja heidän perheitään, jos linjaukset eivät muutu eduskuntakäsittelyssä.

Edustajakokous linjasi kolme keskeisintä seikkaa, jotka tulee huomioida Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä. Henkilöstön työssä jaksamiseen tulee panostaa merkittävästi. Epävarmuustekijät uudistuksen vaikutuksista tulee minimoida muun muassa

oikea-aikaisella ja avoimella tiedottamisella sekä yhdessä sovituilla henkilöstöreuna-ehdoilla. Poliittiset päätökset asiassa tulee tehdä nopeasti.

Fuusiomahdollisuus haudattiin äänestyksellä

Edustajakokouksessa tärkeät päätökset syntyivät kohtuullisen vahvaan järjestödemokratiaan pohjautuen, sillä kokouksessa oli edustettuna 46 yhdistystä 58:sta. Edustajakokouksen suurin kysymys oli eittämättä käsitellä vuoden 2010 edustajakokouksen päätös, mikä edellytti liiton hallituksen tutkivan mahdollisuuksia suoraan henkilöjäsenyyteen siirtymiseksi ja edellytyksiä liittofuusioon Upseeriliiton kanssa. Päällystöliiton hallitus oli päättänyt esittämään edustajakokoukselle, että liitossa siirryttäisiin suoraan henkilöjäsenyyteen vuonna 2014.

Kaikesta oli aistittavissa, että yhdistyksissä oli käyty laajaa keskustelua asian tiimoilta. Henkilöjäsenyydessä nähtiin monia hyviä puolia, mutta paljon oli avoimia kysymyksiä, esimerkiksi mikä olisi osastojen ja jaostojen rooli? Laivaston Päälystöyhdistys oli tehnyt asiasta edustajakokousaloitteen, missä se esitti, ettei fuusioselvitystä jatketa.

- Fuusioselvitykseen on käytetty suuri määrä Päälystöliiton hallituksen ja toimihenkilöiden työpanosta. Saatujen tietojen perusteella on aiheellista lopettaa fuusioimispyrkimykset ja vapauttaa liiton työpanosta palkkaneuvotteluihin ja edessä olevaan Puolustusvoimauudistukseen. Yhdistyksemme näkee kuitenkin hyvänä UNK-yhteistyön jatkamisen, yhdistyksen edustaja **Ismo Rantanen** perusteli.

Vekarajärven ja Luonetjärven Päälystöyhdistyksillä oli Laivaston Päälystöyhdistyksen kanssa samansuuntaiset esitykset, mutta he vetivät omat esityksensä pois ja kannattivat Laivaston Päälystöyhdistyksen tekemää esitystä.

Jo ennen edessä olevaa äänestystä Päälystöliiton Evp-yhdistyksen puheenjohtaja **Pertti Heikkilä** ilmoitti, että evp-yhdistys äänestää tyhjää.

- Emme halua vaikuttaa äänestystulokseen, koska 12 äänellä saataisimme muodostaa vaankieliaseman. Palveluksessa olevien tulee päättää, miten heidän edunvalvontaansa hoidetaan.

Evp-yhdistyksen ryhdikästä päätöstä tervehdittiin raikuvin aplodein. Äänestyksen jälkeen edustajiston puheenjohtaja **Juha-Pekka Koskinen** kopautti äänestystuloksen merkiksi nuijan pöytään ja Laivaston Päälystöyhdistyksen esitys sai selvän enemmistön 47 – 26, mikä merkitsi myös fuusioajatuksen hautaamista, koska Upseeriliitolle henkilöjäsenyys oli yksi yhdistymisen kynnyskysymys.

Akava on tuonut kustannustehokkuutta

Puheenjohtaja **Antti Kuivalainen** nosti työmarkkinakatsauksessa esiin raamisopimuksen sisältöä valtion työntekijöiden palkkaukseen. Prosenttiluvut ovat hänen mukaansa neuvotteluissa hahmottumassa yleiselle tasolle.

- Vielä kuitenkin löytyy työehtosopimuksen kokonaisuudessa säädettävää etenkin työelämään ja muutosturvaan liittyen. Muutosturva on meille tärkeä asia Puolustusvoimauudistuksen seurausvaikutusten hallinnan osalta.

Oulun Päälystöyhdistys esitti edustajakokoukselle, että seuraavasta järjestelyvarerästä pitäisi suunnata varoja OTV- 5 – 6 -luokkien kehittämiseen. Esitys sai kannatusta ja se huomioidaan, kun liiton hallitus valmistelee OTV-järjestelmän kehittämistä tuleviin neuvotteluihin liittyen.

Edustajakokous vahvisti erittäin positiivisen tilinpäätöksen, joka on syntynyt liiton tarkan taloudenpidon ja Akavaan liittymisen seurauksena.

- Akavaan liittyminen oli meiltä loistava päätös, joka olisi pitänyt tehdä jo paljon aikaisemmin, mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Liiton toiminnot ja edunvalvonta voidaan hoitaa Akavan kautta erittäin hyvin ja kustannustehokkaasti, Kuivalainen totesi.

Samalla hän korosti, että liiton hyvä talous antaa mahdollisuuden toimia itsenäisenä liittona. Hän kuitenkin muistutti, että jo mahdollisesti vuonna 2013 joudutaan tekemään miinusmerkkinen tulos ja käyttämään jäsenmaksutulojen lisäksi liiton säästöjä ja sijoitustuottoja toiminnan pyörittämiseen.

- Liiton taloudelliseen tulokseen tulee merkittävästi vaikuttamaan puolustusvoimien edessä olevat mittavat säästöt, jotka näkyvät jokaisen jäsenen palkkapussissa ja samalla liiton jäsenmaksukertymässä. Erittäin tarkka taloudenpito on jatkossakin tarpeen, Kuivalainen totesi.

Päälystöliitto pyrkii vaikuttamaan positiivisin keinoin

Puheenjohtaja esitteli lyhyesti myös hallituksen laatiman liiton vuoden 2012 toimintasuunnitelman, minkä ylle maailman talous ja turvallisuusympäristön muutokset sekä maan hallituksen puolustusvoimille esittämät säästövaatteen luovat paljon haasteita. Erityisesti liittoa huolestuttaa Puolustusvoimauudistuksen tuomat muutokset. Hän korosti, että Päälystöliitto ei vastusta uudistuksia, mutta se aikoo löytää positiivisia keinoja ja tukitoimia jäsentensä selviytymisestä murroksessa.

- Jatkossa meidän on keskittettävä liiton kaikki voimavarat, tiedottaminen sekä toimihenkilöiden ja luottamusmiesten työpanos jäsenten positiivisten selviytymiskonsientien löytymiseen. UNK-yhteistyön ja Akavan tuella on mahdollisuus myös vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon, kun Puolustusvoimat on oman suunnitelmansa julkistanut, Kuivalainen totesi.

Kokouksessa vieraillut Akavan puheenjohtaja **Sture Fjäder** lupasi Päälystöliitolle ja Upseeriliitolle järjestönsä tuen. Akavan puheenjohtajan näkemyksiä on avattu toisaalla tässä lehdessä.

Pääluottamusmies **Sakari Vuorenmaa** avasi edustajakokoukselle luottamusmiehen ja edunvalvontarintaman tulevaisuuden näkymiä ja aikaisempia työn tuloksia. Jatkossa tullaan hänen mielestään varsinkin

Äänestystulos oli selvänumeroinen, henkilöjäsenyyteen ei siirrytä, mutta UNK-yhteistyön jatkaminen sai vahvan tuen.

Puolustusvoimauudistuksen myllerryksessä käymään kovia vääntöjä.

- Liiton toimihenkilöiden panos ei tule yksin riittämään. Tarvitsemme paikallisten luottamusmiesten ja yt-elimissä työskentelevien työpanosta sekä jokaisen jäsenen tukea työlle. On luvassa kovien edunvalvontavääntöjen aika, Vuorenmaa tiivisti.

Hallitusta ja puheenjohtajistoa täydennettiin

Sopuisassa ja rakentavassa hengessä sujuessa edustajakokouksessa valittiin myös uusia edustajia pois väistyneiden tilalle. **Jari Rautiokoski** luopui rajan varapuheenjohtajuudesta ja hänen tilalleen valittiin **Jukka Mäkinen** Kaakkois-Rajan Päälystöyhdistyksestä. Hallituksen jäsenyydestä luopuneiden **Esko Mantilan** ja **Kimmo Uotilan** tilalle valittiin **Jari Nieminen** Länsi-Suomen Merivartiopäälystöstä ja **Jouni Rinne** Tampereen Päälystöyhdistyksestä. Liiton urheilujohtaja **Jari Kivelä** totesi lyhyessä puheenvuorossaan, että liiton urheilustrategia keskittyy harrastusmuotoisen liikunnan painotukseen ja nykymuotoinen kilpailutoiminnan jatkamiseen.

- Toivomme yhdistyksiltä palautetta liiton urheilustrategian edelleen kehittämiseksi, Kivelä painotti.

Päälystöliiton urheilun yleismestaruuden voitti Kajaanin Päälystöyhdistys neljännen kerran peräkkäin.

Vuoden opistoupseeriksi valittiin Kaartin Soittokunnan apulaiskapellimestari **Timo Forsström**.

Säveltaituri Vuoden opistoupseeriksi

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Samuli Vahteristo ja Ari Pakarinen

Kaartin Soittokunnan apulaiskapellimestari, kapteeni **Timo Forsström**, 50, valittiin Vuoden opistoupseeriksi. Käyrätorvea soittava apulaiskapellimestari Forsström toimii päätyönsä ohessa säveltäjänä ja musiikin kustantajana. Hänet on valittu aiemmin Vuoden sotilasmuusikoksi vuonna 2003.

Musiikin ja sävellystyön monitaituri oli mukana pääroolissa Kenraali Bassona, viime helmikuussa ensiesityksensä saaneessa Puolustusvoimien tuottamassa lasten laulunäytelmässä. Näytelmää esitettiin Helsingin koulujen lisäksi myös Turussa Laivaston Soittokunnan toimesta ja tarkoituksena on, että muut soittokunnat ottavat sen ohjelmistonsa vuoden 2012 aikana.

Pitkän sotilasmusikon uran tehnyt Forsström nousi vuosituhaten vaiheessa halutuksi iskelmäsäveltäjäksi. Vuosina 2001, 2002 ja 2003 Forsström voitti Seinäjoen Tangomarkkinoiden yhteydessä järjestetyt tangosävellyskilpailut teoksilla "Kuu kylmä kuningatar", "Soittakaa lujempaa" ja "Ei lähtevää voi viivyttää". Hänen sävellyksiään ovat levyttäneet useat kymmenet maamme kärkekkään iskelmälaulajat.

Forsström on kantanut huolta kollegansa yliluutnantti Lassi Ikäheimon kanssa siitä,

että puhallinmuusikoille ei ole ollut tarjota uutta soitettavaa.

- Noin 15 vuotta sitten perustimme **Lassi Ikäheimon** kanssa puhallinmusiikin nuotikustantamon Blossari-Kustannuksen. Yhtiömme syntyi tarpeesta tuoda esille uutta puhallinmusiikkia, jota oli hankala saada levytykseen perinteisten musiikkikustantajien toimesta. Tarjoamme sävellyksiä aloittelijoille ja ammattilaisille vihteestä konserttimusiikkiin. Asiakkaitamme ovat olleet niin harrastajaorkesterit siviilistä kuin sotilassoittokunnat.

Musiikin makuun haitarilla ja kitaralla

Pääkaupunkiseudulla syntyneen ja asuneen säveltäjä ja muusikko Timo Forsströmin ura alkoi hanurilla vuonna 1967 Lasse Pihlajamaa-opistossa.

- Kotona vanhempani olivat kannustavia, vaikka heillä ei ollut omassa nuoruudessaan soittoharrastukseen mahdollisuutta. Äiti raahasi haitariani tunneille. Isä oli sähkömiehenä apuna ensimmäisten sähkökitaroiden nikkaroisissa ja rakensi ensimmäisen kitaravahvistimen itse.

Ensimmäiset omat sävelmät syntyivät haitarin ja kitaran kanssa jo noin 10-vuotiaana.

- Tein useita instrumentaalikappaleita, joita nauhoitin kelanauhurille. Ensimmäinen julkaistu sävellys on Waiting for spring, viihteellinen soolokappale flyygelitorvelle ja puhallinorkesterille.

Musiikin makuun ja rokkifililukseen päässeen nuoren miehen lukio-opinnot alkoivat maismaa puolta. Samalla hän mielessä salaa haaveili muusikon ammatista. Puhallinmusiikkielämään Forsström tutustui kuitenkin ensi kerran Hämeenlinnan Varuskuntasoitokunnassa soitto-oppilana v. 1979.

- Äitini huomasi Hesarissa ilmoituksen, missä haettiin soitto-oppilaita puolustusvoimiin. Soitto-oppilaskoulutus antoi mahdollisuuden suorittaa ammattiin vaadittavat musiikkiopinnot muutamassa vuodessa. Menin pääsykokeisiin ja pääsin Hämeenlinnan Varuskuntasoitokuntaan (nykyisin Panssarisoittokunta) oppilaaksi. Koulutuksen jälkeen soitto-kunnassa oli avoin virka odottamassa.

Kolmen soitto-oppilasvuoden ja varusmiesajan aikana Forsström kasvoi sotilaselämään sekä musiikkiin jo siinä määrin kiinni, että Puolustusvoimat työnantajana tuntui luontevalta jatkolta. Soittokunnissa tapahtuva soitto-oppilaskoulutus oli siinä mielessä nerokas systeemi, että se koulutti soittajia suoraan ammattiin. Instrumenttivalintoja ja koulutettavia pystyttiin suuntaamaan tulevan tarpeen mukaan.

- Hankalaksi järjestelmän teki se, että koulutusta oli vaikea saada tasoltaan yhtenäiseksi, koska musiikin opetus paikkakunnittain vaihteli suuresti. Monesti varsinainen soittimen opetus järjestettiin soitto-kunnassa. Olin viimeisiä soitto-oppilaita, joita koulutettiin varuskuntasoitto-kunnassa. Sen jälkeen koulutus siirtyi kokonaan Sotilasmusiikkikouluun, kunnes sitten loppui kokonaan, Forsström kertoo.

Sävellystyö vaatii välillä istumalihaksilta paljon

Timo Forsström on oman sotilassoittajan ja apulaiskapellimestarin työnsä ohella noussut pidetyimpien suomalaisten puhallinmusiikkisäveltäjien joukkoon. Hänen sävellyksiensä rakenteet ja niiden sisältämät teemat ovat selkeitä ja niissä näkyy halu tehdä helposti sisäistettävää musiikkia. Merkittävää osaa Forsströmin teosten suosiossa näyttelee loppuun asti harkittu soitin, joka perustuu hyvään puhallinorkesterisoittimiston tuntemukseen ja halun palvella myös muusikkoa. Suurimpina esikuvinaan sävellys- ja sovitustyössä Forsström pitää **Rauno Lehtistä** ja **Markku Johanssonia**.

- Puhallinorkesterille säveltäessä huomaan lähestyväni sävellyksen lopputulosta usein myös kokoonpano-ongelmien kautta. Mo-

nesti joku soitinryhmä on vajaa tai sitten soittajien tekniset taidot rajoittavat sävellyksen kirjoitusmahdollisuuksia, Forsström kertoo.

Tärkeimpänä teoksenaan hän pitää Waiting for Spring -sävellystä, joka oli ensimmäinen suurempaan suosioon päässyt teos. Timon tunnetuin puhallinorkesterihitti on marssi Castle Park, mistä löytyy jo ainakin viisi eri levytystä.

Omaa sävellysprosessiaan Forsström kuvaa edesmenneen ystävän ja sanoittajakumppanin **Jorma Toiviaisen** sanoin.

-Laulun teosta 10 % on inspiraatiota ja loput ”perspiraatiota”. Ideoita tupsahtelee äkkiarvaamatta milloin sattuu, mutta aina niiden työstäminen valmiiksi vaatii aikaa ja istumalihaksia. Viimeksi valmistuneen 3-osaisen puhallinorkesteriteoksen kanssa painiskelin kaiken kaikkiaan puolitoista vuotta. Toki sen aikana tuli muutakin tehtyä, mutta prosessi eli taustalla koko ajan. Minulla on kotona autotallissa työhuone, jossa tulee välillä venyttyä aivan liian myöhään.

Puolustusvoimauudistus on nähtävä myös mahdollisuutena

Forsströmin mielestä Kaartin Soittokunta edustaa alansa kärkeä Suomessa ja on osoittautunut erittäin vertailukelpoiseksi myös ulkomailla. Soittokunta on monessa mielessä ollut suunnannäyttäjän roolissa ja kehittynyt valtavasti viime vuosien aikana.

- On hienoa soittaa taitavien muusikoiden kanssa, ja samalla on palkitsevaa saada laittaa omaa panosta peliin. Mukavimpia työtehtäviä ovat olleet Tattoo-kiertueiden ohjelmiin pyydytetyt sävellykset ja sovitukset, Forsström sanoo.

Sotilassoittajien keskuudessa on puhuttu paljon lähestyvän Puolustusvoimauudistuksen vaikutuksesta sotilassoittokuntien tarpeeseen. Forsström näkee uudistuksen tuulet muutoinkin kuin synkkinä varjopilvinä.

- Vaikka odotettavissa on leikkauksia ja karsimista, voi tässäkin kahinassa olla tilaisuus positiiviselle kehitykselle. Uskon, että tulevaisuudessa sotilasmusiikille haetaan rohkeasti lisää uusia ulottuvuuksia erilaisten kokoonpanojen ja ohjelmakokonaisuuksien muodossa, sotilasmusiikin perinteitä unohtamatta.

Forsströmin mukaan se asettaa haasteita koulutuksen suunnittelijoille, koska esimerkiksi nykyaikaisten bändisoittimien hallintaa ei edellytetä henkilöstöltä, mutta erilaisten sähkösoittimien varustettujen combojen kysyntä on noussut.

- Tulevaisuuden rekryointihaasteita ajatellen toivoisin, että palkkauksessa pystyttäisiin joustavasti ottamaan huomioon alueelliset elinkustannusten erot. Toistaiseksi Helsingin ja Kaartin Soittokunnan imu työpaikkana on taannut korkeatasoisen työvoiman tarjonnan. Odotellaan päätöksiä luottavaisin mielin. Uskon, että puolustusvoimat toimii kuten vastuunsa tuntevan työnantajan odotetaan tekevän – pitää huolta työntekijöistään.

Timo Forsström on oman sotilassoittajan ja apulaikapellimestarin työnsä ohella noussut pidetyimpien suomalaisten puhallinmusiikkisäveltäjien joukkoon.

Soittajien ammattitaito pitäisi näkyä paremmin palkkauksessa

Teksti: Samuli Vahteristo

Kapteeni **Timo Forsström** on ammattiveljiensä tapaan ollut opinahjossa Päälystöopistossa, valmistunut peruskurssilta v. 1985 ja käynyt luutnanttikurssin v. 1992. Hän kertoo viihtyneensä mainiosti soittajaveljiensä ja -siskojensa parissa ja pitää työn vaihtelevuutta parhaana ulottuvuutena.

- Soitamme monenlaista musiikkia hyvin erilaisissa tilaisuuksissa kuviomarsseisityksistä kirkkokonsertteihin ja marssimusiikista uuteen konserttimusiikkiin.

Forsström on saanut toteuttaa itseään työssään, missä esiintymiset ja harjoitukset suunnitellaan kahden soitto-osaston ja kokonaisuutena toimivan soittokunnan kesken.

- Meillä toimii myös useita pienkokoontapa-
noja, joten työn tasapuolinen suunnittelu on välillä aikamoista palapeliä. Suunnittelun lisäksi johdan toista soitto-osastoa eri tilaisuuksissa ja soitan käyrätorvea isossa soittokunnassa. Soittotoiminnan lisäksi työtehtävään kuuluu ohjelmiston kehittämi-

nen ja uudistaminen etsimällä uutta materiaalia ja tekemällä tarvittaessa uusia sovituksia ja sävellyksiä.

Forsströmin mielestä soittokunnissa työskentelevien kokemus ja ammattitaito tulisi paremmin ottaa huomioon palkkakehityksessä.

- Moni sotilassoittaja kehittää itseään opiskelemalla ja suorittamalla vaativia musiikitutkintoja siviilipuolella, mutta ei koe omakseen edetä esimerkiksi apulaiskapellimestarin paremmin palkattuun tehtävään. Tutkinnot ja opiskelu näkyvät työn laadussa ja se tulisi huomioida myös palkkauksessa. Tulevaisuuden sotilasmusiikki tulee tarvitsemaan myös musiikin moniosaajia, joiden eteneminen uralla tulisi mahdollistaa uusilla tehtävänimikkeillä.

Sotilaalta ja muusikolta tarvitaan muuntautumiskykyä ja sopeutumista eri rooleihin, mikä pätee kotona ja töissä. Forsströmin mukaan joustavuutta on vuosien varrella vaadittu myös perheeltä, koska soittokunnan työ on hyvin epäsäännöllistä.

- On oltava joustava, mutta tinkimätön silloin, kun yhteinen etu vaatii sitä. Nyt yritän vuorostani antaa aikaa ja tukea puolisololleni, joka parhaillaan suorittaa kesken jääneitä opintojaan loppuun.

Forsström asuu Keravalla nelihenkisessä uusperheessä. Omia lapsia on neljä, kaksi tyttöä ja kaksi poikaa, vanhin lapsista 27 ja nuorin 8 ja yksi lapsenlapsi. Vanhimmat lapset ovat jo omillaan. Toinen pojista on parhaillaan varusmiehenä Parolassa.

Forsströmin vapaa-ajasta aika paljon menee sävellys- ja sovituspuihissa ja nuottikustantamisen merkeissä.

- Nuorimmaisen harrastukset, kitaransoitto ja uinti, ovat yhteistä puuhaa. Vanha talon pihapiirissä on aina jotain tekemistä. Kesällä mökkeillään perheen kesken niin paljon kun ehditään. Kaamosaikana käyn parina aamuna uimassa ja kerran viikossa ohjatussa salitreeneissä. Kolilla Päälystölaiton mökillä on käyty pari kertaa. Loistavat puitteet perhelomailuun kohtuubudjetilla, voin suositella.

Hallintorakenteen muutos onnistui – kevenikö hallinto?

Teksti: Jari Rautiokoski

Lähes vuosi on kulunut siitä, kun Rajavartiolaitos toteutti rauhan-aikaisen historiansa suurimman organisaatiomuutoksen: hallintoyksiköissä siirryttiin kaksiportaiseen hallintomalliin. Kulunut vuosi on antanut viitteitä siitä, miten tässä onnistuttiin.

Muutosta pelättiin etukäteen, ja muutoksen suunnittelu aiheutti huolta ja epävarmuutta henkilöstössä. Suunnittelun alkuvaiheessa ei annettu tarpeeksi tietoa siitä, miten muutos vaikuttaa henkilöstön asemaan.

Siirtyminen kaksiportaiseen hallintomalliin toteutui kuitenkin varsin kivutta. Tästä on kiitettävä Rajavartiolaitoksen johtoa. Henkilöstön asema muutoksessa turvattiin, ja suurelle osalle löytyi sopiva tehtävä, ja palkkauskkin pysyi vähintään ennallaan.

Muutos toteutettiin henkilöstömyönteisesti muun muassa kasvattamalla esikunta ylivahvuuteen siirtymäkauden ajaksi. Tässä piilee yksi vaara: kun suunnitteluun ja hallintoon on enemmän resursseja käytössä, helposti käy niin, että hallinto ruokkii itse itseään, ja hallinnon tehtävien määrä alkaa kasvaa. Tulee kuitenkin muistaa tarve keventää hallintoa. Kun hallintoyksiköiden henkilöstömäärää on vähennetty, ei hallinnon tehtävissä toimivien määrää ole vähennetty samassa suhteessa.

Tulevalla suunnittelukaudella Rajavartiolaitos joutuu sopeuttamaan toimintaansa. Valtion vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelma tulee edelleen vaatimaan julkisen talouden kestävyysvajeen supistamista, siis selkeällä suomen kielellä tarkoittaa budjettivarojen vähenemistä. Edes Rajavartiolaitos ei säästy varojen vähennyksistä, samaan aikaan toiminnan kuitenkin kallistuessa.

Yksi muutos, mitä hallintorakenteen muutoksen yhteydessä olisi toivonut toteutettavan, on hallinnon tehtävien vähentäminen. Nyt lakkautettujen alueiden tehtävät siirtyivät joko ylemmälle tai alemmalle portaalle, eikä hallinnon tehtäviä oikeastaan vähennetty. Pahimmillaan hallinnon määrä voi kasvaa: kun vanhassa organisaatiomallissa esikunnan antama tehtävä työllisti kolme aluetta, nyt sama menettely työllistää kymmentä asemaa.

Tulevina vuosina tulisi ottaa kaikki hyöty irti hallintorakenteen uudistuksesta, ja aidosti vähentää hallintoa. Nykyisessä hallinnossa löytyy varmasti kevennettävää. Pitäisi myös miettiä sitä, mitä hallinnossa voidaan aidosti jättää tekemättä. Ja tämän työn pitää lähteä ylhäältä alaspäin, sillä alaiset organisaatiothan tekevät, mitä heille on tehtäväksi annettu.

Kiitos Jari

Jari Rautiokoski jättäytyi pois liiton hallinnosta marraskuun edustajakokouksessa ja jää nyt pois myös Päälystöllehdenoimitusneuvoston työskentelystä. Päätoimittajana haluan kiittää, omasta ja lehden toimitusneuvoston puolesta, Jaria erinomaisesta työstä Päälystöllehdessä. Jarin vastuulle on kuulunut Rajan asioista tiedottaminen ja jäsenemme ovatkin antaneet siitä lehdelle myönteistä palautetta viime vuosina. Jarin osaava panos myös lehden kehittäjänä osana toimitusneuvostoa on ollut merkittävä – asioita on viety eteenpäin hyvässä yhteistyön hengessä. Toivotan Jarille menestystä uusiin tehtäviin virkauralla!

Ari Pakarinen

Puolustusvoimauudistus on mahdollista toteuttaa ilman irtisanomisia

Teksti: Sakari Vuorenmaa Kuva: Puolustusvoimat

Useissa yhteyksissä on nostettu esiin tarve vähentää henkilöstöä puolustusvoimista jopa tuhansilla henkilöillä. Totta vai huhua? Vähennykset voidaan tehdä varsinkin sotilaiden osalta luonnollisen eläkepoistuman puitteissa ja säätelemällä uusien henkilöiden palkkaamista. Rekrytointimäärien ja koulutuksen aloituspaikkojen säätely on aloitettava välittömästi, jotta muutokset kyetään toteuttamaan ilman irtisanomisia tai niillä pelottelua. Vastuullisen työnantajan toimintaan ei kuulu yhden työnantajan palvelukseen kouluttamiseen ja siten heikon työmarkkinakelpisuuden omaavan henkilöstön/sotilashenkilöstön irtisanomiset missään tilanteessa. Sotilaseläkejärjestelmän osalta on myös löydettävä rohkeutta uuteen ajatteluun ja määraaikaisiin malleihin tukemaan muutosta mm. elinaikakertoimen heikennysten

lieventämiseksi siten, että henkilöillä ei olisi tarvetta ns. ylipalveluun saavuttaakseen kohtuullisen eläkkeen tason.

Sotilaseläkejärjestelmän hyödyntämisellä muutoksessa on myös muita positiivisia vaikutuksia, esimerkiksi sodanajan puolustusvoimien johtajareservin ikärakenteen hallitsemiseksi vastaamaan joukoille asetettuja vaatimuksia.

Muutoksella voi olla myös myönteisiä vaikutuksia, jos niitä vain halutaan hyödyntää mm. koulutuksen kautta. Osa henkilöstöstä on kenties siinä tilanteessa, että tarjottavan tehtävän vastaanotto ei ole mitenkään mahdollista sosiaaliin syihin vedoten. Näissä tapauksissa työnantajalla on mahdollisuus tukea henkilöstön kouluttamista ja työllistymistä muille aloille. Kouluttautumisen kautta muiden työnantajien palvelukseen työllistyville luodun mahdol-

lisuuden kautta puolustusvoimat kykenee myös osaltaan varmistamaan motivoituneen reservin muodostumista. Uudistuksen myötä työnantajavoi myös täydennyskouluttaa henkilöstöään tulevaisuuden puolustusvoimien tarpeeseen joko siviilipilaitoksissa ja erityisesti MPKK:n sekä muiden sotilasopetuslaitosten toimesta. Täydennyskoulutukseen sijoitettu resursi saadaan pääosassa tapauksia korkoittaneen takaisin työnantajan käyttöön. Ei tule myöskään unohtaa mahdollisuutta siirtää sotilaita määrääjäksi "leasing"-sopimuksilla muiden työnantajien palvelukseen, pysyttämällä henkilöt kuitenkin edelleen sotilasvirassa ja puolustusvoimien palkkalistoilla. MILLOG:n yhteydessä em. menettelyä toteutettiin osin menestyksekkäästi eli kokeemukset tulisi hyödyntää esim. vireillä olevien hankkeiden yhteydessä.

Henkilöstön tukeminen muutoksessa

Puolustusvoimat on toiminut useissa yhteyksissä erinomaisella tavalla, kun se on toteuttanut henkilöstöpolitiikkaansa hyvän työnantajan periaatteita noudattaen. Ulkoiset paineet mm. rahoituskehysten leikkauksiin liittyen ovat ajaneet puolustusvoimat nyt poikkeuksellisen ahtaalle. Uudistuksiin liittyviä aikatauluja on jouduttu kiristämään kohtuuttomasti. Kiiressä saatetaan tehdä henkilöstöpolitiikan osalta vääriä ratkaisuja.

Henkilöstöreunaehdot on saatettava kaikesta huolimatta viipymättä ajan tasalle tukemaan ja lieventämään muutoksen tuomia henkilöstövaikutuksia. Aiempien muutosten mukaisia reunaehdot voidaan pitää minimitasona, mutta uusia mekanismeja ja ajattelua on käytettävä henkilöstön tukitoimissa. Keskeisintä on turvata työpaikat kaikissa niissä tapauksissa missä se on vähänkään mahdollista, ulottamalla henkilöstöön nykyistä paremmat muutosturvalausekkeet mm. 24 kk:n takuupalkkauksen muodossa sekä pyrkimällä suuntaamaan henkilöstöä uusiin tehtäviin menettelyillä, joilla ei heikennetä muun henkilöstön palkkauksellista asemaa. Raamiratkaisun neuvotteluissa on 24 kk:n takuupalkkaus ulotettava myös ni-

hin toimipisteisiin, joissa tehtävätason lasku ei johdu henkilöstön siirtymisestä toiselle paikkakunnalle, vaan ollaan saamassa uutta henkilöstöä – tämä on vähintäänkin kohtuullinen vaatimus jo yhdenvertaisen kohtelunkin nimissä.

Puolustusvoimauudistuksen vaatimille muutoksille on henkilöstön osalta annettava riittävä siirtymäaika, minkä puitteissa tehtäviä järjestellään esim. takuupalkkauksen voimassaoloaikana ilman turhaa kiirehtimistä. Tehtäväänmääräykset tulee tehdä harkiten tuleviin organisaatioihin ja niitä tulee pysyvä tarkastelemaan ajan kanssa suhteessa muotoutuvan organisaation tehtäviin.

Menettelyllä voidaan varmistaa myös useissa tapauksissa se, että takuupalkka-ajan päätyttyä henkilön tehtävät ovat muotoutuneet siten, että vaativuusluokkien samaisilta laskuilta voidaan välttää – kuten Puolustusvoimain valmistelun yhteydessä on valiokuntien lausunnoissa edellytetty. Takuupalkka turvaa henkilöstön asemaa tietyn rajatun ajan, mutta se ei missään tapauksessa anna oikeutta laiminlyödä henkilösuunnittelun periaatetta, jolla pyritään sijoittamaan henkilöt tehtäviin, joissa työn vaativuus ja palkkaus kohtaavat toisensa oikeassa suhteessa. Jos henkilöön menevä suunnittelu toteutetaan onnistuneesti, on koko takuupalkkaus turha elementti koko palkkausjärjestelmässä. Ehkä muutokset ovat sen laajuisia, ettei takuupalkkausten syntymistä voida täysin estää.

Takuupalkka on usein seuraus huonosta henkilöstösuunnittelusta

Elinaikakerroin vahvistettiin

Nyt vahvistettu elinaikakerroin **0,9835** pienentää vuonna 1950 syntyneiden vuonna 2012 tai sen jälkeen alkavia työeläkelain mukaisia vanhuuseläkkeitä 1,649 prosenttia.

Esityksessä olevat indeksiluvut ovat seuraavat:

- **Palkkakerroin 1291 (+3%)**
- **Työeläkeindeksi 2407 (+3,6%)**
- **Työeläkevakuutusmaksu 5,15% (>53v. 6,5%)**

Indekseillä tarkistetaan mm. eläkkeitä ja tiettyjä sosiaalietuuksia!
www.stm.fi

Henkilöstömuutoksia edunvalvontasektorilla

Vuodenvaihte tuo mukanaan useita uudistuksia ja henkilövaihdoksia edunvalvonnan saralla ja myös työnantajapuolella. Pääesikunnan henkilöstöosastolla toimialapäällikkönä palvellut OTK **Vesa-Juhani Laine** siirtyy JUKO:n yliopistosektorin neuvottelupäälliköksi 1.12.2011 lukien ja hänen tilalleen tulee määrääjäksi TKKK:lla opistoupseerina palveleva **Jari Kinnunen**. Hän pukee ylleen siviilit ja palvelee määrääjän HTM:n tutkintonsa mukaisesti toimialapäällikkönä. Päälystöliiton edunvalvontakone kiittää Vesaa erinomaisesti sujuneesta yhteistyöstä ja toivottaa onnea ja menestystä uusien haasteiden parissa. Yhteistyö PEHENKOS:n kanssa jatkuu Vesan viitoittamalla tiellä myös Jarin ”pestin” ajan, sillä Jarilla on pitkä kokemus mm. HELPDESK:n tehtävistä.

Oma luottamusmiesryhmämme kokee myös isoja muutoksia vuoden vaihteessa, kun **Markku Virtanen** siirtyy ansaitsemalleen sotilaseläkkeelle. Markkua hyvin tuntien olen vakuuttunut, että kuulemme Markusta myös jatkossa hänen ”sivutoimiensa” kautta. Markun osaaminen ja jäsenlähtöinen asenne edunvalvontaan ovat varmuudella käytössämme myös tulevaisuudessa, mikäli tarvetta osaamisen hyödyntämiseen on mm. YT-asioiden osalta. Omasta ja luottamusmiesryhmän puolesta haluan kiittää Markkua tinkimättömästä edunvalvontatyöstä sekä erityisesti siitä kaveruudesta, mitä olet ammattiveljeisi suuntaan osoittanut.

Edunvalvonnalla on edessään haasteelliset vuodet mm. Puolustusvoimauudistuksen johdosta. Kaikki resurssit on saatettava palvelemaan jäsenistömme etua uudistuksiin liittyen ja samalla on varmistettava osaamisen taso sekä toimijoiden jaksaminen. Osaamisen ja jaksamisen tueksi tulemme tarvitsemaan myös jäsenistömme tuen toiminnallemme erityisesti paikallisten toimijoiden osalta, jotta heillä olisi mahdollisuudet työskennellä tavoitteidemme eteen ilman turhia paineita kentän sunnalta. Voimat on keskitettävä ja haasteiden edessä kaikki halukkaat on valjastettava turvaamaan opistoupseeriston asemaa muutoksessa.

Luottamusmiesjärjestelmän pitää olla hyvässä iskussa

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Jani Pesonen

Päälystöliiton toiseksi pääluottamusmieheksi on valittu yliluutnantti **Marko Jalkanen** Pohjois-Karjalan Prikaatista 1.1.2012 alkaen. Marko ottaa vastaan liiton kouluttavan pääluottamusmiehen tehtävät reserviin siirtyvältä **Markku Virtaselta**. Jalkanen on edustanut opistoupseereita jo usean vuoden ajan luottamustehtävissä.

- Toimin ensin paikallishallintotason luottamusmiestehtävissä Pohjois-Karjalan Prikaatissa vuosina 2002–2006. Vuoden 2007 alusta alkaen minut valittiin Päälystöliittory:n Itäisen Maanpuolustusalueen pääluottamusmieheksi ja vuoden 2008 alusta lukien Maavoimien pääluottamusmiehen tehtävään. Tämän nykyisen tehtävän kautta olen toiminut myös liiton luottamusmiesryhmän varapuheenjohtajana, Jalkanen kertoo.

Jalkanen on palvellut peruskurssilta valmistumisensa jälkeen, vuodesta 1998, opetusupseerin tehtävässä perusyksikössä. Hänelle liiton uusi pesti koulutustehtävien osalta on hyvinkin tuttu, sillä luottamusmiesryhmän jäsenet ovat päässeet vaikuttamaan koulutustapahtumien sisältöön.

- Luottamusmiestyöryhmä on avustanut Markku Virtasta eri koulutustilaisuuksien pitämisessä. Sen sijaan se kaikki muu on uutta, ja näenkin tehtävät haastavana, mutta mielenkiintoisina. Aionkin keskittyä hoitamaan työni hyvin, Jalkanen sanoo.

Hänen mielestään liiton entiset ja nykyiset edunvalvojat ovat tehneet erinomaista työtä ja Päälystöliiton luottamusorganisaatio on toimiva.

- Tärkeimpänä asiana näen nykyisen tason ylläpitämisen eli luottamusmiespalveluiden turvaamisen. Sen myötä jokaisella jäsenellä on omassa joukossaan luottamusmies, jonka hän tuntee ja jonka puoleen hän voi kääntyä kaikissa palvelussuhteen ehtoihin liittyvissä asioissa. Haasteita tähän tuo muun muassa se, että moni päälystöliittolainen luottamusmies siirtyy reserviin lähivuosina. Meillä kaikilla onkin lähivuosina tarve rekrytoida uusia luottamusmiehiä ja saada heitä koulutukseen, Jalkanen arvioi. Hänen mukaansa tieto- ja viestiteknikkaa voisi ehkä nykyistä paremmin hyödyntää tiedottamisen ja tiedon keräämiseen osalta, vaikka siinäkin on lähivuosina otettu **Sakari Vuorenmaan**, Markku Virtasen ja

muun luottamusmiessryhmän toimesta iso askel parempaan.

- Ehkä tästä asiasta emme ole osanneet ottaa kaikkea hyötyä vielä irti. Onneksi saamme uuden tieto- ja viestintätekniikan asiantuntijan luottamusmiessryhmään, kun **Juha Susi** aloittaa Maavoimien pääluottamusmiehenä. Hänellä on tunnetusti ollut hyviä kehitysideoita, joista on ollut hyötyä aiemminkin koko luottamusmiessorganisaation toiminnalle.

- Pyrin omalla toimisektorilla jatkamaan nykyisen kaltaista aktiivista ja ajankohtaista sähköistä tiedottamista, jotta meidän luottamusmiess- ja yhteistoimintaorganisaatiolla olisi käytössään viimeisintä tietoa voimassa olevista virka- ja työehtosopimuksista ja niiden tulkinnasta.

Räätälöityä koulutusta Puolustusvoimauudistuksen haasteisiin

Puolustusvoimat on ollut Jalkasen mielestä erinomainen työnantaja, ja jokainen organisaation sisällä pystyy kehittämään osaamistaan kouluttautumalla. Miltei jokainen voi myös halutessaan vaihtaa erilaisiin työtehtäviin ilman, että työnantaja vaihtuu.

- Toivottavasti näin on myös Puolustusvoimauudistuksen toteutuessa, Jalkanen toteaa.

Hän arvioi, että Puolustusvoimauudistus tulee väistämättä tavalla tai toisella koskemaan jokaista puolustusvoimien joukkoa. Uudistustoimenpiteiden varmistuttua Jalkanen mielestä luottamusmiess- ja yhteistoimintaorganisaation on oltava maanlaajuisesti niin sanotusti iskussa.

- Meidän on pystyttävä tarjoamaan jäsenistömme käyttöön osaavat ja koulutetut luottamusmiehet oikeudellisten, taloudellisten ja sosiaalisten etujen varmistamiseksi. Meidän on myös pystyttävä jakamaan luottamusmiess- ja yhteistoimintaorganisaation kautta asiantuntijuutta, jota tarvitaan koko työyhteisön kehittämisessä.

- Olemme luottamusmiessryhmän kanssa aloittaneet jo toimenpiteet räätälöidyn koulutuksen toteuttamiseksi ja verkkoaineiston kokoamiseksi Puolustusvoimauudistukseen liittyen. Kehotankin kaikkia henkilöstön edustajia hakeutumaan ensi vuonna koulutukseen, Jalkanen sanoo.

Pohjois-Karjalasta Joensuusta kotoisin oleva Jalkanen asuu Ylämyllyllä ja perheeseen kuuluvat Päivi-vaimo, 17-vuotias Osku-poika ja kaksi kissaa, Pörri ja Turri.

- Kuluva vuosi on mennyt kotona lähinnä rakennus- ja pihaprojektin parissa, joten muille harrasteille ei ole juurikaan jäänyt aikaa. Silloin kun aikaa löytyy, sydäntäni lähellä ovat musiikki, matkailu ja vapaaehtoinen liikenneturvallisuustyö.

Koulutustarve kasvaa entisestään

Teksti: Markku Virtanen Kuva: Samuli Vahteristo

Päälystölaiton eri koulutustilaisuuksiin on kuluva vuoden aikana osallistunut noin 300 jäsentä. Monia edunvalvonnan, luottamusmiestoiminnan ja hyvän työelämän kannalta tärkeitä asioita on käsitelty ja tiedonvaihto on ollut aktiivista.

Kohtuullisen hyvästä osallistumisesta huolimatta läheskään kaikki luottamusmiehet ja YT-edustajat eivät ole päässeet koulutustilaisuuksiin. Tämän vuoden loppupuoli on lisännyt koulutushalukkuutta entisestään - ehkä syynä tähän on Puolustusvoimauudistuksen uhkakuvat. Ennakointi on aina hyväksi, ja niille, jotka eivät tietojään ole ehtineet päivittää, tuleva vuosi tarjoaa siihen hyvän mahdollisuuden.

Puolustusvoimauudistus 2015 tulee kokeuttamaan meitä kaikkia tavalla tai toisella. Osalta häviää työpaikka alta ja osa on otta- massa ns. uutta henkilöstöä jäljellejääviin joukko-osastoihin. Vaikka organisaatiomme on kouliintunut aikaisempien rakennemuutosten kokemusten myötä, ei asiaan voi suhtautua yliolkaisesti.

Pakon sanelema työssäkäyntialueen vaihtuminen aiheuttaa poikkeuksetta ongelmia niin sosiaalisella kuin myös ammatillisella puolella. Koko jäljelle jäävä organisaatio joutuu reagoimaan tapahtumiin. Sellainen ajatusmalli, että tämä ei koske minua, on väärä.

Pakkosiirtojen aiheuttamat haitat on saatava minimoitua. Työnantajalla on käytössään erilaisia korvauksia ja takuupalkkasäädöksiä lieventämään siirron taloudellisia vaikutuksia, mutta nämä toimet eivät saa olla

ainoita tukitoimia. Vastaanottavan työyhteisön tulee myös omilla toimillaan tukea siirtyviä henkilöitä. Heidänkin urasuunnittelusta on huolehdittava alusta saakka, vaikka se aiheuttaisi hieman jarruja olemassa olevan henkilöstön vastaaviin suunnitelmiin. Siirto ei myöskään saa aiheuttaa kohtuutonta haittaa vastaanottavalle henkilöstöryhmälle ja tässä paikallinen yhteistoiminta korostuu. Toivottavasti myös tällainen suunnittelu aloitetaan riittävän ajoissa.

Myös sosiaalisella puolella vaaditaan aktiivisuutta esimerkiksi paikalliselta yhdistykseltä. Uudet edustettavat tulee ottaa vastaan reilusti, jotta varmistetaan paikallinen edunvalvonta alusta saakka. Myös muuten tähän sosiaaliseen ympäristöön pääseminen on omalta osaltaan auttamassa sopeutumisessa uudella paikkakunnalla. Varsinkin perheenjäsenillä saattaa olla ongelmia tottua uuteen asuinympäristöön. Myös työn ulkopuolisilla aktiviteeteilla ja tapahtumilla on suuri merkitys ihmisten sopeutumisessa.

Seuraavat vuodet tulevat vaatimaan niin yhdistyksiltä kuin myös henkilöödestajilta suurta venymistä hoidettaessa niin lakautettavien kuin myös jäljelle jäävien joukkojen asioita. Paras tapa päivittää tietonsa on osallistua suunniteltuihin kursseihin ja tapahtumiin. Toisaalta on jollain tavalla ymmärrettävää, että on vaikea irtautua toisesta kolmeksi vuorokaudeksi, kun tiedämme, kuinka vastuullisia tehtäviä edustajamme tekevät. Tästäkin huolimatta tilaisuuksiin on löydettävä aikaa vähintään kerran vuodessa.

Ensi vuoden koulutuskalenteri on julkaistu liittomme nettisivujen jäsenosion koulutussivuilla. Kannattaa alkaa suunnittelemaan hyvissä ajoin omaa kouluttautumista. Koulutuskalenterin runko toteutetaan samoilla periaatteilla kuin aiemmin paitsi että tänä vuonna hyvän vastaanoton saaneet, kaikkia puolustushaaroja koskevat alueelliset LM- ja YT-edustajien päivät toteutetaan samankaltaisina myös vuonna 2012. Tervetuloa koulutukseen.

Haluan kiittää myös kaikkia jäseniä ja tahoja yhteistyöstä kouluttavan pääluottamusmiehen tehtävänä osalta. Annan tarvittaessa tukea **Marko Jalkaselle**, joka vuodenvaihteessa aloittaa työnsä liiton pääluottamusmiehenä.

Maavoimiin uusi pääluottamusmies

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Puolustusvoimat

Maavoimien uusi pääluottamusmies **Juha Susi** kuvaa itseään härkäpäiseksi karjalaiseksi, koska hän on siirtynyt lapsuuden kotiseudulta Päijät-Hämeestä Kymenlaaksoon Valkealaan. Peruskurssin pioneerilinjalta Susi valmistui vuonna 1989 ja kävi luutnanttikurssin vuonna 1996.

Kapteeni Juha Susi näkee tulevan roolinsa Maavoimien luottamusmiehenä asiantuntijatehtävänä, jonka puoleen jäsenistö ja työnantajan edustajat voivat kääntyä.

- Nykyisessä joukko-osaston luottamusmiestehtävässä yhteydenotot liittyvät yleensä tehtävänkuvauksiin ja työhyvinvointiin. Uudessa tehtävässä painopiste muuttuu enemmän sopimusaiheisiin. Päälystölaiton päätoimiseksi luottamusmieheksi siirtyvän **Marko Jalkasen** jättämät saap-

paat ovat isot, mutta ei niitä onneksi tarvitse yksin liikuttaa, sillä vertaisorganisaation antama tuki on sen verran hyvä.

Luottamusmiestehtävissä yli 10 vuotta toiminut Susi tietää kokemuksesta, ettei millään tasolla voi onnistua, jos on ensimmäisenä kantamassa bensa-astiaa palopai-kalle.

- Pitää rauhassa perehtyä asiaan kuin asiaan ja katsoa, mitä ohjeistus, sopimustekstit ja lakipykälät asioista sanovat. Itsensä kouluttaminen on myös tärkeällä sijalla. Kursseilla pitää käydä vähintään kerran vuodessa, mikä antaa hyvän pohjan asioiden hallinnalle.

Puolustusvoimauudistus tulee varmasti jatkossa työllistämään luottamusmiehiä kaikilla tasoilla. Liiton työkalupakkiin kootaan ohjeita ja neuvoja, joita luottamusmiehet tulevat tarvitsemaan. Susi pitää tärkeänä, että jokainen luottamusmies ja yt-edustaja arvioi oman osaamisen tasonsa ja koulutautuu.

- Tähän koulutettavien joukkoon luen mukaan myös itseni, hän tuumaa.

Suden mielestä yksi hyvän luottamusmiestoiminnan kulmakivistä on se, että luottamusmieheksi on kasvamassa uutta polvea.

- Tehtävä vaatii koulutusta ja kokemusta, luottamusmiestä ei synnytetä hetkessä. On tärkeää, että paikallistason yhdistykset huolehtivat toiminnan jatkuvuudesta.

Tulevassa tehtävässään Susi lupaa jatkaa tiedotteiden jakamista nykyisen käytännön mukaisesti, mistä on saatu hyviä kokemuksia.

- Paikallistason luottamusmiehet välittävät tiedot jäsenistölle. Tarvittaessa kirjoitan Päälystölehteen, kunhan on jotain painavaa asiaa.

Juha Susi harrastaa liikuntaa, ja hikikarpoita hän vuodattaa mieluusti pyörän satulassa, rasteja etsimällä, juoksemalla ja hiihtoladuilla.

- Harrastukset tulevat vapaa-ajan vietossa vasta hyvänä kakkosena. Ensimmäinen on perhe, vaimo ja ensimmäistä luokkaa käyvä tytär. Jokainen omakotitalossa asuja tietää sen viemän ajan. Tietokoneen ääressä istun myös aika paljon, Susi kertoo.

Milliö

Toivotamme kaikille asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme
rauhallista joulua ja turvallista uutta vuotta!

Lahjoitamme joulutervehdyksiin tarkoitetut varat lasten ja nuorten sekä kehitysvammaisten toiminnan tukemiseen.

SA KAUPPA

• **HÄMEENLINNA** Puh. 040 315 7777
Harvialantie 2, 13210 Hämeenlinna

• **JYVÄSKYLÄ** Puh. 040 315 7666
Sorastajantie 1 A, 40320 Jyväskylä

• **OULU** Puh. 040 315 7888
Alasintie 3-7 B 11, 90400 Oulu

SA-KAUPAT AVOINNA:
TI - PE 10 - 17 ja LA 10 - 14

**MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN KÄYTÖSTÄ
POISTAMAA JA HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA:**

*Vaihtuva valikoima mm. vaatteita, nahkasaappaita, varsikenkiä, työkaluja,
hylsyjä, asealan materiaalia, polkupyöriä, suksia ja paljon muuta!*

Lisätietoja SA-Kaupoista:
www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

Jouluautot alk.
220 €*
* minimipolka
4 vrk
23.12. - 27.12.2011

Anna joululahjaksi itsesi!

Vuokraa Hertziltä jouluauto, niin voit ilahduttaa
visiitillä mummia, kummia, vanhaa ystävää tai
muualle muuttanutta naapuria.

Varaukset osoitteessa:

www.hertz.fi

Hertz Varauspalvelu ☎ 0200 11 22 33
(0,75 EUR/min+pvm/mpm)

Hertz on Päälystöliiton yhteistyö-
kumppani. Hyödynnä Päälystö-
liiton jäsenetuhinnat. Etuhinnan
saamiseksi varaukset tulee tehdä
jäsennumeroa vastaan Hertz
Varauspalvelusta.

Hertz®.fi
Mukavammin matkalla

Henkilöstön vaikutuskanavat Puolustusvoimauudistuksessa

Teksti: Antti Kymäläinen

Kuva: Ari Pakarinen

Henkilöstön vaikutusmahdollisuudet työntekijöiden asemaan, työoloihin ja heitä koskevaan päätöksentekoon on turvattu sopimus- ja lakiperusteisilla luottamusmies-, työsuojelu- ja yhteistoimintajärjestelmillä. Mahdollisuuksia täydentävät joukko-osastojen työhyvinvointitoimikunnat sekä muut toiminto- tai hankekohtaiset yhteistyömuodot.

Henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lisäävät tutkitusti työhyvinvointia, motivaatiota ja sitoutumista työhön ja parantavat näin työn tuottavuutta ja tuloksellisuutta.

Näiden osallistumisjärjestelmien merkitys on suurimmillaan käynnistyvässä Puolustusvoimauudistuksessa, jossa tarkasteluun tulevat kaikki puolustusvoimien toiminnat.

Vaikutusmahdollisuuksilla on tietysti käytännön rajoituksensa. Jos valtiojohto päättää lakkauttaa joukko-osastoja tai yhtiöittää toimintoja, ei näitä päätöksiä yhteistoimintaneuvotteluissa muuksi muuteta. Mutta niiden toimeenpanoon liittyvien ja henkilöstöä koskevien päätösten yksityiskohtiin on mahdollisuus vaikuttaa.

Kullakin osallistumisjärjestelmällä on oma tarkoituksensa ja tehtävänsä, jotka kuitenkin ovat osittain päällekkäisiä ja toisiaan täydentäviä. Järjestelmät mahdollistavat henkilöstön ja johdon välisen vuorovaikutuksen, jonka perimmäisenä päämääränä

on löytää toimivia ratkaisuja ja parantaa työyhteisön toimintaa – ei siis vaikeuttaa tai häiritä sitä. Henkilöstön vaikutusmahdollisuudet lisäävät tutkitusti työhyvinvointia, motivaatiota ja sitoutumista työhön ja parantavat näin työn tuottavuutta ja tuloksellisuutta.

Puolustusvoimauudistuksen onnistumisen kannalta tärkeää on se, miten hyvin henkilöstön asema pystytään turvaamaan ja miten sitä tuetaan muutoksessa. Jos henkilöstöä ei kuulla eikä sen näkemyksille anneta mitään arvoa, seurauksena voi olla pitkäaikaisesti puolustusvoimien toimintaa häiritsevän ilmapiirin syntyminen – julkisuuteen välittyvän maine- ja imagotappion ohella.

Puolustusvoimauudistuksen ajankohtaisuuden ohella puolustusvoimissa valitaan par-

haillaan henkilöstön edustajia työsuojelun yhteistoimintatehtäviin seuraavalle nelivuotiskaudelle. Näistä syistä lyhyt katsaus eri osallistumisjärjestelmiin on paikallaan.

Luottamusmiehet valvovat sopimuksien noudattamista

Luottamusmiesten tehtävänä on edustaa omaa jäsenistöä virkaehtosopimusten soveltamista koskeissa kysymyksissä sekä muissa työnantajan sekä virkamiesten välisissä asioissa. Luottamusmiehet valvovat sopimuksien noudattamista ja välittävät tietoja työnantajan, liiton ja henkilöstön välillä. Rakennemuutoksien kaltaisissa tilanteissa luottamusmiesten asema korostuu. Esille nousee normaalista arjesta poikkeavia henkilöstö- ja sopimusasioita. Luottamusmiesten on valvottava, että henkilöstöä kohdel-

laan tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Osa jäsenistä tarvitsee luottamusmiehen henkilökohtaista tukea muutokseen liittyvissä yhteistoimintaneuvotteluissa. Vastuita, tehtäviä ja johtosuhteita järjestellään uudelleen, mikä vaatii luottamusmiehiltä keskittymistä tehtävien vaatavuusluokitte- luun. Myös muita palkkausjärjestelmän so- veltamiseen sekä muutto- ja siirtokustan- nusten korvaamiseen liittyviä kysymyksiä nousee tavanomaista enemmän esille. Näkemyserojen tai ikävien asioiden selvite- ly voi joskus virheellisesti personoitua luottamusmieheen. Työnantajan mahdollis- ten epäasianmukaisten toimien varalta luot- tamusmiehille on sovittu muita virkamiehiä parempi siirto- ja palvelussuhdeturva. Luot- tamusmiehen virkasuhdetta ei tämän teh- tävän vuoksi saa päättää eikä häntä saa siirtää ilman suostumusta virkaan, jossa tehtävän hoito vaikeutuu. Sama koskee siirtämistä alempipalkkaiseen tehtävään. Jos virkamiehiä joudutaan muutoin siirtä- mään, siirto on pyrittävä kohdistamaan viimeiseksi luottamusmieheen. Luottamus- mies voidaan irtisanoa taloudellisista tai tuotannollisista syistä vain, jos hänen työn- sä kokonaan päättyny eikä muuta työtä voi- da järjestää.

Yhteistoimintamenettely kaipaava ryhtiliikettä

Valtion yhteistoimintalaki ja -sopimukset velvoittavat puolustusvoimia käymään – ennen kuin asioista päätetään – yhteistoi- mintaneuvottelut henkilöstön edustajien kanssa muun muassa joukkojen lakkaut- tamisista ja siirroista sekä niiden henki- löstövaikutuksista ja vaihtoehtoista, kuten myös henkilöstön asemaan vaikuttavista olennaisista muutoksista työtehtävissä ja tehtävien järjestelyissä.

Päällystöllitolla on edustajia yhteistoiminta- elimissä kaikissa joukko-osastoissa ja eri hallintotasolla. Näiden tehtävänä on välit- tää jäsenistön näkökannat ja ratkaisueh- dotukset esillä oleviin asioihin ja toisaalta välittää tietoja käsitellyistä kysymyksistä jäsenistölle.

Puolustusvoimien yhteistoimintamenette- lyä on jo pitkään arvosteltu toimimattomak- si, pelkäksi muodolliseksi tiedottamiseksi, jossa henkilöstön muutos- tai kehittämiseh- dotuksille viitataan kintaalla. Osasyynä tä- hän on puolustusvoimien toimintatavan mu- kainen usein keskitetty yksityiskohtainen suunnittelu, joka ei jätä paljon soveltamis- mahdollisuuksia paikallisille toimijoille. Toi- nen vaikuttava tekijä on käskytykseen no- jaava kulttuuri, jolle kaikenlainen neuvottelu ja sovittelu ovat vierasta.

Taisteluita ei kuitenkaan kannata antaa- tua, sillä lait ja sopimukset antavat oikeu- tuksen jäsenistön tahdon ilmaisemiselle.

Kun kokouksiin valmistaudutaan huolelli- sesti ja mietitään perusteltuja esityksiä, vaikuttamismahdollisuudet ovat paremmat kuin pelkästään ”mennään kuuntelemaan” -asenteella taistoon lähdeittäessä.

Työsuojelun yhteistoiminnalla vahva normi- ja sopimus- perusta

Työturvallisuuslain mukaisesti työnantajan ja työntekijöiden on yhteistoiminnassa yllä- pidettävä ja parannettava työturvallisuutta työpaikalla. Työsuojelun valvontalakiin pe- rustuen valtiotyönantaja ja pääsopijajär- jestöt ovat sopineet työsuojelun yhteistoi- minnan järjestelystä valtion työpaikoilla. Tarkentavat määräykset puolustusvoimien työpaikoille on sovittu puolustusministeriön ja henkilöstöä edustavien järjestöjen kes- ken.

Työsuojelun yhteistoiminnalla on siten vah- va normi- ja sopimusperusta. Säädökset antavat myös puolustusvoimien ulkopuoli- sille työsuojeluviranomaisille laajat ohjaus- ja valvontaoikeudet alaa koskien.

Puolustusvoimien joukko-osastoihin ja esi- kuntiin on nimetty työsuojelupäälliköt työ- suojelun yhteistoimintaan osallistuvaksi työnantajan edustajaksi. Työturvallisuude- sta vastuun kantavat työpaikkojen esimiehet. Henkilöstö valitsee keskuudestaan työpai- koille edustajakseen työsuojeluvaltuutetun, varavaltuutetut ja työsuojelutoimikunnan jä- senet neljän vuoden toimikausiksi. Lisäksi voidaan valita työsuojeluasiamiehiä.

Työsuojeluvaltuutetun tulee perehtyä työ- paikkaansa koskeviin työsuojeluasioihin ja osaltaan kiinnittää työntekijöiden huomiota työturvallisuusasioihin. Valtuutettu osallis- tuu työpaikan työsuojelutarkastuksiin.

Puolustusvoimien henkilöstöllä on oikeus turvalliseen ja terveyttä vaarantamatto- maan työympäristöön. Perinteisten kone-, työmenetelmä- ja kemikaaliturvallisuksien ohella työpaikoilla korostuvat muun muas- sa ergonomiaan, työn henkiseen kuormi- tukseen, häirinnän ja epäasianmukaisen

kohtelun ehkäisemiseen sekä työtilojen si- säilmaan liittyvät kysymykset.

Kun vanhoja rakenteita muutetaan uuteen kuosiin, työsuojeluhenkilöstön velvollisuu- tena on varmistaa työturvallisuusjärjestely- jen ajantasaisuus muuttuneessa organisaatios- sa ja toimintaympäristössä.

Luottamusmiehiä vastaavalla tavalla ja vas- taavista syistä työsuojeluvaltuutetuilla on muita työntekijöitä parempi siirtosuoja ja palvelussuhdeturva.

Kohti laaja-alaista työhyvinvointia

Työhyvinvointitoimikunnat toimivat jouk- kojen ja esikuntien johdon apuna työhy- vinvoinnin ylläpitämiseen ja edistämiseen liittyvissä asioissa. Puolustusvoimien työ- hyvinvointitoimintaa on viime vuosina pyrit- ty laajentamaan yksittäisten työntekijöiden työkyvyn näkökulmasta koko työyhteisön hyvinvoinnin näkökulmaksi. Tällöin huo- miota kiinnitetään myös työn, työyhteisön, työympäristön ja organisaation sekä työn- tekijöiden osaamisen kehittämiseen. Työ- hyvinvointia ei siis enää edistetä pelkäs- tään yksittäisillä temppuiltapäivillä.

Henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien tur- vaamiseksi työhyvinvointitoimikuntiin nime- tään edustajia eri henkilöstöryhmistä ja työ- pisteistä.

Puolustusvoimauudistuksen yhtenä haas- teena on se, miten työntekijöiden ja työ- yhteisöjen hyvinvointi kyetään turvaamaan laajassa muutoksessa. Toivottavasti jouk- kojen työhyvinvointitoimikunnat osaltaan varautuvat tulevaan ja suunnittelevat toi- mia, joilla varmistetaan henkilöstön ja työ- yksiköiden toimintakyky jatkossakin.

Henkilöstön osallistumisjärjestelmät tarjoa- vat aktiivisille jäsenille mahdollisuuden vai- kuttaa oman työpaikan asioihin ja samalla tilaisuuden rikastuttaa omaa työnkuvansa. Yhteisen hyvän edistäminen voi antaa uut- ta virtaa arkiseen aherrukseen silloin, kun oma työ- ja elämäntilanne sen mahdollis- taa.

KUNNIAMERKIT KUNTOON

- Uudet nauhat ja merkkien asettelu oikeaan järjestykseen, ompelu
- Pienois-kunniamerkkien, solkien ja kunniamerkinappien myynti

Puh. (09) 4785 0209 ja 4785 0207 Fax (09) 4785 0100

SOTAINVALIDIEN VELJESLIITTO

RATAMESTARINKATU 9 C, 00250 HELSINKI

VAIHDE (09) 478 500, EMAIL:keskustoimisto@sotainvalidit.fi

www.sotainvalidit.fi

Ajankohtaiskatsaus II

Jäsenetuuksista, oikeusturvasta ja liiton www-sivuista

Teksti: Arto Penttinen

Kuva: Samuli Vahteristo

Liiton jäsenetuuksista löytyy luettelo www-sivujen julkiselta puolelta kohdasta jäsenetuudet. Kyseiseltä sivulta on linkit muun muassa Vahinkovakuutusyhtiö If:n sivuille, joissa on tarkemmin selvitetty liittomme jäsenistölle ottamien vakuutusten sisältöä ja vakuutusturvan kattavuutta. Näiden vakuutusten lisäksi vakuutusjäsenetuuksiin kuuluu liiton kautta saatava alennus henkilökohtaisista vakuutuksista, joita jäsenemme voi ottaa kyseistä vakuutusyhtiöstä.

Tunnusten takana olevilta liiton jäsensivuilta löytyy lisää jäsenetuuksia. Näitä ovat Hypo-pankin myöntämän vuosimaksuttoman Päälystövian tilausmahdollisuus, autovuokraamo Hertzin erityishintaiset autonvuokrauspalvelut, ja kohdasta lomatoiminta löytyvät Akava-yhteisön kautta saatavat alennukset esimerkiksi majoitus- ja matkapalveluista. Liitto kuuluu jäsenenä A-lomat ry:een, jota kautta voi hakea lomatuokea ja kuntoremonttilomia. Lisäksi A-lomat vuokraa akavalaisille lomamökkejä.

Kaikille jäsenille tuttuja jäsenetuuksia ovat automaattinen työttömyyskassaan kuuluminen, liiton lomakohteiden käyttömahdollisuus, Päälystölehti, Päälystökalenteri ja luottamusmiespalveluiden saaminen. Näiden lisäksi jäsenetuutena on myös mahdollisuus osallistua ay-koulutukseen joko liittomme tai sopijajärjestöjemme toteuttamaan.

Yhtenä apuvälineenä jäsenetujen saamiseksi toimii liiton jäsenkortti, josta löytyvät matkustajavakuutukseen ja autonvuokraamiseen liittyvät tiedot. Jäsenkortilla todistat myös kuulumisesi Akavaan ja sen kautta oikeudestasi saamaan akavalaisil-

le neuvotellut jäsenetuuudet. Tietenkään ei pidä unohtaa tärkeintä jäsenetuutta eli laadukasta Päälystöliittolaista edunvalvontaa. Jäsenmaksulla saa siis muutakin kuin lehden ja kalenterin.

Oikeusturvasta on hyvä tietää

Oikeusturva- ja vastuuvakuutuksen osalta on tässä yhteydessä syytä ohjeistaa menettely tilanteessa, jossa jäsen tarvitsee oikeudellista apua. Päälystöliitolla ja Asianajotoimisto Lindell Oy:llä on sopimus lakiasianneuvonnasta liittomme jäsenille. Tämä neuvontapalvelu koskee kaikkia liittomme jäseniä.

Sopimuksen mukaan asianajotoimisto neuvoo jäsentämme, pääsääntöisesti puhelimitse, sen suhteen, miten hänen tulisi menetellä esillä olevassa asiassa. Oli sitten kyse siitä, onko jäsenemme syytettynä, asianomistajana, todistajana tai pitäisikö hänen harkita jossain asiassa syytteen nostamista vai onko kyse kuolinpesään tai eroon liittyvästä varojen jaosta. Tämä neuvontapalvelu koskee siis työ- tai virkasuhteeseen liittyvää sekä yksityistä lakiasiaa. Menettely oikeusneuvonnan käyttämisessä on seuraava:

Jäsen ottaa yhteyttä liittoon tarvittaessaan oikeusapua.

Liitto tarkistaa jäsenen jäsenyytiedot ja kertoo, että ensimmäisen yhteydenotto asianajotoimistoon ja sieltä neuvonnan saaminen on maksutonta.

Jos asia ei selviä puhelinneuvonnalla, vaan tarvitaan laajempia lakimiespalveluita, niin asianajotoimisto keskustelee ao:n kanssa syntyvien kustannusten maksajasta (asianomainen, hänen henkilökohtainen vakuu-

tuksensa, maksuton oikeudenkäynti, toisen osapuolen korvausvelvollisuus jne.).

Jos asia näyttää sellaiselta, että liiton ottaa oikeusturvavakuutuksen vakuutusturvaa voi käyttää, asianajotoimisto tekee siitä esityksen vakuutusyhtiölle ja liitto antaa lausunnon vakuutuksen hyödyntämisestä, koska liitolle syntyy myös kustannuksia vakuutusturvan käytöstä.

Jos vakuutusturvaa ei voida käyttää tai saada suostumusta sen käytöstä ja tapauksessa näyttäisi olevan selkeää liittomme jäsenen etuuskien polkemista ja kyseessä olisi "ennakkotapauksen" makua, jolla voisi olla merkitystä koko jäsenistöllemme tulevaisuudessa, asianajotoimisto, liitto ja asianomainen neuvottelevat syntyvien kustannusten jakamisesta ja maksamisesta.

Jotkut jäsenet ovat olleet siinä käsityksessä, että kaikissa palvelukseen liittyvissä lakiasioissa maksumiehenä olisi liitto tai vakuutusyhtiö. Se ei pidä paikkaansa, sillä liitto on hankkinut edellä kuvatun lakiasianneuvonnan jäsenistölleen, mutta ei toimi maksumiehenä jäsenten oikeuskuluissa ja mahdollisten sakkojen maksamisessa.

Nettisivut ja sähköposti

Osoite www.paallystoliitto.fi on kaikille internetiä käyttäville jäsenille tuttu. Sen sijaan tuttua ei ole sivuilta löytyvään informaation laajuus ja hyödynnettävyys, etenkin jäsensivuusion osalta. Jäsensivujen kautta onnistuvat niin kurssi-ilmoittautumiset kuin lomakohteiden varauksetkin. Luottamusmiesosiossa on tähdellistä tietoa edunvalvontaan ja virkaehtosopimuksiin liittyvistä seikoista, ja yhteystietovälilehdeltä löydät liiton jäsenyhdistysten vastuuhenkilöiden

nimet yhteystietoineen. Myös palautteen antaminen liitolle onnistuu kätevästi ja omia näkemyksiään voi tuoda esille keskustelupalstalla.

Toimistolle tulee lähes viikoittain ilmoituksia jäsenten osoitteenmuutoksista, vaikka jäsen voisi itse käydä muuttamassa yhteystietonsa jäsensivujen välilehdeltä Web-Lyyti. Web-Lyyti on järjestelmä, jolla jäsen ilmoittaa jäsenrekisteriä varten esim. kotija sähköpostiosoitteensa sekä puhelin- ja tilinumeronsa. Pyydänkin taas kerran jäsenistöä käymään Web-Lyytissä ja lisäämään puuttuvia tietojaan, koska se parantaa kaikkinaista tiedonkulkua ja asioiden hoitamista. Tilinumeron lisääminen henkilökohtaisiin tietoihin helpottaa maksuliikennettä tapauksissa, joissa jäsen saa liitolta matkakorvauksia tai mahdollisia lakkoavustuksia.

Liiton suorittama tiedotus yhdistyksille ja jäsenistölle tapahtuu pääsääntöisesti www-sivujen ja sähköpostin kautta. Tiedonkulun parantamiseksi liitto on hankkinut jokaiselle jäsenyhdistykselle @paallystoliitto.fi-pääätteisen sähköpostiosoitteen, jotta henkilöiden vaihtuessa saadaan posti tulemaan oikeaan osoitteeseen. Valitettavasti yhdistykset eivät kovin usein käy kyseistä postilaatikkoon tarkistamasta viestien harvalukuisuuden takia. Jos ajoittainen kirjautuminen yhdistyksen postilaatikkoon tuottaa suurta tuskaa, niin tarvittaessa voimme kääntää yhdistyspostin tulemaan sellaiseen laatikkoon, jota yhdistyksen puheenjohtaja useimmin käyttää. Epäselvissä postin kääntämiseen liittyvissä asioissa voi ottaa yhteyttä arto.penttinen@paallystoliitto.fi

Kasku- ja aforisminurkka

Taiteilija Jalmari Ruokokoski oli lähdössä lomamatkalle Lontooseen ja soitti eräänseen hotelliin varatakseen huoneen. Puhelun päätteeksi vastaanottovirkailija pyysi suomalaista vielä tavaamaan nimensä, jotta se varmasti tulisi kirjattua oikein. Niinpä Ruokokoski alkoi tavaamaan englanniksi: - Aar juu ou kei ou kei ou,... Hetken kuunneltuaan virkailija keskeytti: - I'm fine, I'm fine, but how do you spell your name?

Mitä eroa on Valtiokonttorin lääkäriillä ja valelääkäriillä? Valelääkäri on ainakin nähnyt potilaansa.

Aivot ovat ihmeellinen elin. Niiden toiminta alkaa heti kun heräät aamulla eikä lakkaa ennen kuin pääset töihin.

Robert Frost

Tutkinta ja hutkinta

Teksti: Asianajaja Vesa Mattila

Päälystoliitto tarjoaa jäsenilleen oikeudellisia palveluja, joita pääsääntöisesti hoitaa Asianajotoimisto Lindell. Esitutkinta ja siinä huomioitavat asiat ovat tärkeässä roolissa, kun oikeustoimiin joudutaan.

Esitutinnan yleisten periaatteiden kuten syyttömyysoletaman tai objektiiviteettiperiaatteen lisäksi käytännön seikat ovat tärkeitä, kun henkilön asema esitutkinnassa on syylliseksi epäilty.

Kun kuulemisen ajankohdasta sovitaan tutkijan kanssa, tulee valmistautumiseen varata riittävästi aikaa – muutamia päiviä. Samassa yhteydessä pitää selvittää, mistä tapahtumasta tullaan kuulemaan. Rikosnimike on toissijainen.

Koska ns. kirjallista menettelyä voidaan käyttää myös "sotilasasioissa", tulee harkita, antaako tähän suostumuksen. Edellä mainitun lisäksi pyydetään jo kuulemisen alussa kannanottoa siihen, haluaako, että kurinpitoesimies vielä henkilökohtaisesti kuulee epäiltyä ennen jakotoimenpiteistä päättämistä.

Valmistauduttaessa kuulemiseen, tulee selvittää ne voimassa olevat ohjeet ja määräykset, jotka koskevat tutkinnan kohteena olevaa tapahtumaa. Suositeltavaa on, että laatii itselleen tapahtumasta muistion, jonka pohjalta voi kuulemistilanteessa loogisesti edetä.

Merkittävässä, jopa ratkaisevassa asemassa jatkoprosessin kannalta on kannanotto syyllisyyskysymykseen – olenko menettelyt asiassa moitittavalla tavalla, olenko syyllistynyt tutkinnan kohteena olevaan rikokseen. Tuttu sanonta - kiistan kaiken - ei välttämättä ole paras mahdollinen vastaus. Kannanoton sisältö ratkaisee sen, voidaan-ko asia ylipäätään käsitellä kurinpitomenettelyssä, jonka edellytyksenä on riidaton näyttö moitittavasta menettelystä tai että asianomainen myöntää syyllistyneensä tutkinnan kohteena olevaan tekoon. Käytännössä täysi kiistäminen estää kurinpitomenettelyn käyttämisen. Tällöin kurinpi-

toesimiehen on vaihtoehtoisesti tehtävä päätös asian jättämisestä sillensä tai aineiston lähettämisestä syyttäjälle syytehar- kintaa varten.

Esitutkintapöytäkirja tulee ennen allekirjoittamista huolellisesti tarkastaa ja tehdä tarvittavat tarkennukset ja mahdollisesti

esittää varauma loppulauseen antamisesta.

Siinä tapauksessa, että asiaa ei voida jättää sil- lensä eikä myöskään käsitellä kurinpitomenet- telyssä, tekee syyttäjä asiassa joko syyttämättä- jättämispäätöksen, joka puolestaan voi olla myös ns. syyksilukeva tai vaih- toehtoisesti syyttäjä jättää haastehakemuksen kärjä- oikeuteen.

Sotilasoikeudenhoidon

haasteellisin asia on, mi-

ten toteuttaa jo perusoikeuksissa kaikille taattu yhdenvertaisuusperiaate myös ku- rinpitomenettelyssä. Pääesikunnan oikeu- dellinen osasto on antanut hallinnollisen oh- jeen, jonka otsikko on "Seuraamussuositus sotilaskurinpitomenettelyä varten". Kysei- sessä hallinnollisessa ohjeessa todetaan muun muassa seuraavaa: "Yleensä palka- tun sotilashenkilöstön osalta lähdetään sii- tä, että ensikertalaiselle riittää muistutus tai varoitus".

Suosituksen mukaan siis harkittaessa seu- raamusta, tulisi ensisijaisesti käyttää muis- tutusta. Osa joukko-osastoista noudattaa kyseistä ohjetta ja toisissa joukko-osastoi- sa käytetään "sotaväen rikoslakia" kaikes- sa ankaruudessaan, Linnan *Tuntematonta sotilasta* mukailien.

Tämän lisäksi, ei kahdesti samassa asi- assa, kiellon vastaisesti määrätä virka- miesoikeudellinen seuraus. Tämän ne bis idem -periaatteen osalta oikeustila on soti- laidenkin osalta varsin epäselvä, mutta asi- asta saataneen uutta tulkintaa lähiaikoina. Yleisenä oikeusperiaatteena on, että epä- selvissä tapauksissa asia tulee ratkaista syytetyn eduksi.

Joulun on aikaa muutama viikko, joten ol- laan kiitettä.

A middle-aged man with grey hair and glasses is seated in a light-colored armchair. He is wearing a dark suit jacket over a light blue shirt and a dark tie. His hands are clasped in his lap. The background is a plain white wall with a framed picture of a cityscape in the upper left corner.

Sture Fjäder on pitkän linjan ay-johtaja, joka valittiin Akavan johtoon nelivuotiskaudeksi 25. toukokuuta 2011. Hän seurasi tehtävässä Matti Viljasta. Tätä ennen hän on toiminut mm. Suomen Ekonomiliiton edunvalvontajohtajana ja Ylempien Toimihenkilöiden puheenjohtajana. Tärkeimmäksi tehtäväkseen Fjäder on nostanut Akavan yhteiskuntapoliittisen vaikutusaseman vahvistamisen.

Lehden haastattelussa Fjäder toteaa, että yhteisiä palavereita Akavan, Päälystöliiton ja Upseeriliiton johdon kanssa tarvitaan, kun uudistus puolustusvoimissa käynnistyy. Liittojen asiantuntemusta pitää käyttää taustojen selvittämisessä ja uudistuksiin vaikuttamisessa.

Akavaa kehitetään voimakkaaksi yhteiskuntavaikuttajaksi

Teksti ja kuva: Ari Pakarinen

Puheenjohtaja Fjäder on ollut aktiivinen vaikuttaja jo nuoresta alkaen.

Teinipolitiikkaa ja poliittinen toiminta kiinnosti häntä jo lukioaikoina. Vuonna 1977 hän kirjoitti ylioppilaaksi ja suoritti varusmiespalveluksensa Uudenmaan Prikaatissa toimien Varusmiestoimikunnan päätoimisena puheenjohtajana. Syksyllä 1978 hän aloitti valtiotieteiden opinnot Svenska social- och kommunalhögskolanissa. Sosionomiksi hän valmistui vuonna 1981 ja vuonna 2000 kauppatieteiden maisteriksi. Hangosta kotoisin oleva Fjäder on kalastuksen, merellisen luonnon ystävä ja filatelian harrastaja. Kuntoliikuntaan Fjäder kertoo nykyisin jäävän valitettavan vähän aikaa.

Fjäderin 80-luvun alku meni pitkälle poliittisessa toiminnassa. Varsinainen ura ammatillisen edunvalvonnan piirissä alkoi vuonna 1987, jolloin hän aloitti kaksi vuotta kestäneen toimen akavalaisen OAJ:n ruotsinkielisen jäsenjärjestön Finlands Svenska Lärarförbundin järjestösihteerinä.

Akavassa ura eteni ja vuonna 1994

Fjäderistä tuli YTN:n hallituksen ja työvaliokunnan jäsenenä. Tästä alkanut ura johti lopulta YTN:n puheenjohtajuuden ja Ekonomiliiton edunvalvontajohtajuuden kautta Akavan puheenjohtajaksi.

Akavan puheenjohtajaksi esittäytymässä

Uusi puheenjohtaja Sture Fjäder esiintyi ensimmäistä kertaa Päällystöliiton edustajakokoukselle marraskuussa ja näin saatiin heti tuntumaa hänen toiminnastaan. Fjäder avasi puheenvuorossaan ensimmäiseksi syksyn raamisopimuksen merkitystä meneillään olevassa taloudellisessa tilanteessa. Hän toivoi raamin pysyvän pystyssä, koska se on kokonaisuuden kannalta hyvä myös Akavan jäsenille.

Ensimmäiset vastoin käymiset olivatkin jo edustajakokouksen aikana raivattu pois kaatamasta raamisopimusta.

Tarkastelupisteessä marraskuun puolenvälin jälkeen tarkastellaan sopimuksen kattavuutta, ja sen perusteella tehdään arviointia mm. valtion lupaamien tukitoimien toteuttamista.

– Nyt ainakin näyttäsi siltä, että kattavuutta on ja raami pitää, uskoi Fjäder haastattelussa 23.11. Toisena teemana Fjäder otti esille Akavan organisaation kehittämisen. Akava tulee olemaan entistä enemmän yhteiskuntapoliittinen vaikuttaja, joka valvoo jäsentensä etuja neuvotteluosapuolena, painostusjärjestönä ja asiantuntijaorganisaationa. Akavan pitää mennä itse yhä enemmän poliitikkojen luokse, jossa yhteiskuntavaikuttamista tehdään. Sopimusneuvottelutoimintaan keskittyvät neuvottelujärjestöt, kuten Päällystöliitolle tuttu JUKO ry. ja Akavan jäsenjärjestöt.

Suomen puolustus ja turvallisuus ovat tärkeitä Akavalle

Akavan sisäisessä toiminnassa korostuu selkeä työnjako ja yhteistyö eri tasoilla.

– Akava-yhteisössä lisätään jäsenjärjestöjen edustusta hallinnossa ja edelleen kehitetään keskusjärjestön, neuvottelujärjestöjen ja jäsenjärjestöjen yhteistyötä. Edunvalvonnan ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen toimintaedellytyksiä tehostetaan kaikilla tasoilla roolien mukaisesti, lupasi Fjäder.

Hän tunnusti reilusti myös edustajakokousedustajille tarvitsevana enemmän taustatietoa Puolustusvoimauudistuksen faktoista ja mahdollisista vaikutuksista Päällystöliiton jäseniin.

– Akavalle ei ole itsestään selvää Suomen puolustuksen ja turvallisuuden heikentäminen, eikä akavalaiden jäsenten aseman heikentäminen. Julkisessa keskustelussa säästäminen puolustusvoimissa on ylikorostunut, hän totesi.

Fjäder ruuvipenkissä

Päällystölehti kysyi puheenjohtaja Fjäderiltä mitä ajatuksia esitetyt sanat tuovat mieleen.

Yleinen asevelvollisuus

- Isänmaallisuus – ja vastuuntunto

Sotilaan ammatti

- Arvostettu

Koti, uskonto ja isänmaa

- Omat perusarvot

NATO

- Tehokas turvallisuusorganisaatio

Tehtävän vaativuuden mukainen palkkaus

- Tavoiteltava

Määräaikaiset sotilaiden virat

- Kuulostaa omituiselta

Ammattisotilaiden poliittiset oikeudet

- Modernissa yhteiskunnassa kaikilla

Akava

- Kasvava ja kehittyvä yhteiskuntavaikuttaja

Työtoverit

- Voimavara

Snapsi

- Marskin ryyppy

Ruokaherkku

- Kala kaikissa muodoissa

Länsi-Suomen Merivartiostossa puhaltavat uudistusten tuulet

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Länsi-Suomen Merivartioston valokuva-arkisto ja Samuli Vahteristo

Rajavartiolaikoksessa viime vuoden vaihteessa toteutettu hallintorakenneuudistus tuo jatkossa vielä lisää muutoksia ainakin Länsi-Suomen Merivartiostoon. Kommodori **Henrik Wärnhjelm**in mukaan hallintoon ja johtamiseen liittyviä toimintoja ja henkilöstöä supistetaan edelleen sekä tarpeettomista kiinteistöistä pyritään luopumaan. Toimintapiteellä halutaan turvata ja kohdistaa voimavarat kasvaviin meriliikenteen ja viranomaisyhteistyön tuomiin haasteisiin. Länsi-Suomen Merivartioston komentaja korostaakin, että tekninen kehitys, uudet huipputehokkaat partioveneet (PV 08) sekä johtamisen ja valvonnan keskittäminen perusteilla olevaan moniviranomaiskeskukseen Turkuun (Turun ”meriturvallisuukskeskus”) takaavat yhdessä, että meriturvallisuuden ja merellisen rajavalvonnan taso sekä viranomaisyhteistyö paranevat ja tulevat samalla kustannustehokkaammiksi.

Länsi-Suomen Merivartioston Esikunta, Johto- ja valvontakeskus sekä Meripelastuskeskus MRCC Turku ottavat ensi vuoden loppupuolella vastaan satamassa sijaitsevat saneeratut tilat Turun ”Meriturvallisuukskeskuksessa”.

- Yhteistyö tehostuu, kun samoihin tiloihin siirtyvät myös Länsi-Suomen meriliikenteen ohjauskeskus (VTS-keskus), Itämeren rajavalvontayhteistyön kansallinen keskus, Turun satama, Tieliikennekeskus ja Aboa Mare merenkulkuopisto. VTS-keskus ja MRCC Turun tilat ovat vierekkäin ja ne pystytään tarvittaessa yhdistämään yhdeksi tilaksi. Näin saadaan laajempi tila Yhteistyöviranomaisten johtotilaksi merellisiä erityistarpeita varten, Wärnhjelm avaa uutta moniviranomaiskeskusta.

Vaasan meripelastuslohkokeskus lakkautetaan 1.1.2012 lukien ja henkilöstö (14) siirtyy vuoden aikana pääosin Turkuun eri tehtäviin.

- Vaasassa halutaan pitää toimintakykyinen miehitys niin kauan, että kyetään varmistamaan VTS-toiminnan jatkuvuus ja toiminnan siirtyminen uusiin tiloihin ongelmitta, Wärnhjelm kertoo.

Rajavalvonnan tunnuslukuja

Partiotunnit (vuosi 2010)	41 500
Tarkastukset	11 700
Virka-aputehtävät	200

Rikostorjunnan tunnuslukuja

Rikosilmoituksia (vuosittain)	150 - 200
Sekalaisia ilmoituksia	50 - 100
Rangaistusvaatimuksia	200 - 300
Rikesakkoja	300 - 350
Kirjallisia huomautuksia	250 - 300
Öljypäästömaksupäätöksiä	5 - 10

Meripelastuksen tunnuslukuja

Meripelastustehtävät (vuosi 2010)	556
Avustustehtävät	207

Länsi-Suomen Merivartiosto

- Länsi-Suomen Merivartiostoon kuuluu Turussa sijaitseva esikunta ja Turun Meripelastuskeskus (MRCC), Huoltotukikohdat Turussa ja Vaasassa, 14 Merivartiostasamaa, 4 Vartiolaivaa sekä Vaasassa sijaitseva Meripelastuslohkokeskus (MRSC), jonka toiminnot lakkautetaan ensi vuoden alussa. Organisaation eri toimipisteissä työskentelee noin 360 henkilöä.
- Länsi-Suomen Merivartioston päätehtäviä ovat rajaturvallisuuden ylläpitäminen, meripelastustoimi sekä merellisen ympäristön valvonta ja ympäristöriskosten torjunta.
- Länsi-Suomen Merivartioston toimialueella on aluevesirajaa 1 080 km (580 mpk) ja maarajaa 48 km (Ruotsin rajalla). Oman ominaispiirteen toimialueelle antavat Ahvenanmaan maakunnan erityisasema ja syvän saariston halki kulkevat tiheästi liikennöidyt laivaväylät. Myös rajanylityspaikat, kuten satamat ja lentoasemat, ovat merivartioston toimialuetta.
- Rajaturvallisuuden ylläpitäminen käsittää rajavalvonnan, henkilöiden rajatarkastukset rajanylityspaikoilla sekä rikos-
torjunnan. Merivartiosto osallistuu lisäksi laaja-alaisesti muihin valtakunnan sisäiseen turvallisuuteen liittyviin tehtäviin toimialueellaan sekä on osa valtakunnan meripuolustusta.
- Tehtävien tehokas suorittaminen edellyttää, että merivartiosto toimii kiinteässä yhteistyössä eri viranomaisten, erityisesti poliisin, tullin, liikenneviraston, Suomen ympäristökeskuksen ja Merivoimien kanssa.

Kommodori Henrik Wärnhjelmin mukaan
merivartioasemien hallinnollisia tehtäviä tullaan
yhdistämään, mutta yhtään asemaa ei lakkauteta.

Länsi-Suomen M/29
erivartiosto tekee vuosittain
11 700 valvontatarkastusta.

Merivartioasemien hallinnollinen työmäärä muuttuu

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Länsi-Suomen Merivartiosto

Hallinnon uudistus ulottuu seuraavaksi myös merivartioasemiin. Pohjanlahden rannikko ja merialue on pitkä, ja nykyisistä 13 merivartioasemasta on suunnitelmissa kaavailtu muodostettavan viisi ns. hallinnollista merivartioasemaa. Ahvenanmaan ja Kökarin merivartioasemien osalta on jo kokeiltu järjestelyä ja se on toiminut hyvin.

- Yhtään nykyistä merivartioasemaa ei näillä näkymin tulla lakkauttamaan. Osasta asemista tulee ns. satelliittiasemia. Ne ovat työpisteitä, joiden työn kuvaan ei sisälly hallinnollisia tehtäviä, vaan niiden työpanos kohdistuu partiointiin, meripelastukseen sekä meriliikenteen, huviveneilyn, kalastuksen ja ympäristön valvontaan, **Henrik Wärnhjelm** kertoo.

Tulevat muutokset luovat henkilöstön mielessä varmasti paljon kysymyksiä. Eten-

kin Vaasasta Turkuun siirtyvillä työmatkat pitenevät huomattavasti. Huolta aiheuttavat perheen sosiaalinen elämä, lasten koulunkäynti ja puolison työpaikka sekä monet muut asiat. Jokainen perhe joutuu tekemään ratkaisun elämäntilanteensa mukaan. Rajavartiolaitoksen piirissä on kuitenkin aika tavanomaista, että työpaikka on hyvinkin kaukana perheen asuinpaikasta.

- Ketään ei kuitenkaan irtisanota. Tilannetta opistoupseerien osalta helpottaa lähivuosien suuri eläkepoistuma. Pyrimme myös vuorotyöjärjestelyin mahdollistamaan työjaksoissa riittävän pitkät vapaajaksot, jotka antavat sijaa myös levolle ja perhe-elämälle, Wärnhjelm toteaa.

Jatkossa hallintotyötä tekevien merivartioasemien työtaakka ei Wärnhjelmin mukaan kasva kohtuuttomasti, sillä niputettunaan asemien kokonaishenkilöstömäärä ei

nouse maarajalla olevien isompien vartioasemien tasolle.

Wärnhjelm ei näe, että nämä muutokset toisivat kenellekään paksumpaa palkk pussia.

- Henkilöstön palkkakehitys on viime vuosina ollut hyvä. Teemme nykyään vähemmällä työvoimalla enemmän ja siitä myös maksetaan enemmän. Hallintorakenteen jatkokehittäminen ei sen sijaan näyttäisi aiheuttavan välittömiä vaativuusluokkien tarkistuspaineita. Palkkausjärjestelmämme ja siihen liittyvät tehtävien vaativusarviointit ovat sinänsä jatkuvan kehittämisen kohteina.

- Jonkin verran on ollut esillä, että nykyinen suoritusarviointi on liian monisäikeistä. Arviointikriteerien lisäksi on hyvä käyttää myös tervettä maalaisjärkeä, Wärnhjelm sanoo.

Opistoupseereista yli kolmasosa lähtee lähivuosina eläkkeelle

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

RAJA

Länsi-Suomen Merivartioston henkilöstötoimistossa työskentelevä kapteeni **Timo Malmikankare** kertoo, että hallinnon supistamistoimilla tähdätään suunnittelukaudella noin 40 henkilötyövuoden säästöön. Opistoupseerien kohdalla lähivuosina on aika iso eläkepoistuma, mikä helpottaa heidän osaltaan supistamistoimia.

Vartioston opistoupseerien määrä on vuoden päättyessä 84. Ihan tarkkoja ennusteita ei tulevien vuosien eläkepoistumasta voi antaa, koska suurimmalle osalle 55 vuoden ikä ei tule täyteen vielä heidän saavuttaessaan eläkeoikeuden.

- Seuraavan neljän vuoden aikana 29 opistoupseerilla olisi mahdollisuus siirtyä eläkepäiville, Malmikankare kertoo.

Hänen mukaansa kaikki eivät välttämättä heti käytä tätä oikeutta, mikä nykytilanteessa olisi kuitenkin suotavaa. Toisaalta Mal-

mikankare tiedostaa, mitä vartiostolle merkitsee kokeneen opistoupseerin tai muun pitkään palvelleen ammattihenkilön lähtö eläkkeelle.

- Eläkkeelle siirtyvä vie mukanaan paljon kokemuksen kautta hankittua ja vartioston toimintojen kannalta tärkeää ammattiosaamista. Henkilöstöasioiden kanssa painiville olisi helpotus, jos eläkeikää lähestyvät kertoisivat aikeistaan. Se helpottaisi kaukonäköistä henkilöstösuunnittelua.

Joidenkin opistoupseerien urasuunnittelua vaikeuttaa jatkokoulutuksen puuttuminen. Rajavartiolaitos ei enää järjestä kurssitusta, mutta Malmikankareen mielestä päätöstä tulisi harkita uudelleen.

- Syystä tai toisesta osa opistoupseereista ei aikanaan halunnut lähteä luutnanttikurssille tai opistoupseerien jatkokurssille. Joillakin saattoi elämäntilanne olla sellainen, ettei kurssille meno ollut mahdollista. Mo-

nille heistä on kuitenkin pitkän kokemuksen ja monipuolisten tehtävien kautta syntynyt vankka ammattiosaaminen, jonka pohjalta olisi edellytyksiä vaativampiin tehtäviin. Nyt muodollinen pätevyys tulee asettamaan sille rajoja.

Turun Vartiolentueessa on samankaltainen tilanne. Malmikankareen mielestä on työnantajan etu, jos avoinna olevaan tehtävään voidaan nimetä parhaiten siihen sopiva.

- Rajavartiolaitoksen kannattaisikin harkita työnantajan tarpeesta lähtevän täydennyskurssin järjestämistä. Uskoisin kurssituksen tarvetta löytyvän laajemminkin, hän sanoo.

Kapteeni Timo Malmikankare toivoo, että opistoupseereille voitaisiin vielä järjestää luutnantti- tai opistoupseerien jatkokurssia vastaava pätevyitysmiskoulutus.

Vaasassa työskentelevien Anssi Sompin ja Timo Häyhän (edessä) työmatkat pitenevät, sillä uusi työpesti odottaa Turussa.

Sopeutuminen uuteen kulttuuriin alkaa

Sompin mukaan vuodenvaihteessa siirtyvillä on asuntojen etsintä käynnissä. Sopeutusta helpottaa se, että MRCC:n päällikkö on työskennellyt MRSC Vaasassa ja tuntee siirtyvän henkilöstön.

- Turussa on samat tekniset ratkaisut ja nykyisellään keskuskeskukset jo voivat hoitaa toistensa tehtäviä. Haastetta luo suuri alue, joka ulottuu Tornioista Itämerelle. Sille välille sopii monenlaisia ihmisiä, kulttuureja, kieliä ja jopa eri viranomaisien toimintakulttuureissa on eroja. Minusta meriturvallisuus ei kärsi, koska henkilöstön määrä työvuorossa tulee olemaan jopa suurempi kuin nyt Vaasassa ja Turussa.

Sompin mielestä alkuvaiheen työvuorojärjestelyjen tärkeys korostuu, jotta paikallisia erityisolosuhteiden tuntemus tulee huomioituksi.

- Toki rehellisyyden nimissä on sanottava, että yhteistyö Liikenneviraston kanssa on tuonut etuja Pohjanlahden VTS-toimintojen hoitamiseen ja tulevaisuudessa tuo etu menetetään.

- Perustettavan moniviranomaiskeskuksen yhteistyö on minimaalista verrattuna tähän, missä VTS-operaattori toimii meripelastustilanteissa meripelastusjohtajana. Kun alusliikenteessä tapahtuu onnettomuus, on meripelastusjohtajalla jo selvillä alueen kokonaiskuva, muu liikenne, yhteys onnettomuusalueeseen ja paljon muuta, mikä olisi vielä pimennossa tavallisessa keskuksessa, Sompin arvioi.

Hallinnonuudistus muuttaa meripelastustoimintoja

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Anssi Somppi

Yksi Rajavartiolaitoksen hallinnonuudistuksista koskettaa Laihialla asuvaa luutnantti **Anssi Sompia** ja monia muita meripelastusalueen lohkokeskuksesta Vaasassa työskenteleviä, sillä sen toiminta ajetaan alas ja henkilöstö siirtyy Meripelastuskeskus MRCC Turkuun. Vaasan lohkokeskuksesta palvelee yhdeksän opistousestia, kolme merivartiota, viestiohjaaja ja sihteeri, joista lähes kaikilla on siirtyminen uuteen työpisteeseen edessä.

- Merivartijat, viestiohjaaja ja kaksi opistousestia siirtyvät MRCC Turkuun vuodenvaihteen jälkeen ja loput lukuunottamatta sihteeriä lokakuussa 2012, kun uudet tilat Turussa valmistuvat ja Liikennevirasto ottaa VTS-toimintojen hoitamisen Pohjanlahden osalta, johtokeskusopistourina MRSC Vaasassa toimiva Somppi kertoo.

Hänen mukaansa ongelmallisinta on ollut se, että Vaasan toimintojen osalta tarkka ajankohta on ollut hämärän peitossa.

- Asia on ollut vireillä keskusteluissa useamman vuoden. Henkilöstö ja heidän perheensä ovat joutuneet elämään epätietoisuudessa, mitä tapahtuu ja kuinka siirrot toteutetaan. Monet perheen suunnitelmia on jouduttu lykkäämään, koska isän työkuu on ollut auki.

Sompin mielestä on toisaalta ymmärrettävää, että usean viranomaisen suunnitelmien synkronoiminen vie aikaa.

- Ensimmäisen kerran uudesta meripelastuskeskuksesta saimme huhuja jo viime vuosikymmenen puolivälissä. Monista henkilökohtaisista hankaluuksista huolimatta jokaisella on luvassa työtä Turussa, eikä työn vaatavuuskaan näillä näkymin laske.

Työvuoroilla voi vaikuttaa sopeutumiseen

Suurin osa siirtomääräyksen saaneista ottaa varmasti työpestin Turussa vastaan. Kaikki yhtä lukuunottamatta ryhtyvät Sompin mukaan näillä näkymin reppureiksi, mikä on Rajavartiolaitoksen piirissä aika yleistä.

- Tietysti tilanne voi muuttua ajan myötä. Juna- ja bussi-aikatauluja on luettu ahkeaan. Työvuoroluettelon laatimisella tulee olemaan erityisen suuri vaikutus työntekijöiden viihtymiseen ja kimppakyytien mahdollistamiseen.

- Taloudellisesti suuria muutoksia ei pitäisi tulla, sillä nykyisen tehtävän on luvattu jatkuvan uudessa paikassa. Työvuoroista seuraavat haittatyöt ovat vielä arvoitus, ja se voi vaikuttaa hiukan. Lisäksi asunnon vuokraaminen tuo kustannuksia, Somppi listaa tulevaisuuden näkemyksiä.

Meripelastuksessa tarvitaan monen ammattilaisen yhteistyötä

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Kaija Leino

Yliluutnantti **Ilkka Sahla** on toiminut Länsi-Suomen Merivartiostossa meripelastuskeskuksen varapäälikkönä vuodesta 2006. Hänen työnkuvansa sijoittuu osittain operatiiviselle ja osin hallinnolliselle sektorille.

- Operatiivisella puolella toimin johtokeskusupseerina, meripelastusjohtajana ja kenttäjohtajana. Muiden tehtävien kirjo on viranomaisyhteistoimintaa, henkilöstöasioita, toiminnan kehittämistä monella eri sektorilla sekä kansainväliseen yhteistyöhön osallistumista meripelastuksen ja rajaväentayhteistyön osalta.

Raisiosta kotoisin oleva Sahla hakeutui varusmiespalvelun jälkeen merivartioston palvelukseen.

Peruskurssilta hän valmistui vuonna 1997 ja jatkokurssilta 2005. Sahla on työskennellyt urallaan useita vuosia vartiolaivoilla ja muutamia lyhyitä jaksoja merivartiostossa.

- Johtokeskukseen ja meripelastuskeskukseen siirryin omasta hakemuksesta 1999. Keskuksessa aloitin operaattorina, jonka jälkeen työskentelin johtokeskusupseerina.

Nykyinen tehtäväkenttäni meripelastuskeskuksen varapäälikkönä on todella laaja, itseenäinen ja mielenkiintoinen. Meripelastustehtävien onnistuminen tuottaa aina suurta tyydytystä, koska se merkitsee johtamistoimenpiteiden lisäksi monen ammattilaisen saumatonta yhteistyötä ja vankkaa osaamista eli tiimityötä.

Rajavartiolaitoksen hallinnon uudistuksen myötä johtokeskuksen yhteyteen luotiin kenttäjohtotoiminta, mikä on selkeästi lisännyt aikaisempaa työmäärää ja vastuuta. Sen myötä erilaisten meripelastustoimien ratkaisuoikeudet kasvoivat keskuksen henkilöstöllä.

- Palkkaus ei ole näiden lisääntyneiden vastuiden myötä muuttunut. Tämä on koettu selkeäksi epäkohdaksi johtokeskuksen henkilöstön osalta, Sahla sanoo.

Hän kuitenkin korostaa, että Johtokeskuksen henkilöstö on ottanut tehtävän vastaan erittäin positiivisella asenteella.

- Kaikilla on halu osoittaa, että meidän meripelastustoiminnassa saavutettu johtamiskyky on hyödynnettävissä myös kenttäjohtotehtävissä. Uudistus on koettu toimivaksi

ja se on suoraviivaistanut keskuksen ja yksiköiden toimintaa. Työmäärä ja osaamisen vaatimukset johtokeskuksessa olivat huomattavan korkealla jo ennen uudistusta. Työyhteisön mielestä palkkauksen tulisi myös muuttua, kun tehtävät ja vaatimustaso ovat lisääntyneet, Sahla painottaa.

Rajavartiolaitos saa Sahlalta kiitosta työnantajana. Vakaan työpaikan lisäksi jokaisella on niin halutessaan hyvä mahdollisuus oman työnsä ja ammatinhallinnan kehittämiseen koulutuksen kautta. - Jokaisella yksilöllä on vastuu itsensä kehittämisestä ja se lisää mahdollisuuksia toimia vaativimmissa tehtävissä kykyjensä mukaan.

Sahla antaa plussia myös työterveyshuololle ja TYHY-toiminnalle.

- Työterveyden ja TYHY-toiminnan hyvä hoito on samalla parasta ennakointia työssä jaksamiseen, hän tuumii.

Sahlan taustajoukkoihin siviilielämässä kuuluu vaimo ja kaksi poikaa. Vapaa-aikana hän pelaa mielellään golfia ja valmentaa junioreita.

- Harrastan nykyään myös juoksua. Olen kaikkiruokainen liikunnan ja kulttuurin suhteen. Säännöllinen matkustelu antaa sopivasti taukoa kiireiseen arkeen.

- Olemme olleet perheen kanssa liiton lomakohteissa Kolilla ja Vierumäellä sekä hyödyntäneet useita kertoja Helsingin asuntoja lyhyemmällä reissuilla. Olemme olleet erittäin tyytyväisiä lomakohteisiin. Viime juhannuksen Vierumäen loma oli upea ja toiminnan täyteinen.

Ilkka Sahla sanoo, että meripelastuksen johtokeskuksen ja kenttäjohtotoiminnan saumaton yhteistyö parantaa meripelastuksen johtamiskykyä.

Vartiolaivalla luotetaan työkaverin osaamiseen

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Vartiolaiva (VL) Tursas on nykykainen monitoimialus, jolla voidaan suorittaa useita rajavartiolaitokselle lailla säädettyjä tehtäviä ympärivuotisesti kaikissa Itämeren olosuhteissa. Vartiolaiva Tiiran päällikkö, kapteeniluutnantti **Pekka Kalske** ja hänen aluksensa miehistö on sijoitettu tällä hetkellä Tursakselle aluksen toiseksi miehistöksi. Kalske kokee, että Rajavartiolaitos on innovatiivisella ja aktiivisella otteella kehittänyt tulevaisuuttaan.

- Laivoilla palveleville hallinnonuudistus ei ole tuonut muutoksia arjen työhön. Kokonaisuutena kaikille on "suuressa valtioreformissa" löytynyt ja löytyy uusia, haastavia tehtäviä, eikä kenenkään ole tarvinnut lähteä "kilometritehtaalle".

Kalskeen luotsaama vartiolaiva Tursas miehistöineen suorittaa rajaturvallisuuden ylläpitoon kuuluvia tehtäviä yhdessä muiden Rajavartiolaitoksen yksiköiden kanssa.

- Työmme merialueella sisältää rajavallvonnan lisäksi monia lailla säädettyjä valvon-

tatehtäviä, kuten vesiliikenteen- ja kalastussenvallontaa sekä muun muassa kiireellisiä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tehtäviä. Alusta voidaan käyttää pitkäkestoisin, yli 14 vuorokautta kestäviin Euroopan Unionin yhteisoperaatioihin Itämeren alueella, Kalske kertoo.

Merellä VL Tursas on jatkuvassa meripelastusvalmiudessa, ja aluksella on mahdollista suorittaa monia erityyppisiä etsintä- ja meripelastustehtäviä. Sillä on myös hyvät edellytykset toimia tarvittaessa onnettomuuspaikan johtajana.

- VL Tursas pystyy öljyntorjuntatehtäviin ja toimintaan kemikaalionnettomuuksissa. Alukseen on asennettu kiinteä öljynkeräyskalusto yhteistyössä Suomen Ympäristökeskuksen kanssa. Aluksella on myös hyvä vedenalainen toimintakyky, sillä se kykenee vedenalaisiin etsintätehtäviin, Kalske kertoo.

Hän tunnustautuu paljasjalkaiseksi merta rakastavaksi vaasalaiseksi, joka aikanaan haki Pohjalahden Merivartiostoon ja suoritti

Päällystööpiston peruskurssin 44. Ruotsinkielisen luutnanttikurssin hän suoritti vuonna 1992 merivartioliinjalla.

Kalske on nykyisin kokenut ja monipuolinen merenkylntäjä ja rajavartiomies, sillä hän on palvellut uransa aikana merivartijana, vartioupseerina, toimistoupseerina, konemestarina vartio-asemilla ja laivoilla, merivarti asemanpäällikkönä, perämiehenä ja lopulta laivan päällikkönä.

Kalske kokee työnsä parhaana puolena aluksen tiiviin työyhteisön ja sen yhdessä luoman vahvan yhteishengen.

- Aluksella jokainen on omalla sektorillaan ammattilainen. Jatkuviissa ammatitaitoa ylläpitävissä harjoituksissa ja tositoimissa meillä on syntynyt luja luottamus toistemme osaamiseen ja työn jäljestä kuvastuu laadukkuus sekä tekemisen meininki. Hyvänä olen kokenut myös kohtuullisen säännölliset vapaa- ja työvuorot, jotka antavat mahdollisuuden siviilielämän, harrastusten ja työn yhteen sovittamiseen.

Vartiolaiva on Pekka Kalskeen mukaan liikkuva merivartioasema, joka pystyy toimimaan hyvin monipuolisesti ja rajavalvonnan lisäksi viemään apua sinne, missä sitä tarvitaan.

Rajan varapuheenjohtaja vaihtui

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Jukka Mäkinen

Päälystölaiton edustajakokous valitsi yli-luutnantti **Jukka Mäkisen** liiton uudeksi varapuheenjohtajaksi (raja).

Jukka Mäkinen työskentelee tällä hetkellä Kaakkois-Suomen Rajavartioston esikunnassa operatiivisten tietojärjestelmien tukikeskuksessa. Hänen työhönsä sisältyvät mm. operatiivisten tietojärjestelmien käyttöohjeiden laadinta ja ylläpito sekä Rajavartiolaitoksen tulostietojärjestelmän pääkäyttäjän tehtävät.

Jukka Mäkinen kokee tulevan varapuheenjohtajan pestinsä haastavaksi ja mielenkiintoiseksi.

- Alkuvaiheessa uusia asioita on opeteltava roppakaupalla. Uskoisin kuitenkin, että edeltäjäni **Jari Rautiokoski**, kuten myös liiton toimiston kokeneet edunvalvontakorikarit, luottamusmiesryhmä ja hallitus antavat aina opastusta ja neuvoja, kun niitä tarvitsen.

Edunvalvonta on Mäkisen mielestä nähtävä kokonaisuutena, jossa tietyt asiat ovat korostuneemmassa asemassa. Yksi tärkeimmistä asioista on yksittäistä jäsentä koskevien asioiden hoitaminen.

- Kaikkien jäsenten ääntä on kuunneltava, eikä kenellekään saa jäädä sellaista tunnetta, ettei hänen ongelmiaan huomioida millään tavalla. Kaikkia epäkohtia ei voi liitto tai sen edunvalvontakoneisto ratkaista, mutta niissäkin tapauksissa jäsenille on pystyttävä perustelemaan, miksei jotakin asiaa voida muuksi muuttaa.

Tiedottamisen Mäkinen lupaa hoitaa pää-

osin sähköpostilla suoraan rajan piirin jäsenyhdistyksille. Toinen tärkeä tiedotuskanava tulee olemaan Päälystölehti, johon hän pyrkii kirjoittamaan mahdollisimman kattavasti rajan edunvalvonta-asioista.

Yliluutnantti Mäkinen on ollut vuodesta 2003 alkaen mukana erilaisissa luottamustehtävissä, ensin luottamusmiehen varamiehenä Kaakkois-Suomen Rajavartiostossa ja sitten myöhemmin varsinaisena luottamusmiehenä ja rajan piirin pääluottamusmiehen varamiehenä. Ennen varapuheenjohtajan tehtävään valitsemista hän toimi reilun puolen vuoden ajan Päälystölaiton hallituksessa rajan piirin asiantuntijajäsenenä.

Jukka Mäkinen on kotoisin Pohjois-Karjalasta Valtimon kunnasta. Hän suoritti varusmiespalveluksensa Lapin Rajavartiostossa vuonna 1994 – 1995. Varusmiespalveluksen jälkeen nuoren miehen tie vei rajavartioksi Pohjois-Karjalan Rajavartiostoon, Värtsilän rajavartioasemalle. Opistoupseerin peruskurssin Mäkinen kävi vuosina 1997 – 1999, jonka jälkeen hän siirtyi töihin Kaakkois-Suomen Rajavartiostoon Nuijamaan rajavartioasemalle. Opistoupseerin täydennyskurssin Mäkinen kävi vuonna 2006 ja opistoupseerin jatkokurssin vuonna 2007. Mäkisen kotijoukkoihin kuuluu vaimo ja kaksi lasta. Vapaa-aikana hän harrastaa metsästystä ja salibandya sekä pyrkii kerran vuodessa matkustamaan johonkin lämpimään maahan, pakoon Suomen kylmää ja kosteaa syksyä.

Kalskeen mielestä parannettavaa löytyisi opistoupseerin jatkokoulutuksesta.

- Osa nykyisistä varsin kokeneista opistoupseereista on jääneet syystä tai toisesta ilman jatkokoulutusta. Heidän kouluttaminen tulisi saattaa kuntoon, jotta heidän laajaa osaamistaan voitaisiin paremmin hyödyntää ja he pääsisivät urallaan eteenpäin.

Kalske perheineen asuu Vaasassa ja puolison lisäksi läheisiin kuuluu kolme aikuista lasta sekä yksi vajaan vuoden ikäinen lapsenlapsi.

- Isoisän eli ukin rooli on uusi ja mukava. Mielelläni kalastan tai puuhailen vanhojen öljylamppujen ja puuveneiden parissa. Joskus tartun kirjaan. Erittäin hyvin mieleeni lukukokemuksena on painunut Göran Schildtin teos Aurinkolaiva. Kadehdittavaa, kuinka joku pystyy yhdistämään seikkailun, veneilyn, kreikkalaisen mytologian sekä historian nykypäivänä seuraamalla Argonauttien muinaista merimatkaa.

Jukka Mäkinen on ollut mukana edunvalvontatehtävissä vuodesta 2003 alkaen.

Pelastava apu saapuu ilmasta

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Vartiolentolaivueen arkisto ja Samuli Vahteristo

Turun Vartiolentueen pelastustehtävien määrä kertoo toiminnan tarpeellisuudesta raja- ja meriliikenteen sekä ympäristövalvonnessa. Laivueen käyttämä melko iso budjetti asettuu oikeaan valoon, kun helikopterimiehistö pystyy huonoissa oloissa saaristossa rajoittamaan meriliikenteen onnettomuuksia, pelastamaan ihmishenkiä tai kykenee nopeasti evakuoimaan sairaskohtauksen saaneita hoitoon.

Vartiolentueen kopterit rientävät monesti myös poliisin, pelastuslaitosten ja palokuntien avuksi metsäpalojen ja tulipalojen rajoittamiseen tai antavat tukeaan Medi Helille.

- Vartiolentueen parasta osaamista on saada apu hankaliin kohteisiin hankalissa olosuhteissa. Avun tarve voi olla vaikka kalastusaluksella Itämerellä tai metsäpalon sammutusmiehistöllä Säkylässä. Olemme valmiina tehtäviin kaikkina vuoden- ja vuorokauden aikoina, kertoo pintapelastusryhmän johtajana toimiva kapteeniluutnantti **Risto Leino**.

Hänellä on yli 20 vuoden kokemus erityyppisistä helikopterimiehistöjen saamista tehtävistä. Eteen voi tulla mitä vaan, ja pahimmillaan pintapelastaja katsoo kuolemaa silmästä silmään tai on antamassa henkeä pelastavan ensiavun.

- Toisinaan me saamme lääkärin hälytyslennolle mukaan, jos ennakkotietojen mukaan potilas vaatii lääkäritasoista hoitoa. Esimerkkinä näistä on esim. monivamma-potilaan evakuointi rahtilaivalta tai jo kohteessa aloitettava rintakipupotilaan liuotus-

hoito. Näissäkin tehtävissä pintapelastajilla ja kopterin miehistöllä on usein täysi työ yhdessä lääkärin kanssa, kun potilas evakuoidaan vinssin avulla vajjerin varassa rahtilaivasta tai vaikkapa mökistä pieneltä saarelta, Leino kertoo.

Monissa pelastustehtävissä sekä harjoituksissa kasvanut ammattitaito ja helikopterilla toimitettavan pelastustoiminnan nopeus ovat äärimmäisen tärkeitä esimerkiksi sydän- ja aivohalvauspotilaiden evakuoimisessa.

- Sairaankuljetustehtäviä olemme suorittaneet tänä vuonna jo yli 100, joista yli kymmenellä potilaalla on ollut selviä merkkejä aivoverenkierron häiriöistä. Olemme näissä tapauksissa olleet yhteydessä Turun yliopistolliseen keskussairaalan päivystävän neurologiin selvittääksemme onko potilas soveltuva liuotushoitoon. Aivohalvauspotilas pitää alle 3 tunnissa oireiden alkamisesta saada oikeaan hoitopaikkaan, täällä Turun yliopistolliseen keskussairaalaan. Nämä potilaat ovat usein työikäisiä ja palaavat hoidon jälkeen takaisin työelämään, Leino kertoo.

Pintapelastajien eläkeikä on liian korkea

Vuonna 1992 opistoupseerien peruskurs-silta valmistunut Leino on käynyt myös jatkokurssin. Varusmiespalveluksen aikana hän suoritti reserviupseerikoulun Merisotakoulussa Suomenlinnassa ja merivoimien raivaajasukeltajakurssin Upinniemiessä, mikä oli avain aikanaan pintapelastajan työhön.

- Tämä on ollut työpestinä haastava, vaikka peruspalkka ei pintapelastajalla, eikä ryhmänjohtajallakaan UPJ:n vaatäksikirjan mukaan ole kaksinen. Vaatäksikirja on tehty isolle porukalle ja se ei ota huomioon kaikkia työn erityisvaatimuksia. Ensihoitokoulutus ja sen vaatimat ammattitaidon ylläpitovaatimukset ovat esimerkkeinä tästä. Takuupalkalla tässä mennään kai eläkkeelle saakka, Leino huomauttaa.

Eniten Leinoa huolestaa, miten rajuun fyysiseen prässäin kuntonsa puolesta joutuvat pintapelastajat kykenevät nykysäädöksillä aina 55-vuotiaiksi saakka tekemään työtään. Hyvin muistissa ovat onnettomuudet mm. Estonian v. 1994, troolari Geir Gudin v. 1997 ja Herakles Bulk v. 2004.

- Nämä ovat omalle kohdalle sattuneita isompia onnettomuuksia, joissa hyvää fyysikkä on tarvittu. Hälytystehtäviä ja harjoituksia unohtamatta, joita omalle kohdalle on jo tänä vuonna osunut yli 70.

Pintapelastajat testataan kerran vuodessa Upinniemiessä hyvin perusteellisesti. Erilaisia vaivoja on osalle ilmaantunut, vaikka ikä ei ole vielä korkea.

- Päättäjien pitäisi tällä kohtaa vähän mietä, mikä oikeasti olisi pintapelastustehtävissä toimivien eläkeikä. Aihetta on ylläpidetty pienellä liekillä, esimiehille ja yhdistyksille puhuttu, eduskunnassakin on käyty. Kysymykseen usein saatu vastaus on, että nyt ei ole oikea aika asian eteenpäin viemiseen. Taitaa tämä virkaura mennä tuota aikaa odotellessa, Leino toteaa painokkaasti.

Leino pitää huolta omasta kunnostaan uimalla ja lenkkeilemällä sekä maratoneja juoksemalla. Viimeisen kahdeksan vuoden aikana hänelle on maratoneja kertynyt tusina.

Lentueen kaikilla pintapelastajilla on perustason ensihoitokoulutus. Koptereissa on myös hyvä ensiapuvälineistö ja sairaanhoitopiiriin antamat laajennetut lääkeoikeudet, kertoo pintapelastusryhmän johtajana toimiva kapteeniluutnantti Risto Leino.

Turun Vartiolentolaivue pähkinäkuoressa

- Rajavartiolaitoksen lentotoiminnasta vastaa Vartiolentolaivue, jossa on kolme vartiolentuetta.
- Yhden vartiolentueen muodostaa Turun Vartiolentue, joka on jatkuvassa päivistysvalmiudessa ja jonka henkilöstön erityistaito on toimia myös meren ankarissa olosuhteissa.
- Turun Vartiolentueen tukikohta sijaitsee Turun lentokentän välitörmässä läheisyydessä.
- Lentueen ilma-aluskalustona on kaksi DO-228-lentokonetta sekä kolme AS-332 Super Puma -meripelastushelikopteria.
- Henkilöstöä lentueessa on 56, joista opistoupseereita 16.

Työn palkkaus ja vaativuus eivät kohtaa

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Helikopterien huollot ovat aikaa vievää ja tarkkaa puuhaa. Harri Rauhala ja Kalle Ahola painivat helikopterin moottorin kiinnityspultin asennuksen kanssa.

Lentoturvallisuus vaatii ohjaajien taidon ja kaluston lisäksi suuren määrän työtunteja huolto- ja lentomekaniikoilta.

Ilma-aluskorjaamolla palvelee yhteensä 22 tekniikan henkilöä, joista 13 huoltoryhmässä. Huoltoryhmässä on neljä opistoupseeria.

Turun Vartiolentue suorittaa Super Puman osalta 50, 100 ja 250 lentotunnin huollot sekä kalenteriaikaan perustuvat huolto-toimenpiteet 12kk jaksoon saakka oman henkilöstönsä toimesta. Yli 500 lentotunnin vaatimat toimet ostetaan norjalaisyriykseltä.

Dornier-kalusto huolletaan pääsääntöisesti omin voimin. Lähinnä vuosihuollot ostetaan ulkopuoliselta yritykseltä. Tällä hetkellä yhteistyösopimus on ruotsalaisyrityksen kanssa.

- Päivittäisiin lentohuoltoihin ja tarkastuksiin kuluu aikaa tarkastusvuorossa olevalta ryhmältä noin kolme miestyötuntia. Isommat, lentotunteihin perustuvat huollot-vievät aikaa 60 – 200 miestyötuntiin, kertoo vastaavana huoltomekaniikkona toimiva luutnantti **Harri Rauhala**.

Hän aloittaa uudessa pestissä joulukuun alusta ilma-aluskorjaamon työnjohtajana.

- Toimin jo nyt työnjohtajan sijaisena. Vastuulleni kuuluu jatkossa korjaamon huoltoryhmän johtaminen. Ryhmän huoltovastuulla ovat Super Puma -helikoterit ja Dornier-lentokoneet.

Opistoupseerin peruskurssi 49:ltä valmistunut Rauhala pitää työnsä parhaana puolena haastavuutta ja vaihtelevuutta. Hän on käynyt jatkokurssin vuonna 2000.

- EU:n määräykset osaltaan tuovat huoltotoimintaan lisää huomioitavaa. Meillä on kuitenkin hyvä tiimihenki huoltoryhmässä ja lentoporukassa, joten arjen haasteista selvitään yhteistuumin.

Rauhala toimii Rajan Lentoteknisten puheenjohtajana. Hänen mielestään työn vaativuus ja palkkaus eivät nykyisellään kohtaa.

- Lentotekniikan puolella RVL:n vaatikäsikirja ei mielestäni toimi hyvin. Se ei ota huomioon niiden ratkaisujen vaativuutta, mitä tämä ammatti tuo lähes päivittäin tullessaan.

Kokonaisuutena Rauhala pitää työstään ja sanoo työnantajan huolehtivan hyvin esimerkiksi työterveyshuollosta ja omaehtoisen liikunnan tukemisesta.

Kapteeni kuri hallinnoi kentällä ja kentän laidalla

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

*Turun Vartiolentue niin kuin mikä tahansa joukko tarvitsee tuekseen hyvän hallinnon. Lentueen varapäällikkönä toimii kapteeni **Jouni Hyytiä**, jolla on takana laaja kokemus erityyppistä tehtävistä kahdessakin puolustusvoimien joukko-osastossa. Hän on toiminut kouluttajana 2. Erillisesä Autokomppaniassa sekä ajomestarina, yksikön vääpelinä ja toimistoupseerina Varsinais-Suomen Ilmatorjuntarykmentissä.*

Vartiolentueessa hänen työhönsä sisältyvät kaikki hallintoon liittyvät asiat, kiinteistön ylläpito, henkilökunnan fyysinen koulutus ja testaus sekä ajoneuvoasiat.

Hyytiä on valmistunut peruskurssilta 46 vuonna 1988 ja myöhemmin suorittanut PO II:n ja Luutnanttikurssin.

- VSItR:n lakkauttamisen myötä hakeuduin rajalle töihin enkä ole ollut pettynyt, sillä työ on ollut monipuolista ja vaihtelevaa. Vastuutakin on annettu laajalla sektorilla.

Moitetta Hyytiä antaa tehtävien Vaati-palkkaluokista, jotka hänestä ovat muutamien kohdalla arvioitu liian alas. Ylempiä opistoupseeritehtäviä on liian vähän suhteessa koulutettuihin ja päteviin suorittajiin.

- Toisaalta on sellaisiakin opistoupseereita, jotka olisivat erittäin päteviä etenemään urallaan, mutta heillä ei jatkokoulutusta suoritettuna. Ehkä työnantajan kannattaisi järjestää tarvittavaa jatkokoulutusta, saadakseen heidän ammatillisesta pätevyy-

destään enemmän irti.

Hyytiän sydäntä lähellä on jalkapallo, ja hän on jalkapallon Veikkausliigan kokeneimpia erotuomareita. Raitapaidassa hän on viheltänyt pääsarjassa jo 15 vuotta ja tunnetaan "Kapteeni kurina". Hyytiä on tällä hetkellä eniten Suomen pääsarjaotteluita viheltänyt tuomari.

Hänet tunnetaan tarkkana tuomarina, etenkin "kaatumisfilmausten" suhteen.

- On myönnettävä, että käteni käy tarvittaessa herkästi korttitaskulla. Keltainen on oikeassa etutaskussa ja punainen oikeassa takataskussa. Kerran kaverit päättivät tehdä jekun pukukopissa ja vaihtoivat korttien paikat. Kun tiukan tilanteen jälkeen nostin katsomatta kortin, keltaisen sijasta esiin nousikin punainen. Onneksi tilanne oli korjattavissa.

Hyytiä kiittää kaikkia työnantajiaan ja esimiehiään siitä, että he ovat nostaneet työaikajärjestelyjen kohdalla vihreää korttia, kun on pitänyt tuomaritehtäviin lähteä.

Monen alan osaaja liiton hallitukseen

Teksti ja kuva: Samuli Vahteristo

Jari Nieminen on ollut mukana edunvalvontatyössä vuodesta 1992.

Päälystöliiton hallituksen uusi jäsen yliluutnantti **Jari Nieminen** työskentelee Länsi-Suomen Merivartiostossa rikostorjuntayksikön varapäällikkönä ja samalla vartioston rikostiedustelu-upseerina. Merellinen palveluympäristö on Niemiselle erittäin tuttua, sillä hän aloitti ammattisotilaan uran merivoimissa 1985, silloisessa Rannikkolaivastossa.

- Kävin peruskurssin 45 merivoimien yleisellä aselinjalla. Täydentelin osaamistani käymällä lääkintähuoltoupseerikurssin nro 7 Lahdessa vuonna 1988. Vähän sen jälkeen vaihdoin ministeriötä ja siirryin silloisen Saaristomeren Merivartioston leipiin. Ylemmän virkatutkinnon ja luutnanttikurssini olenkin sitten suorittanut merivartiolinjalla. Nieminen on osallistunut edunvalvontatyöhön vuodesta 1992, jolloin hänet valittiin Länsi-Suomen Merivartiopäälystön hallitukseen.

- Toimin luottamusmiehenä ja yhdistyksen varapuheenjohtajana aina 2000-luvulle asti. Viime aikoina olen luotsailut hitaasti

eläköityvän yhdistyksemme toimintaa puheenjohtajan paikalta.

Hallituspesti mielenkiintoinen haaste

- Ammattikuntamme nuoremmalla polvella on vielä vuosia ja kilometrejä edessä. Muutoksen keskellä pitää olla tarkkana ja tarttua mahdollisuuksiin, joilla palvelussuhteen edut ja mielekkäät uravaihtoehdot voidaan varmistaa. Opistoupseerikunta on työnantajan ja esimiestensä arvostamaa, ja tätä taustaa vasten näenkin tulevaisuutemme erittäin positiivisena ja mahdollisuuksia täynnä olevana.

Niemisellä on taustalla siviilialalta kokemuksia mainostoimiston viestintäjohtajan tehtävästä, mitä hän aikoo hyödyntää. Päälystölehteä ja nettisivuja Nieminen pitää liiton viestinnän kannalta tärkeinä tiedon lähteinä jäsenten suuntaan.

- Lehti on aina henkinyt taittoasuaan myöten vakuuttavuutta ja ammattitaitoa. Sen kautta välittyvät ajankohtaiset edunval-

vonta-asiat. Tähän ikään ehtineenä aseveliverkosto on muodostunut niin laajaksi, että lähes joka julkaisussa saa päivitettyä tuttujensa kuulumisia. Jäsenistö toki voisi useamminkin innostua kirjoittamaan artikkeleita omasta osaamisalueestaan myös ammatillisessa mielessä. Liiton nettisivuilla käyn aika usein.

Niemisen taustajoukkoihin siviilipuolella kuuluu rakkaan vaimon lisäksi kaksi jo aikuisikään ehtinyttä lasta. Vapaa-aikanaan Nieminen purjehtii ja kuntoilee.

- Tulin osallistuneeksi kesällä Joroisten teräsmieskisaan ja taisin olla kisan painavin triatleetti 105 kilon taistelupainolla.

Nieminen tunnustaa, että elämän aikana myös joistakin periaatteista pitää luopua.

- 80-luvulla kovasti vakuuttelin sotilaspsykologeille testeissä, etten haluaisi olla kukkakauppias. Tässä asiassa on pitänyt antaa hiukan periksi. Vaimoni suoritti uravaihdoksen ja ryhtyi kukkakauppiaksi. Siinä samassa yhteydessä huomasin olevani kukkakaupan osaamistaja ja apulainen.

Uusi Päälystöliiton hallituksen jäsen **Jouni Rinne** Tampereelta uskoo, että työskentely hallituksessa tulee olemaan vähintäänkin haasteellista, kun puolustusvoimien odotettavissa olevat muutokset ja supistukset teettävät edunvalvontaorganisaatiolle työtä

- Kuten liittomme puheenjohtaja on todennut, kaikkea ei toivottavaa saattaa olla odotettavissa, kuten pieneneviä haattatyökorvauksia, alenevia tehtävien vaatavuusluokkia, lisääntyvää työkuormaa, paikkakuntamuutoksia ja äärimmäisissä tapauksissa myös irtisanomisia, Rinne sanoo.

Hänen mielestään edunvalvonnalla tulee turvata muutosten kouriin joutuvien opistouseerien tasapuolinen asema. Tarvittaessa se pitää tehdä muun päälystöliittolaisen jäsenistön etuuksia tinkimällä.

- Tulevaisuus vaatii meiltä kaikilta kaveria ei jätetä -asennetta. Maavoimien Materiaalilaitoksen opistouseereita, jota viiteryhmää edustan, ja siellä erityisesti Räjähdelaitoksen palveluksessa työskenteleviä ravistelee jo ELKAKOP-hanke, joten olemme jo nyt muutoshasteiden haasteiden edessä.

- Edunvalvontatyön näkökulmasta on estettävä ELKAKOP-hankkeessa mahdollisesti tehtävämuutoksia kokevien joutuminen uudestaan samaan myllytykseen Puolustusvoimauudistuksen myllerryksessä.

Rinne tuntee itsensä vahvasti tamperelaiseksi, vaikka onkin syntynyt Tikkakoskella, sillä Tampereelle hän muutti jo vuonna 1972.

- Tampere on Suomen paras kaupunki. Kaikille tamperelaisille esitettyyn peruskysymykseen Ilves vai Tappara?, vastaan Ilves, Rinne kuittaa.

Sotilaaksi ryhtyminen ei ollut Rinteen kohdalla minkään pitkän harkinnan tai lapsuuden aikaisen ihanneammattiin hakeutumisen tulos.

- Varusmiespalveluksen jälkeen lähdin palvelukseen kokeilemaan, miltä ammattisotilaan hommat tuntuisivat. Sitä kokeilua on nyt jatkunut kohta 24 vuotta. Vaikka joskus joitain alamäkiäkin on ollut niin kuin kaikissa ammateissa on, en ole vielä valintani katunut, Rinne kertoo.

Hän on käynyt viimeisen vanhan mallisen peruskurssin (PK47), jonka y-vaihe valmistui vuonna 1988. Kaikki kurssit hän on, ml. luutnanttikurssi v. 2000, käynyt pioneeriilijalla. Huollon osaamista ja ammattitaitoa on kartutettu huoltouseerikurssilla vuonna 2010.

Rinteen työpaikka on tällä hetkellä Maavoimien Materiaalilaitoksen Esikunnassa Tampereella.

- Toimin suunnittelu-upseerina huolto-osaston täydennyssektorissa, jossa tärkeimpiin tehtäviini kuuluvat täydennysten järjestelyjen toimialaprosessin kokonaisuuden käy-

Lennosta mukaan...

Teksti ja kuva: Ari Pakarinen

tännön tason suunnittelu, johtaminen ja seuranta sekä myös poikkeusolojen suunnittelua.

Edunvalvonnassa mukana

Rinne on ollut Tampereen Päälystöyhdistys Ry:n hallituksen jäsen vuodesta 2000 alkaen ja yhdistyksen edustajakokousedustajana vuosina 2006 – 2009 sekä yhdistyksen puheenjohtajana vuonna 2009.

Päälystölehteä hän lukee tarkasti.

- Lehden sisältö on mielestäni juuri sellainen kuin sen kuuluukin olla. Edunvalvontatyöhön liittyvät monipuoliset artikkelit täydennettynä opistouseereiden tehtävien ja palvelupaikkojen esittelyllä ovat mielestäni ammattilehden keskeisintä sisältöä. Pientä lisäväriä lehden sisältöön voisi saada, jos lukijakuntaa saisi aktivoitua kirjoittamaan ja esittelemään esim. paikallisyhdistystensä toimintaa ja omia harrastuksiaan, Rinne arvioi.

Hän ei katso nykytekniikalla tiedottamisen olevan yhteisesti sovittujen menetelmien jälkeen mikään ongelma. Informaatio kul-

kee tarvittaessa nopeasti. Toki tapaamisten merkitystä ei voi vähätellä ja niitä tulee pyrkiä järjestämään aina, kun se vain tarpeellista ja perusteltua.

- Käyn lukemassa liiton sivuja ainakin keran viikossa. Joskus päivittäinkin, jos joku valmisteltava asia sitä vaatii.

Rinteellä on kaksi lasta, joista tytär on muuttanut jo omilleen ja joulukuun alussa täysi-ikäiseksi tuleva poika asuu vielä isänsä kanssa. Suurin osa hänen vapaa-ajastaan menee erilaisten luottamustehtävien hoitamiseen.

- Kuntoliikuntaa pyritään harrastamaan niin paljon kuin vain suinkin ehtii. Viime keväänä hankitun elämän ensimmäisen moottoripyörän kanssa viime kesän vapaahetket kuluivat mukavasti. Lompakon ja kalenterin salliessa matkustellaan.

Jouni Rinne perää kaveria ei jätetä -asennetta.

Valitse yksi Suomen menestyneimmistä salkunhoitotiimeistä hoitamaan varallisuuttasi. Me näemme karikot kaukaa. Siitä todisteena pitkäaikainen sijoitusmenestyksemme, niin nousevassa kuin laskevassa markkinassa.

eQ Varainhoito on kotimainen ja riippumaton varainhoitaja. Toiminta-ajatuksemme on tarjota ja kehittää tehokkaita varainhoitopalveluja ja sijoitusrahastoja vaativille asiakkaille.

www.eQvarainhoito.fi

eQ Varainhoito Oy | Helsinki | Tampere | Kuopio | (09) 681 78 700

ORICOPA
Beyond Partnership

Tuloksena turvallisuus
www.oricopa.fi

**TÄMÄNKIN LEHDEN PAINAA
HYVÄ JA NOPEA PAINO.**

Painorauma Oy
Hitsaajantie 2, 26820 Rauma
p. 02 838 3200 | www.painorauma.fi

Klubi 20 Suomenlinna C 8

**Toivotamme kaikille
asiakkaillemme ja
yhteystyökumppaneille
oikein hyvää joulua ja
menestyksestä uutta
vuotta 2012!**

Puolustusvoimauudistus ovella - pärjääkö liitto viestinnässä?

Teksti: Ari Pakarinen ja kuva: Samuli Vahteristo

Päälystöllehden toimitusneuvosto kävi keskustelua Puolustusvoimauudistuksen tiedottamiseen tuomista haasteista. Kuvassa vas. Anders Hagman, Antti Kymäläinen, Arto Penttinen, Matti Vihurila ja Ari Pakarinen.

Puolustusvoimauudistus, erilaiset hankkeet ja virkaehtosopimusneuvottelut vaikuttavat väistämättä Päälystöliiton jäseniin vuonna 2012. Tapahtuvat muutokset ja erityisesti niiden tiukka aikataulu asettavat Päälystöliiton viestinnälle vaatimuksia. Liitolla täytyy olla keinoja ja valmiuksia tiedottaa jäsenistölle nopeallakin aikataululla.

Liiton eri toimijat, puheenjohtaja, liiton hallitus, luottamusmiesorganisaatio ja yt-edustajat, joutuvat seuraamaan tilanteiden kehittymistä ja osallistumaan tiedottamiseen kentällä entistä enemmän. Muutos asettaa tiukkoja vaatimuksia myös Päälystöllehdelle ja internet-kotisivuille. Päälystölehti on Päälystöliiton päämedia. Lehti toteutti yhdessä Sotilasaikakauslehden kanssa lukijatutkimuksen syyskuussa. Päälystöliiton 200 satunnaisesti valittua jäsentä sai postilaatikkonsa Sotilasaikakauslehden ja vastaavasti 200 Upseeriliiton jäsentä sai Päälystöllehden luettavakseen. Lukijatutkimus toteutettiin Wepropol-sovelluksen kyselyllä ja 400:sta kyselyn sähköpostiinsa saaneesta 155 vastasi siihen. Molempien liittojen lukijat saivat naapurin lehden lisäksi arvioida omaa jäsenlehteään. Päälystöllehden osalta tutkimusta analysoitaessa voitiin todeta lehden palvelevan jäseniä hyvin ammattijärjestölehtenä Päälystöliittolaisessa edunvalvontakulttuurissa, jossa pääpaino on tiedottaa palkkaedunvalvonnan ajankohtaisista asioista. Erilaiset jäseniä palveluksessa esittelevät artikkelit on koettu tärkeiksi Päälystöliiton jäsenkentässä. Päälystöllehden kirjoittava toimitus muodostuu toimitussihteeristä ja vakituisista avustajista. Tämä joukko muodostaa myös

lehden toimitusneuvoston, jonka tehtävänä on kehittää Päälystölehteä ja tukea liiton hallintoa viestinnän asioissa. Toimitusneuvosto suunnitteli marraskuun kokouksessa vuodelle 2012 erityistä Puolustusvoimauudistusta koskevaa toimintastrategiaa. Lehti valmistautuu tukemaan liittoa tiedottamisessa Puolustusvoimauudistuksen käynnistyessä. Kotisivujen pikatiedottamiseen ja jatkuvaan päivittämiseen tullaan panostamaan. Lehdellä ja kotisivuille ajankohtaisuus, oikea-aikaisuus, palautteen kerääminen ja palautteeseen reagoiminen ovat keskeisiä menestystekijöitä vuonna 2012.

Lukijakyselystä saatujen palautteiden rohkaisemana toimitusneuvoston ja järjestöpäälikkö **Arto Penttisen** johdolla selvitetään mahdollisuutta rakentaa liiton kotisivuille linkki, jolla lehden lukijat voivat tuoreeltaan arvioida lehden kuutta numeroa ensi vuonna.

Jäsen, Päälystölehti kolahtaa postilaatikkoon vuonna 2012 kuusi kertaa. Puolustusvoimauudistus koskettaa meistä jokaista, mutta muillakin edunvalvonnan osa-alueilla tulee tapahtumaan paljon asioita. Tästä kaikesta lehti kirjoittaa. Palaute ja juttuvinkit ovat tervetulleita. Kaikkien lehden tekijöiden yhteystiedot löytyvät helposti lehden ensimmäiseltä aukeamalta.

Osaattekko ja tiedättekö ketä lobata?

Teksti ja kuvat: Ari Pakarinen

Euromilin syyskokouksessa kokousrutiinien lisäksi nousi keskusteluun kaksi teemaa: veteraaniasiat ja lobbaukset Euroopan tasolla. Veteraanikysymys on laajasti esillä Euroopassa, kuten myös muissa Pohjoismaissa. Lobbauksen osalta oli yllättävää kuulla kaikista mahdollisuuksista, joita voisi käyttää vaikuttamiseen Euroopan tasolla.

Kokouksen työskentelytavoissa valittavaa taantumaa

Joitakin vuosia sitten Euromilin jäsenten keskuudesta esitettiin runsaasti kritiikkiä siitä, kuinka kokouksissa työskennellään. Jäsenten edustajat Euroopan eri kolkista kokoontuivat istumaan kahdeksi päiväksi kuuntelemaan luentoja. Se ei tuonut lisäarvoa kenenkään osallistumiselle kokouksiin.

Asiaan tulikin parannusta, kun Euromilin pääsihteeriksi valittiin Mikko Harjulehto. Hän kykeni toimiston henkilöstön kanssa luomaan mielenkiintoisia ryhmätyötilanteita, joihin valittiin eri jäsenjärjestöjen henkilöitä puheenjohtajiksi, moderaattoreiksi. Pienemmissä ryhmissä työskentely ja parempi valmistautuminen osallistujien osalta työskentelyyn oli edistysaskel. Tuona aika aloitettiin myös Euromilin ensimmäiset järjestötoiminnan peruskurssit toimintaansa aloittelevien jäsenten tukemiseksi. Peruskauraa Päälystöliitossa, mutta uutta Euromilissä. Jos tavoitteena on parhaiden toimintatapamallien jakaminen jäsenten kesken, niin Euromilissa on tiivistettävä työskentelyä ja toimintaa.

Päälystöliittoa kokouksessa edustaneet puheenjohtaja **Antti Kuivalainen** ja pääluottamusmies **Sakari Vuorenmaa** eivät

pitäneet taantuvaa kehitystä hyvänä. Liitto tulee tekemään esityksiä palaamisesta työryhmätyöskentelymalliin.

Veteraanit, Ne veteraanit

Veteraanikysymykset ovat olleet esillä vahvasti NOA -yhteisössä, joten asia sinällään ei ole vieras Päälystöliitolle. Euroopassa useiden maiden asevoimat ovat olleet murroksessa viimeisen 10 - 15 vuoden ajan. Lähes kaikissa maissa on luovuttu asevelvollisuusarmeijasta ja varusmiehistä, joukkojen määrää on supistettu ja osallistumista kansainvälisiin tehtäviin on lisätty. Taloudellisista kysymyksistä huolimatta on haluttu pääsääntöisesti pitää huolta kansainvälisiin tehtäviin osallistuneiden hyvinvoinnista kaikissa tilanteissa. Näin riip-

Päáluottamusmies Sakari Vuorenmaa ja Portugalin Aliupseeriliiton puheenjohtaja Antonio Lima Coelho vaihtamassa ajankohtaisia kuulumisia.

pumatta siitä, onko kv-tehtäviin osallistuminen ollut vapaaehtoista tai pakollista.

Kokouksessa kuultujen esitysten ja käytyjen keskustelujen perusteella Afganistanissa vaikeasti haavoittuneen yliväapeli **Pekka Jylhän** kuntouttamiseen ja sairaanhoitoon liittyvät vastoin käymiset eivät olisi olleet todennäköisesti mahdollisia esimerkiksi muissa Pohjoismaissa, joissa krunu pitää huolen "tytöistään ja pojistaan". Paneelin alustukset kuultiin Tanskan, Ison-Britannian, Belgian, Hollannin, Portugalin ja Kyproksen veteraaniohjelmista.

Oma lukunsa on veteraanikäsitteen muodostaminen. On luultavaa, että Suomessa veteraanikäsitteen laajentaminen koskemaan kriisihallintatehtävissä on herkkä alue. Me kaikki suomalaiset kunnioitamme vahvasti viime sodissa palvelleita miehiä ja naisia. Heitä elää keskuudessamme vielä hieman yli 50 000 henkeä. Onkin varmaan niin, että kriisinhallintatehtävissä palvelleita ei ole veteraaninimitystä vailla, vaan lähinnä kaivataan varmuutta siitä, että jälkihoito ja tarvittaessa muut tukitoimet toimittevat edes luvutulla tavalla.

Lobbaus – ketä lobata?

Euromil järjestönä toimii Euroopan päätöksentekuelinten lähellä - maantieteellisesti. Järjestön tehtävänä on luoda mahdollisuuksia ja etsiä yhteyksiä eri organisaatioihin ja henkilöihin päätöksentekokoneessa. Varapuheenjohtaja **Bernhard Gertz** piti erinomaisen luennon siitä, kuinka erilaisia liittymäpintoja Euroopan Unionissa toimiviin organisaatioihin, komiteoihin ja työryhmiin etsitään. Suomalaisiakin toimijoita istuu kymmeniä erilaisissa kokoonpanoissa, joissa on vaikuttamisen paikka.

Gertzin luennon yksi keskeisistä sanomista oli se, että Euromilin toimisto ei voi yksin tehdä vaikuttamistyötä Brysselissä. Jäsenjärjestöjen on tehtävä vaikuttamista omien maittensa europarlamentaarikkoihin ja erilaisissa organisaatioissa oleviin edustajiin. Tätä vaikuttamista ei voi toimisto tehdä, koska on mahdotonta olla selvillä kaikkien maiden erityiskysymyksistä. Toimisto voi olla vain etsijänä ja koordinaattorina tässä, ja itse lobbaus on tehtävä jäsenjärjestöjen toimesta.

Euromil on tänä päivänä kattojärjestö 42 jäsenjärjestölle, jotka tulevat 27 maasta. Tällaisessa joukossa pitäisi lobbausvoimaa olla, jos vain tiedetään, millä asialla ollaan liikkeellä.

Euromilin toimintaan voi tutustua osoitteessa www.euromil.fi

Syyskokouksen työskentely oli palautunut valitettavasti taas pääsääntöisesti salissa istumiseen. Jo hyvällä alulle saatu työryhmätyöskentely oli kadonnut

Get this feeling.

Huomio! Vuokraa meiltä sotaväen sopimushinnoin henkilöautot, maastoautot, pakettiautot, pienoisbussit ja kuorma-autot. **Soita numeroon 0200 121 54.**
www.europcar.fi

Europcar

YOU RENT A LOT MORE THAN A CAR.

Officersförbundets liittokokous 2011

Vaikuttamistori estää jälkiviisauden

Teksti ja kuvat: Ari Pakarinen

Pohjoismaisen Upseeriallianssi yhteisössä on mahdollisuus tutustua syvällisemmin liittojen toimintaan. Officersförbundets liittokokouksessa avautui mahdollisuus tutustua mielenkiintoiseen liittokokouksen työskentelytapaan. Vaikuttamistorilla jokaisella liittokokousedustajalla oli vielä mahdollisuus vaikuttaa liittokokoukselle tehtyihin aloitteisiin ja hallituksen esityksiin.

Puheenjohtaja **Lars Fresker** valittiin kolmen vuoden jatkokaudelle Officerförbundetin marraskuussa liittokokouksessa. Liittokokouksen avajaisissa puheenvuoroja tyypilliseen tapaan käyttivät puolustusvoimien ja keskusjärjestöjen edustajat. Lähes kaikissa puheenvuoroissa korostettiin ns. Ruotsin mallin toimivuutta virkaehtosopimusten neuvotteluissa. Malli lienee kuitenkin paljolti samanlainen kuin Suomessa ja muissa Pohjoismaissa.

Haasteita Ruotsissa aiheuttavat, aivan kuten muuallakin, taloudelliset resurssit, ja asevelvollisuudesta luopuminen. Siirtymisen palkka-armeijaan vaikuttaa monella ta-

valla. Henkilöstön ikärakenne ja käytettyvyys muuttuu – paljon päällystöä ja vähän joukkoja. Samanaikaisesti on varmistettava, että osaamista ei häviä pois puolustusvoimista ja uusien sotilaiden rekrytointiin on satsattava.

Kaksiportaiseen päällystöjärjestelmään siirtyminen on haaste myös Officersförbundetille, joka on päättänyt tarjota mahdollisuuden kaikille puolustusvoimille työskenteleville liittyä jäseneksi. Upseereiden lisäksi kaikki uudet miehistöön kuuluvat sotilaat ja merisotilaat toivotetaan tervetulleeksi liiton jäseneksi ja liiton jäärä onkin tällä hetkellä noin 11 000 henkeä. Järjestäytymisaste on korkea ja 94 prosenttia kaikista sotilaista kuuluu liittoon.

Officersbundet on keskusjärjestö SACOn ja neuvottelujärjestö ORF:n jäsen, jotka käytännössä vastaavat meidän Akavaa ja JUKO ry:tä.

Kokouksen avajaistilaisuudessa puheenvuoron piti myös tanskalaisen CS:n järjestöpäällikkö **Finn Bengtsen**, mutta tällä kertaa hän esiintyi Euromilin hallituksen jä-

senenä tuoden Euromilin tervehdyksen kokoukselle. Officersförbundet liittyi reilu vuosi sitten Euromilin jäseneksi ja on ottanut heti aktiivisen roolin toiminnassa. Bengtsen korosti yhteisvastuun merkitystä eurooppalaisessa sotilasyhteisössä, jota erityisesti Pohjoismaiset järjestöt voivat kantaa ja auttaa Euroopan maitten heikkoja järjestöjä niiden työssä. Euroopan tasolla Euromil on ainoa toimija, joka voi kootusti edustaa ja puolustaa sotilaitten oloja ja oikeuksia Euroopan Unionissa.

Vaikuttamistori – Vaikuttamo

Officersförbundetin liittokokouksen aloitteiden ja hallitusten vastausten käsittely on järjestetty hienolla tavalla. Aloitteita voi tehdä paikallisyhdistys tai vaikka yksittäinen liiton jäsen. Kaikki aloitteet ovat valiokuntatyöskentelyn lisäksi kaikkien liittokokousedustajien tarkasteltavana vaikuttamossa. Aloitteen ja hallituksen vastaukset niihin oli jaettu rasteille. Hallituksen jäsenet toimivat moderaattoreina eli puheenjohtajina

ja ohjasivat keskustelua. Kokousedustajilla oli mahdollisuus ottaa kantaa asioihin, antaa vaikka teksteihin korjausehdotuksia, täydentää aloitetta tai vaikka vain puoltaa aloitetta. Kun aloitteet oli perinpohjin käsitelty, niin ne lähtivät liittokokouksen käsiteltäväksi sellaisinaan tai muutettuina. Koko prosessi ei näyttänyt ollenkaan vaikealta. Vaikuttamo sitoo hallituksen jäsenet ja aloitteiden käsittelyn tämän vaiheen jälkeen kukaan ei voi sanoa, että ei ollut mahdollisuutta vaikuttaa asioihin.

Olisiko vastaavanlainen asioiden käsittely mahdollista Päälystöliitossa vuoden 2013 edustajakokouksessa? On selvää, että pohjoismaissa yhteiskuntakehitys tukee juuri tällaista demokraattista otetta yhteisten asioiden käsittelyssä, mutta istuisiko saman suuntainen toimintamalli suomalaisen kansanluonteeseen.

Vaikuttamistorilla liiton hallituksen jäsenet johtivat keskustelua tehdyistä aloitteista. Kuvassa varapuheenjohtaja Thomas Malmström johtaa keskustelua rastilla.

Euromilin tervehdyksen liittokokoukseen toi hallituksen jäsen Finn Bengtsen Tanskasta.

Ruotsalaisilla mahdollisuus perhetukeen

Teksti: Ari Pakarinen

Ulkomaanpalvelus koskettaa aina myös sotilaan läheisiä. Ruotsissa puolustusvoimat on saanut yhdeksi merkittäväksi kumppaniksi Ruotsin sotilaskotiliiton perhetuen järjestämiseen. Meillä täällä Suomessa on aika ajoin ja varsinkin naisjärjestöjen suunnasta kuulunut kritiikkiä todellisen tekemisen puutteesta maanpuolustustyössä. Tässä olisi mallia todellisesta tekemisestä. Ruotsin sotilaskotiliitto on valtakunnallinen yhdistys ja paikallista sotilaskotitoimintaa ylläpitävät yhdistykset tai säätiöt. Sotilaskotiliitto on vuodesta 2008 lähtien tehnyt puolustusvoimien tilauksesta ulkomaanpalveluksessa olevien sotilaiden perheiden tukitoimintaa. Paikallisesti tukitoimintaa järjestetään sotilaskotien toimesta varuskunnissa.

Liitto tarjoaa aviopareille PREP-kursseja (Prevention and Relationship Enhancement Program) keskinäisen viestinnän parantamiseksi sekä perheneuvontaa. Perheneuvontaa tarjotaan sotilaille ja perheenjäsenille ennen ulkomaille lähtöä, opeeraation aikana ja kotimaahan palaamisen

jälkeen. Perhetukea tehdään yhteistyössä puolustusvoimien, sinibaretin ja muiden järjestöjen kanssa. Paikallisesti toiminta on organisoitu sotilaskotien yhteydessä oleviin perhetukikeskuksiin, joissa omaiset voivat tavata toisiaan ja jossa on järjestetty ohjelmaa.

Ruotsin Sotilaskotiliiton perhetukipalveluihin voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.soldathem.org.

Rajavartioinnin osaamista viedään Turkkiin

Teksti: Samuli Vahteristo Jaakko Pelimannin matkaraporttiin pohjautuen
Kuvat: Jaakko Pelimanni

Työtä tehdään monella tasolla. Kuvassa Jaakko Pelimanni on Syyrian rajalla juttuttamassa paikallista kyläpäälikköä Turkin poliisin edustajien kanssa.

Kapteeni **Jaakko Pelimanni** sai 2010 alkuvuodesta sähköpostiinsa mielenkiintoisen asiakirjan, missä kerrottiin tulevasta Twinning-hankkeesta, joka toteutettaisiin EU-rahoituksella ja joka kohdistuisi Turkin rajaturvallisuuden kehittämiseen lähemmäksi EU-mallia (IBM= Integrated Border Management). Yhtenä koulutusaiheena oli rikostorjunta ja viranomaisyhteistyö, joiden parissa kapteeni Pelimanni on saanut työskennellä viimeiset 20 vuotta Raja- ja merivartiokoululla. Pelimannille osoitettiin koulutus- ja seminaari-aiheiksi rajaturvallisuuden käsitteet ja määritelmät, riskianalyysin perusteet, analyysimenetelmät ja -tekniikat sekä viranomaisyhteistoiminnan ja rikostorjunnan perusteita.

Koulutustehtävä sisälsi myös kolme erillistä viikon jaksoa riskianalyysitietoisuuden ja käytänteiden jalkauttamista paikallistasolle aina rajanylityspaikoille asti. Toiset kolme erillistä viikkoa Pelimanni sai opettaa kouluttajakoulutusta, koulutuksen suunnittelua, pedagogiaa, opetusmenetelmiä ja koulutusmoduulien suunnittelua.

- Yksi tehtävistäni oli riskianalyysin koulu-

tusohjelman laatiminen yhdessä turkkilaisien kanssa. Ohjelma on tällä hetkellä jo valmis (TNP Risk Analysis Training Program). Kohderyhminä seminaareissa ja työtiimeissä ovat Turkin poliisin edustajat paikallistasolta keskushallintoon sekä oppilaitosten henkilökunta. Lisäksi mukana on yksittäisiä edustajia Turkin tullista sekä terveysviraston henkilöstöä.

- Vastuulleni määrättyt tehtävät ovat toteutuneet ja toteutuvat Ankarassa, Vanissa, Sanliurfassassa sekä Istanbulissa. Turkkilaiset koulutukseen osallistujat ovat olleet yllättävän välittömiä ja olemme saaneet hyvän vastaanoton. Kaikissa ryhmätyöissä ja niiden esittelytilanteissa opiskelijat ovat olleet innostuneina mukana.

Turkin viranomaiset ja niiden tehtävät rajaturvallisuuteen liittyen

Turkin poliisi vastaa henkilöiden maahantulon ja maastalähdön valvonnasta eli rajatarkastuksista kaikilla maa-, meri- ja lentoasemien rajanylityspaikoilla, joita on 111: 38 lentoasemaa, 20 maaraja-asemaa, 46 satamaa ja 7 ylityspaikkaa rautateilla.

Turkin tavoitteena on kehittää lainsäädäntöään siten, että vastuu rajavalvonnasta siirretään uudelle, sisäministeriön alaisuuteen perustettavalle virastolle. - Toistaiseksi tehtävät ovat kuitenkin jakautuneet eri viranomaisille; poliisi vastaa rajatarkastuksista rajanylityspaikoilla, tullit vastaa tavaroiden maahantulon ja maastalähdön valvonnasta, Turkin Maavoimat vastaa maastorajojen turvallisuudesta ja valvonnasta, pl. Irakin (125 km) ja Irakin (384 km) vastaisten rajojen sektorit, joilla tehtävästä vastaavat Santarmilaitoksen yksiköt Maavoimille alistettuna, Turkin Rannikkovartiosto vastaa merivalvonnasta, Pelimanni valistaa.

Aktiviteetit ja niistä saamani kokemukset

Pelimannilta puuttui kansainvälisen toiminnan kokemus ennen tätä hanketta lähes kokonaan muutamaa ulkomailla tapahtunutta seminaaria ja koulutusta lukuun ottamatta. - Vahvuutenani olivat pitkät kokemukset eri tehtävissä kotimaassa, rikostorjunta ja viranomaisien välinen yhteistyö (PTR) sekä pedagoginen pätevyys (Haaga-Helia 2007). Näillä valmiuksilla lähdin ensimmäiselle

työmatkalle maaliskuussa 2011 Ankarahan, Pelimanni kertoo. Viisikymppiselle, lähes pelkästään kotimaan areenoilla taistelleelle sotaratsulle jo pelkkä lentoreitti ja matkustaminen melko eksoottiseen ympäristöön aiheuttavat vähintäänkin närästystä. - Lennot Helsingistä Istanbuliin sujuivat koneen viitoineen onneksi hyvällä tuurilla, kanssa-matkustajien tuella sekä lentokenttävirkaileijoiden opastuksella. Hankkeen matkajärjestelyistä vastasi Suomessa HAUS (projektin kokonaishallinto), joka järjesti tarvittavat lentoliput ja maksoi päivärahat. - Päiväraha koostuu normaalista EU-päivärahasta sekä kouluttajille maksettavasta koulutuspäivärahasta jokaiselta työpäivältä. Muista kustannuksista vastaa kouluttaja itse eli mm. majoitus-, ruokailu- ja taksikustannuksista kohteessa. Päivärahat riittivät matkakulujen peittämiseen, eivätkä komennukset ole näin ollen olleet missään nimessä tappiollisia, Pelimanni kertoo. Ankarassa sijaitseva hanketoimisto antoi apua majoitusvarauksissa. - Saadakseni hiukan monipuolisempia majoituspalveluja, olen hoitanut varustointia myös omatoimisesti. Ankaran keskustan hotellien vuorokausikustannukset vaihtelevat 60 – 70 euron välillä palvelustasosta riippuen. Olen kuitenkin mieltynyt huoneistohotellityyppiseen majoitukseen, josta löytyy uima-allas ja kuntosali, Pelimanni kertoo.

Työpaikalle siirrytään heti hotelliaamiaisen jälkeen ja töistä palataan myöhään iltapäivällä. Pelimanni pitää työpäivien jälkeisiä aktiviteetteja suuressa arvossa jaksamisen ja vireyden kannalta. - Parin tunnin kuntosaharjoittelun ja uinnin jälkeen jaksoi keskit-

tyä seuraavan päivän koulutusmateriaaliin, käydä lähistöllä iltapalalla tai lähikaupassa. Turkissa liikenne on miltei aina ruuhkasta (Ankarassa asukkaita 5,5 milj.) Taksin käyttäminen on suhteellisen halpaa ja äärimmäisen luotettavaa. Taksikuskit ovat vanhoja kehäkettuja liikenteessä, mutta turvavyöt sekä kauhukahvat olivat kovassa käytössä. Pyöräileminen on ilmeisen hengenvaarallista Ankaran liikenteessä, Pelimanni kertoo.

Turvallisuus ja toimintaolosuhteet

Turkin turvallisuustilanne ei ole aivan samaa luokkaa kuin Suomen. Pelimannin majoitus hotellin lähellä räjähti autopommi syyskuussa, ja Vanin alueen tuhoisa maanjäristys tapahtui vain kolme viikkoa sen jälkeen, kun hän oli ollut siellä koulutustehtävässä.

- Hotelli, jossa asuimme, kauppa, jossa kävimme päivittäin ostoksilla sekä poliisitalo, jossa koulutusta vedimme, ovat nyt maan tasalla.

Kesän työkomennuksilla lämpötila oli joka päivä noin 30 astetta ja aurinko paistoi. Päivärutiinit opetustilanteissa ja eri opetustiloissa kysyivät voimia. Aikataulut eivät aina pitäneet ja tilojen ilmanvaihdon suhteen oli toivomisen varaa. Lokakuussa Ankaran ilmasto oli sateista tai sitten aurinkoisista ja lämmintä päivisin, mutta öisin oli jopa pientä pakkasta, hän kertoo.

Turkkilainen ruoka on hyvää ja suhteellisen edullista Suomeen verrattuna. Vatsan saa täyteen 5 – 10 eurolla paikasta riippuen. Pelimanni käytti Turkin poliisin ruokaloita

lounaalla ja iltaisin paikallisia ravitsemusliikkeitä.

- Hygieniataso ja bakteerikanta ovat varsin poikkeavat Suomeen verrattuna, joten maitohappobakteerit, käsihygieniat sekä varovaisuus suupalojen suhteen ehkä ehkäisevät pahimmat vatsataudit. Itselleni iski ärhäkkä vatsabakteeri syyskuussa ja olin pakotettu hakeutumaan lääkärihoitoon ja antibioottitankkaukseen sairaalaan. Tauti vaivasi minua kuitenkin vielä pari viikkoa lääkityksestä huolimatta, Pelimanni kertoo.

Turkin Twinning-hanke

Suomen Rajavartiolaitos osallistuu Twinning-hankkeeseen (Action Plan on Integrated Border Management - Phase 2, TR 08 IB JH 04). Hankkeen kesto on 18 kuukautta vuosina 2010 – 2012.

Hanke kuuluu vuonna 2006 hyväksyttyyn Turkin kansalliseen toimintasuunnitelmaan jota koordinoi Turkin sisäasiainministeriön vastuulle perustettu IBM Task Force, jonka vastuulle kuuluu laittomaan maahan-tuloon sekä turvapaikka- ja maahanmuuttoon liittyvät asiat ja se koostuu kaikista rajoilla toimivista viranomaisista: Turkin poliisi, Armeija, Santarmilaitos, Tulli sekä Rannikkovartiosto.

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa ja kehittää Turkin rajaviranomaisten riskienhallintakykyä ja käytänteitä EU:n rajaturvallisuusmallia vastaaviksi (IBM).

Rajavartiolaitos vastaa hankkeessa Turkin poliisin riskienhallintamallin kehittamisestä sekä suosituksista Turkin IBM:lle räätälöidyn riskienhallintamallin kehittämiseksi.

Hanke toteutetaan useiden eri aktiviteettien kautta (seminaarit, workshopit, kouluttajakurssit, tutustumismatkat, jne.). Yhteensä eri aktiviteetteja on yli 60, joista RVL:n vastuukomponentteihin liittyviä on yli 40.

Rajavartiolaitoksen vastuulla oleviin osakomponentteihin 1 ja 3 osallistuu yhteensä 20 rajavartiomiestä (johto, järjestelyt, kouluttajatehtävät)

Opetustapahtuma Sanliurfan poliisitalolla, kohderyhmänä taktisen paikallistason eli rajanylityspaikkojen poliiseja Syyrian rajalta ja lentokentiltä.

Miinojen perässä maailmalle kokemusta hankkimaan

Teksti: Matti Vihurila Kuvat: Matti Vihurila ja Veli-Pekka Tikkanen

Ammattitaidon kehittäminen ja kokemuksen hankkiminen saivat luutnantti **Veli-Pekka Tikkanen** lähtemään miinanraivaustehtäviin maailmalle v. 2005. Viime lokakuussa hän palasi vanhaan palveluspaikkaansa Porin Prikaatin Satakunnan Pioneeripataljoonan.

- Peruskurssin jälkeen minulla oli halu lähteä kriisinhallintatehtäviin, mutta nuorelle kouluttajalle se ei tuolloin ollut mahdollista. Selvittelin, mitä muita mahdollisuuksia olisi tarjolla, ja huhtikuussa 2004 olin tanskalaisen Danish Demining Group'in haastattelussa. DDG:n leivissä palveli tuolloin jo muutamia suomalaisia, joista parilla oli opistoupseeritausta. Tulin pestatuksi, ja kuukautta myöhemmin lensin Irakiin, missä minua odottivat humanitaariset miinanraivaustehtävät.

Suomalais-ruotsalaisin voimin koulutetut irakilaiset EOD-tiimit raivasivat DDG:n asiantuntijoiden valvonnassa Irakin ja Kuwaitin välistä rajavyöhykettä. Ensimmäisen Persianlahden sodan jäljiltä alueella oli paljon tytärammuksia ja muita ampumatarvikkeita.

- Irakin kansalliskaartin joukkojen asemia oli pommitettu, minkä seurauksena asevarastot olivat räjähdelleet ja levittäneet

räjähteitä ympäriinsä. Käytössä olivat meidän syväetsimiä muistuttavat laitteet, joiden toiminta perustuu kohteen magneettisuuteen. Sitä mukaa, kun raivaus edistyi, maanviljelijät palasivat alueelle jatkaen tomaatin ja vesimelonin viljelyä, Tikkanen muistelee ensimmäistä komennustaan.

Pioneerikenraali ymmärsi aselajiveljeä

Puolen vuoden jälkeen Tikkaselle tarjottiin mahdollisuutta siirtyä Afganistaniin. Kabul ympäristössä toimi kaikkiaan kahdeksan EOD- ja neljä miinanraivausryhmää.

- Toimin pääosin EOD:ssä. Keskeisin tehtävämme oli vanhojen, joskus 70-luvulla pudotettujen venäläisten lentopommien tuhoaminen.

Vuoden virkavapaa läheni loppuaan, ja Veli-Pekka Tikkanen palasi Suomeen ja Porin Prikaattiin kesäkuussa 2006. Jo loppuvuodesta hän lähti kriisinhallintatehtäviin Libanoniin, mutta selän pettäminen keskeytti komennuksen runsaan kuukauden palveluksen jälkeen.

Loppuvuodesta 2007 Tikkanen sai yhteydenoton Ruotsin pelastuslaitokselta, joka etsi raivaamispuolen vastaavaa Somaliaan.

- Virkavapaata ei enää myönnetty, vaan jouduin irtisanoutumaan. Silloinen komentaja,

prikaatikenraali **Markku Nikkilä** neuvoi tällä kertaa olemaan reissussa niin kauan, ettei tarvitse vähään aikaan miettiä uutta lähtöä. Hän myös toivotti tervetulleeksi takaisin puolustusvoimiin, kunhan se aika koittaisi. Pioneeritaustainen kenraali ymmärsi hienosti toista pioneeria, Tikkanen myhäilee.

Keski-Somaliassa Baidoassa Tikkanen osallistui YK:n ja ruotsalaisten yhteisprojektiin, jonka tarkoituksena oli perustaa miinanraivauskeskus (Mine Action Center) ja antaa paikallisille poliiseille raivaamiskoulutusta.

- Laadin kuuden viikon koulutuspaketin, joka osittain pohjautui suomalaiseen EOD-koulutukseen. Huono turvallisuustilanne, mm. Somalian väliaikaishallitusta vastaan taistelevan Al-Shabaab'in aktivoituminen ja YK:n kyvyttömyys toimittaa räjähdysaineita vaikeuttivat kuitenkin koulutusta. Jouduimme vähän väliä poistumaan alueelta, ja sain lopulta tarpeekseni, koska emme räjähdysaineiden puuttuessa päässeet tositoimiin.

Veli-Pekka Tikkanen käytti maailmalla Suomessa omaksumiaan opetusmetodeja: yksi niistä on oma esimerkki. Kuvassa V-P asettelee 122 mm:n raketinheittimen raketteja maakuoppaan tuhoamista varten.

Suomalaisten pioneeripistoupseerien osaamista arvostetaan maailmalla

Tammikuussa 2009 Tikkanen siirtyi brittiläisen MAG'in (Mines Advisory Group) palvelukseen koillis-Somaliassa sijaitsevaan Puntmaahan.

- Täällä poliisit olivat jo saaneet raivaamiskoulutuksen ja meidän tehtävämme oli ohjata heidän työssäoppimistaan. Paikalliset ilmoittivat meille löytämistään räjähteistä ja miinoista, jolloin tiimit lähtivät paikanpäälle raivaamaan. Tämän ohella meitä työllisti räjähdetietoisuuskoulutus.

Raivauksen lisäksi Tikkanen osallistui mm. vanhojen asevarastojen tuhoamiseen.

- Suoritimme massaräjäytyksiä, joissa keratapaukulla tuhottiin useita tonneja vanhoja räjähteitä.

Kahden vuoden jälkeen Veli-Pekka Tikkanen henkilökohtainen Somalia-kiintiö täyttyi ja hän palasi Suomeen alkuvuodesta 2010. Lomailun keskeytti lyhyt komennus Irakiin, missä koulutettavina olivat Kansainvälisen Punaisen Ristin (ICRC) työntekijät. Sieltä kotiuduttuaan Tikkanen suunnitteli jo paluuta Puolustusvoimiin, mutta ennen lo-

pullista päätöstä tuli kuitenkin vielä yksi puhelinsoitto.

- Ruotsalainen kollega tarjosi töitä Somali-
an pääkaupungissa Mogadishussa, missä Afrikan unionin ugandalaiset rauhanturvaajat kaipa-
sivat raivaajakoulutusta. YK rahoitti tätä projektia, mutta työnantajani oli jenk-
kifirma, jonka palveluksessa aloitin vuoden
pestini kesällä 2010.

Opistoupseerin koulutus ja kokemus käytännön koulutustehtävistä ovat saaneet Tikkanen työnantajien arvostuksen. Matkan varrella hän on törmännyt useisiin suomalaisiin kollegoihin, joista monilla on juuri opistoupseeritausta.

-Toni Tirroniemi, Kari Valjakka, Juha Kauppinen ja Sami Paunila ovat samoissa hommissa maailmalla.

Miinojen ja räjähteiden raivaaminen kriisi-
alueella on riskialtista työtä. Tikkanen selvisi itse haavereita, mutta tietää niitäkin sattuneen. Paikalliset osaavat varoa miinoja, mutta räjähtämättömien ampumatarvikkeiden vaarat eivät ole tiedossa.

- Suurin riski liittyy juuri näihin ns. suutareihin. Ne aiheuttavat 90 % onnettomuuksista, Veli-Pekka Tikkanen tietää - nyt kokemuksesta.

Kuka:

- Luutnantti Veli-Pekka Tikkanen
- 35-vuotias opistoupseeri, asuu vaimoineen Turussa.
- Valmistunut Peruskurssi 55:n pioneerilinjalta v. 1999, aloittaa jatkokurssilla v. 2012.
- Palvellut Porin Prikaatissa 1999 – 2005, 2006 - 2007 ja 2011 –

Mitä:

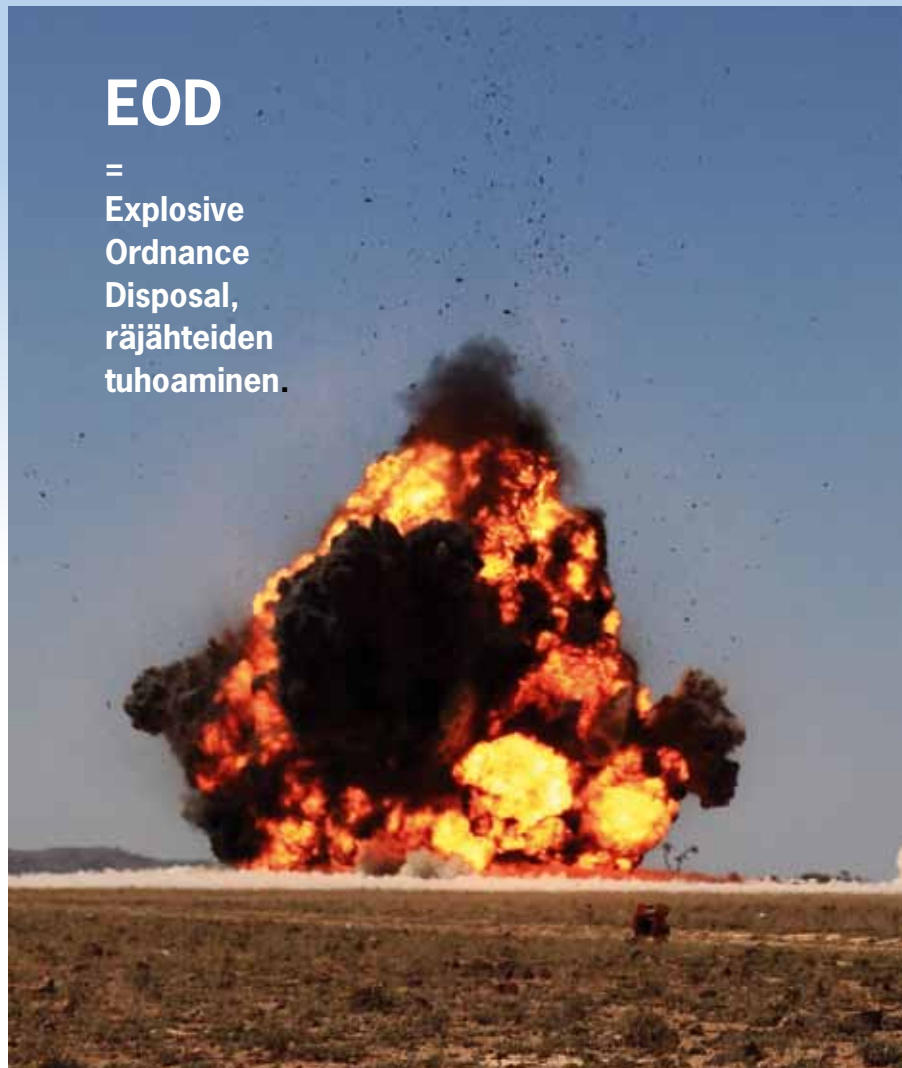
Toiminut yli neljä vuotta humanitaarisissa miinanraivaus- ja koulutustehtävissä Irakissa, Afganistanissa ja Somaliassa.

Miksi:

"Piti lähteä hakemaan käytännön osaamista maailmalta, jotta voi kouluttajana puhua sillä kuuluisalla kokemuksen syvällä rintäänällä."

EOD

=
**Explosive
Ordnance
Disposal,
räjähteiden
tuhoaminen.**

Somalian Puntmaassa suoritetussa massaräjäytyksessä tuhottiin 122 mm:n raketinheitimen ja tykin ammuksia, joiden yhteenlaskettu bruttopaino oli noin neljä tonnia. Haasteelliseksi tuhoamisen teki rakettimoottorien eliminointi, ts. se, ettei yhtään raketia "karkaa" räjäytyksessä.

Vuoden sotilasmuusikko on onnenpekka

Teksti: Samuli Vahteristo Kuva: Puolustusvoimat

Päaesikunnan päällikkö, vara-amiraali Juha Rannikko luovutti Vuoden sotilasmuusikko -palkinnon yliluutnantti Ikäheimolle 14. marraskuuta 2011 järjestetyssä Sotilasmusiikin perinnepäivän konsertissa Helsingin Musiikkitalossa. Vasemmalla Puolustusvoimien viestintäjohtaja, eversti Jyrki Heinonen.

Yliluutnantti **Lassi Ikäheimo** valittiin Vuoden sotilasmuusikoksi. Ikäheimo toimii Kaartin Soittokunnan apulaikapellimestarina ja trumpetinsoittajana. Hän on päätehtävänsä ohessa kehittänyt sotilasmusiikkialaa ja hänellä on ollut ratkaiseva vaikutus mm. 90-luvun alussa perustetun Kaartin Seitsikon syntyyn. **Kenraali Jaakko Valtasen** Vuoden sotilasmuusikko -palkinto on jaettu vuodesta 1990 alkaen. Palkinto jaettiin nyt 22. kerran.

Kaartin Seitsikko on menestynyt niin kotimaassa kuin ulkomaillakin aina Keski-Eurooppaa ja Japania myöten. Saavutuksista kertovat myös kyseisen kokoonpanon useat äänitteet ja projektit, joista mainittakoon mm. vuonna 2011 mediaa laajasti kiinnostanut "Rauhanajan marssit" - konserttisarja. Ikäheimolla on virtaa riittänyt, sillä hän on soittajan uran lisäksi mukana musiikin kustannustoiminnassa ja musiikkitapahtumien järjestämisessä.

- Soittokuntatyölle on ollut hyvin luonteva jatke nostaa mielestämme parhaita uusia sävellyksiä kaikkien saataville. Siksi perustimme piskuisen puhallinmusiikkiin keskittyvän Blosari- Kustannuksen Timo Forsströmin kanssa vuonna -95.

Universumin paras orkesteri

Pohjois-Karjalassa lapsuutensa viettänyt

ja soittamiseen kipinän saanut Ikäheimo muistelee lämmöllä Lieksan Nuorisopuhallinorkesteria.

- Nuorisopuhallinorkesteri oli ja on vieläkin koko paikkakunnan ylpeys. Lieksassa sekä paikallislehti että kapellimestarimme **Erkki Eskelinen** värittivät nerokkaasti nuorison maailmankuvaa ja meistä tuntui siltä, että orkesterimme on universumin paras. Tällä oli tietysti valtava merkitys tulevaan ammatinvalintaan ja puhallinmusiikin arvostamiseen.

Ikäheimo on maistanut myös pop- ja rockmuusikon värikästä elämää.

- Jean S. oli ensimmäinen bändini. Pidin Kaartista puolitoista vuotta virkavapaata 2000-luvun alussa, kun tahkosimme keikkaa oikein urakalla. Bändiuraa kertyi myös työn ohessa yhteensä 13 vuotta. Nykyään vierailen bändissä pari kertaa vuodessa tuuraajana ja soittaminen siinä porukassa

on aina hienoa.

Ikäheimo kuvaa, että hänelle työn ja harrastuksen välinen raja on ollut aina mukavasti hämärä. Yllättäen lapsuuden tärkeimmästä harrastuksesta alettiin toukokuussa -84 maksaa kersantin palkkaa Kaartissa.

- Siitä asti olen saanut olla onnenpekka. Toki ennen tuota ensi palkkapussia oli opiskeltava soitto-oppilaana ja myöhemmin Päälystööpiston eri kursseilla. Musiikkioppilaitoksen opettajan tutkinnon suoritin Helsingin Konservatoriossa.

Kaunista ja soljuvaa taidemusiikkia seitsikolla

Vaskiseitsikkokokoonpano on Ikäheimon mukaan maailman suomalaisin orkesterimuoto, joka 1800-luvun lopussa löytyi maamme jokaisesta varuskunnasta, tehtaalta ja sahalta. Hän on pitänyt aina seitsikon lämpimästä sointiväristä ja halusi läheteä v.-88 virvoittamaan tätä historiallista "soitinta" uusiin tehtäviin läheisten kollegojen, mm. **Manu Uotilan**, **Jussi Harjun** ja **Ari Pitkäsen** kanssa. Nyt Kaartin Seitsikko valmistelee kuudetta albumia "Rauhan ajan marssit", joka ilmestyy maaliskuussa 2012.

- Tässä projektissa väkevimmat suomalaiset sotilasmarssit on irrotettu alkuperäisestä poljennostaan, niiden sointumaailma on modernisoitu ja ne on orkestroitu vaskiseitsikolle, **Jukka Perkon** saksofonille ja lyömäsoittimille. Tavoitteena on tehdä kaunista ja soljuvaa taidemusiikkia, joka esittelee nämä säveltäjämestareiden pienimuotoiset jalokivet suurennuslasin alla aivan uudessa valossa, Ikäheimo kertoo ja heittäytyy samalla sanoissaan suorastaan runolliseksi ja jatkaa poljentoa.

- Monen marssin hienoin hetki tulee paremmin esiin tässä uudessa yhteydessä ja nuo jopa marginaaliin jääneet teokset tulevat uusien kuulijoiden tietoisuuteen.

Velvollisuus luoda uutta

Ikäheimon mielestä palvelus Kaartin Soitokunnassa on etuoikeus, joka antaa mahdollisuuden moniulotteisen musiikin loihtimiseen.

- Moni freelance-muusikko on pakotettu esittämään aina samaa hittiparaatiansa, koska leipä tulee suoraan pääsylippujen ovimyynnistä. Meidän verorahoilla soittavien velvollisuus onkin tutkia ja etsiä uutta eikä aina kävellä suoraan aplodeja päin, mitä sanontaa kenraali Jaakko Valtanen käytti tavatessani hänet. Kiitosten saaminen aplodien muodossa on myös etuoikeus. Toivoisin hartaasti esimerkiksi esikuntien puurtaville sihteereille mahdollisuutta saada joskus aplodit ja kiitoksen raatamisestaan yleisön edessä.

Ikäheimo on ollut mukana Kaartin Combon ensimmäisen CD:n kokoamistyössä, missä Combon viiden viimeisen vuoden solistit esittävät omat bravuurinsa. Parhaillaan kasataan uutta settiä Linnan itsenäisyyspäivän juhliin.

- Levyn kapellimestarina on **Sami Hannula** ja tuottajana päällikkömme **Raine Ampuja**. Itselläni on tässä trumpetistin rooli.

Harrastuspuolella sain kunnian olla elokuussa mukana ISDE 2011:n eli Enduron MM-kilpailujen avajaisten suunnittelijana Haminassa, ja tietysti siellä soi sotilasmusiikki Varusmiessoittokunnan kuviomarssiesityksenä.

Sotilasmuusikoita ei arvosteta palkkauksellisesti

Musiikki on puolustusvoimien ylimmän johdon käytössä oleva vahva täsmäase maanpuolustusmyönteiseen viestintään. Sotilassoittajien erikoisosaaminen on hankittu Ikäheimon mukaan määrätietoisella työllä, joka on muusikoiden kohdalla aloitettu jo lapsena. Hänen mielestään sotilasmuusikoiden tehtävien vaativuusluokittelu on hie-man tätä osaamista ja työn tärkeyttä vähättelevä.

- Esimerkiksi äänenjohtajien vaativuusluokka täytyisi ehdottomasti saada pykälä ylös

ja heti, Ikäheimo kajauttaa.

Puolustusvoimauudistuskeskusteluun Ikäheimolla on myös selvät sävellet.

- Ajattelen, että yksi ministeriö on liian pieni yksikkö tekemään säästöjä itsenäisesti. Jos puolustusministeriö tehostaa, joukko-osasto potkii pois henkilökuntaa. Tällöin kyseinen asuinseutu köyhtyy ja tehostamisen kohteena ollut ihminen siirtyy sosiaaliministeriön huoleksi ilman työpaikan tuomaa parempaa itsetuntoa eikä Suomi kokonaisuutena säästä yhtään mitään.

Vielä enemmän hän on huolissaan siitä, minkälaista yhteiskuntaa puolustamme 10 vuoden kuluttua.

- Minulle hyvin läheiset symbolit kuten Suomen leijona ja jopa osin myös Suomen lippu on jo

varastettu käyttöön, jossa saa puhua alentavasti erilaisuudesta. Vaikka arvostan suuresti veteraanien

työtä, en voisi käyttää "Kiitos 1939–1945" -t-paitaa sille syntyneiden sivumerkitysten vuoksi.

Ikäheimon intohimona on musiikin lisäksi suomalainen perinnerakentaminen.

- Luen hirsirakentajille suunnattua Tuumalehteä kuin sudenpentujen käsikirjaa ja pysytän Pernajaan vanhaa hirsitaloa vuodelta 1882, hitaasti mutta varmasti.

Lassi Ikäheimo suosittelee varmaksi joululahjaksi musiikin ystäville kotimaista jazztarjontaa (Iiro Rantalan uusi pianoalbumi Lost Heroes tai Anna-Mari Kähärän punakantista levyä), koska se on niin viihdyttävää ja ajatuksia hierovaa.

Rapautuuko sotilaiden kunto?

Teksti ja kuva: Jari Kivelä

Hyvä fyysinen kunto on hankittu ominaisuus ja samalla voimavara, jonka avulla kohdataan jokapäiväisiä haasteita. Hyväkuntoinen ihminen jaksaa paremmin, on virkeämpi ja pysyy terveenä, näin ainakin uskomme. Kuinka säilyttää kunto-ominaisuudet läpi elämän? Puolustusvoimien testituloksia analysoimalla voidaan todeta, että vanhemmat sotilaat ovat kyllä kunnossaan säilyttäneen. Huoli kohdistuu nuorempiin sotilaisiin, joiden kestävyyskunto on jo palveluksen alkutaipaleella heikompi.

Viestirykmentin liikuntakasvatusupseerin **Heikki Kivikon** mielestä sotilaiden fyysisen kunnan keskiarvo on hiljalleen laskenut ja nykyisellään se on korkeintaan tyydyttävällä tasolla. Nuoremmat ikäluokat ovat yleensä heikommassa kunnossa kuin vanhemmat. Varsinkin kestävyyskunto on romahtanut.

- Sotilaallisen suorituskyvyn kivijalka on hyvä fyysinen kunto, minkä päälle rakennetaan kenttäkelpoinen sotilas. Ilman hyvää peruskuntaa sotilas ei jaksaa stressaavia olosuhteita. Hyvässä fyysisessä kunnossa olevat taistelijat kykenevät reagoimaan ja tekemään päätöksiä rasittuneinkin, Kiviko toteaa.

Kestävyyskunto on kaiken perusta

Puolustusvoimien testeihin Kivikko ei ole täysin tyytyväinen. Kestävyystesti on erinomaisen hyvä ja kertoo lajomattomasti kunnan. Lihaskuntotestit ovat vähintäänkin suuntaa antavia, mutta niitä tulisi kehittää edelleen siten, että suorituspuhtaus ei vaikuttaisi lopputulokseen.

- Esimerkiksi leuanvetotesti olisi erinomaisen hyvä testi mittaamaan ylävartalon lihasvoimaa ja suorituspuhtauskin olisi valvottavissa helposti. Lisäksi kestävyyskunnossa tulisi henkilön ehdottomasti saavuttaa vähintään tyydyttävä taso niin kuin henkilökohtaisessa kuntoindeksissä ja kenttäkelpoisuusindeksissä, Kivikko listaa havaintojaan.

Kestävyyskunto on kaiken perusta, minkä päälle voi rakentaa mm. hyvän lihaskunnan, myötäilee Kivikon ajatuksia **Mika Hakala**. Ampumahiihtäjänä ja urheilun monitaitajana tunnettu yliluutnantti Hakala työskentelee Viestirykmentin huolto-osastolla. Hänellä on puolustusvoimien mestaruuskilpailujen mitaleja kahdeksassa eri kestävyyslajissa.

- lällä on vaikutusta fyysiseen kuntoon, mutta nykyiset vanhemmat sotilaat ovat

olleet palvelukseen tullessaan keskimäärin paremmassa kunnossa kuin nykyiset nuoret sotilaat. Nyt vuosittaisissa testeissä ei ikäluokkien välillä ole paljon eroa. Tällä kehityskäyrällä 15 – 20 vuoden kuluttua on kuntoutusta tarvitsevia sotilaita erittäin paljon, Hakala maalaa sanoillaan synkkiä näkymiä.

Jos tämä kehitys halutaan muuttaa, on virkaanastumisraja oltava myös vuosittaisia rajoja sotilaan ammatin harjoittamiselle, vaativat Viestirykmentin liikuntamiehet yhdestä suusta.

Kilpailutoiminnan tulisi kannustaa liikkumaan

Nykyisellään kilpailutoimintaa ollaan koko ajan supistamassa, ja joukko-osastoissa valmennusta vähennetään määrärahojen ja koulutuksen intensiivisyyden johdosta.

- Tavallaan joukko-osastoissa ei arvosteta sotilaiden ja varusmiesten kilpailuihin tähtäävää harjoittelua. Sehän parantaa sotilaiden perustaitoja, kuten ammunta tai suunnistus, ja samalla fyysinen jaksaminen paranee, Hakala ihmettelee.

Kivikko tarkentaa vielä, että kilpailut ovat erinomaisen hyvä tavoite joukko-osastovalmennukselle ja parhaille varusmiesurheilijoille.

Viestirykmentin liikuntamiehet **Mika Hakala** ja **Heikki Kivikko** ovat huolissaan nuorempien sotilaiden fyysisestä kunnosta.

- Varuskunnan kilpailutoimintaa tulee kehittää siten, että kynnys osallistumisessa olisi mahdollisimman matala, Kivikko painottaa. Hiihdon kuninkuusmatkalla (50 km) aikaan Suomen mestaruuden ja hopean saavuttanut Kivikko on kestävyysurheilija, joka kilpailee edelleen.

- Fyysinen kunto on itsestä ja tahdosta kiinni. Minulle on tärkeää olla hyvässä kunnossa, jotta selviydyin työtehtävistäni ja jaksan kannustaa muitakin liikkumaan, kiteyttää 30 vuotta puolustusvoimissa palvellut Kivikko.

Hänen sanoilleen lisää painoarvoa tuo 20 vuoden kokemus liikunta-alan tehtävässä.

Ylös, ulos ja hiihtolenkille

La Hiihto 60 min
Su Uinti 30 min
Ma Kävely 45 min + venyttely
Ti Lepo
Ke Kahvakuula 30 min
To Hiihto 60 min
Pe Venyttely 30 min
La Hiihto 60 min
Su Lumityöt/ulkoilu 60 min
Ma Lepo
Ti Pallopelit 45 min
Ke Hiihto 60 min
To Juoksu 30 min
Pe Kuntosali 45 min
La Hiihto 75 min
Su Lepo

Aloita talviliikunta maltillisesti, uskalta myös levätä. Hiihdon voit korvata sauvakävelyllä. Tarkkaile sykettäsi. Voitele sukset asianmukaisilla välillä.

Vuoden 2011 Urheiluteko

Päälystöliiton jäsenyhdistyksiä pyydetään tekemään esityksiä vuoden 2011 urheiluteoksi. Esitykset tulee lähettää sähköpostina urheilujohtajalle 15.1.2012 mennessä. Palkinto voidaan myöntää henkilölle tai yhteisölle. Palkitsemisen perusteena on vuonna 2011 tehty liikuntaan aktivoiva toiminta tai hyvä urheilusuoritus. Palkitseminen tapahtuu kevään 2012 puheenjohtajapäivillä ja valinnan päättää liiton hallitus. urheilujohtaja@paallystoliitto.fi

Maavoimien opistoupseerien ASLAK-kurssi

Teksti ja kuva: Ari Pakarinen

Hei, sinä kentän viimeinen mohikaani, soittajaupseeri ja esikunnan nainen tai mies, tervetuloa parantamaan työ- ja toimintakyäsi ASLAK-kurssin avulla.

Kurssin (numero 44049) kohderyhmänä ovat maavoimissa työskentelevät Päälystöliiton jäsenet, joille heikkenemisen riskit ovat jo todettavissa, mutta sairausoireet ovat vielä lieviä. Tämä ammatillinen varhaiskuntoutuskurssi toteutetaan moniammatillisena yhteistyönä kuntoutujien, työterveyshoitajien ja työpaikkojen kanssa Härmän Kuntokeskuksessa.

Kurssin tavoitteena on työkyvyn pitkäaikainen parantaminen ja työkyvyn säilyttäminen lisäämällä kuntoutujien fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia ja ammatillisia valmiuksia.

Kurssin kokonaispituus on 22 vuorokautta ja se toteutetaan neljässä jaksossa vuoden aikana:

jakso 13. – 17.02.2012

jakso 04. – 09.06.2012

jakso 15. – 20.10.2012

jakso 11. – 15.02.2013

Kuntoutusjaksot sisältävät fysioterapeutin, psykologin, terveydenhoitajan, liikunnanohjaajan, lääkärin ja tarvittaessa muun asiantuntijan johdolla ryhmässä tapahtuvaa terveysneuvontaa. Tarvittaessa annetaan yksilöllistä ohjausta.

ASLAK on kokonaisuudessaan Kelan rahoittamaa, kuntoutujalle ja työnantajalle maksutonta toimintaa.

Kurssille hakeutuminen tapahtuu hakemuslomakkeella KU 102, joka toimitetaan paikalliseen Kelan toimistoon. Hakemukseen liitetään työterveyslääkärin B-lausunto. Helpon asia lähteä käyntiin tapaamalla oma työterveyshoitaja, joka pystyy neuvomaan hakemisessa.

Härmän Kuntokeskukseen voit tutustua kotisivuilla osoitteessa www.harmankuntokeskus.fi.

Lisätietoja antavat **Johanna Valkonen** Härmän Kuntokeskuksesta, johanna.valkonen@harmankuntokeskus.fi tai Päälystöliitosta **Ari Pakarinen**, ari.pakarinen@paallystoliitto.fi.

**Insinööritoimisto
Kimmo Manninen OY**

PL 290, 01301 VANTAA
Käyntiosoite Tikkurilantie 109
kmanninen@elisanet.fi

Vierumäen lomakohteesta löytyy monipuolista liikuntaan liittyvää tarjontaa. Lapsien mieleen on pihapuuhaailun lisäksi uimahallin yhteydessä oleva "minikylpylä" porealtaineen.

Lomakohteiden suosio on hieman kasvanut

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Päällystöliiton lomakohteissa on sesonkiaikoina jopa ruuhkaa. Markovillasta, Kolilta ja Vierumäeltä löytyy parhaiten vapaita vuoroja vuoden alkuviikoilta, samoin alku- ja keskisyksyn viikot ovat vähemmän kysyttyjä. Pääosin lomakohteita käyttävät virassa olevat Päällystöliiton jäsenet. Noin 30 % varauksista tekee liiton evp-yhdistyksen jäsenet.

Lomakohteiden hinnat ovat todella edullisia, sesonkiaikoina jopa kolmasosan halvempia kuin vastaavat mökit samalta alueelta. Jäseniltä lomakohteista saatu palaute on lähes poikkeuksetta hyvää ja joskus jopa ylistävää - tyylin: - Koli on minun mansikkapaikkani ja käytän sitä aina kun vaan mahdollista. Majat ovat hienot ja samalla ammattilypeyttä nostava juttu. - Olemme olleet perheen kanssa liiton lomakohteissa Kolilla ja Vierumäellä sekä hyödyntäneet useita kertoja Helsingin asuntoja lyhyemmillä reissuilla. Olemme olleet erittäin tyytyväisiä lomakohteisiin. Viime juhannuksen Vierumäen loma oli upea ja toiminnantäyteinen.

Kalusto- ja laiteusintoja tehdään tarpeen mukaan

Isompia lomakohteiden remontteja ei lähi-vuosille ole vielä päätetty. Muutaman vuoden kuluessa saattaa tulla kyseeseen Markovillan ikkunaremontti.

Negatiivista palautetta on tullut Vierumäen osalta lähinnä keittiö- ja siivousvälineiden niukkuudesta. Vierumäellä on uusittu tämän vuoden aikana huonekalut, valaisimet ja tv:t. Kolilla uusittiin viime vuonna puutarhakalusteet, patjat, tv:t, toinen liesi ja tänä vuonna sähköpattereita. Markovillassa on suoritettu uusimiset rikkoutuneiden kodinkoneiden osalta. Helsingin kaksiossa, Runberginkadulla on uusittu viime vuonna jääkaappi ja tänä vuonna liesi. Kaikkiin kohteisiin asennetaan tai on asennettu ladattava käsivalaisin.

Markovillassa uusitaan suksien voiteluteline mahdollisesti jo kuluvana vuonna, ja Helsingin yksiössä vuoteet ja kaksiossa vuodesohva. Tietenkin peitteitä ja tyynyjä uusitaan säännöllisesti.

Edullisista hinnoista ja hankinnoista sekä korjauksista huolimatta liiton lomatoiminta on vuonna 2010 pyörinyt lähes omillaan ja kohteet ovat samalla sijoituksia. Liiton edustajakokous on kuitenkin linjannut, että lomatoiminnan tulee kattaa käyttökustan-

nukset melko tarkasti.

Viime vuoden lopulla korotettiin Vierumäen hintoja kalusteiden uusimisesta johtuneen vuokratustannusten nousun takia ja tämän vuoden alusta muiden kohteiden.

- Korotuksiin on jouduttu menemään, koska huoltopalvelu sekä vesi- ja sähkökustannukset ovat nousseet. Tietenkin käyttöasteesta paljon riippuu, saadaanko tuloilla menot katettua. Jos käyttöasteet pysyvät siinä 65 %:n tietämissä, tarpeita korotuksille ei tällä hetkellä näyttäisi olevan, järjestöpäällikkö **Arto Penttinen** kertoo.

Hänen mukaansa Vierumäen golf-osakkeiden pelioikeuksien vähäinen käyttöaste luo korotuspainetta. Keskusteluissa on ollut myös golf-osakkeiden myynti.

Mitä käyttäjien tulisi erityisesti muistaa ja huomata varatessa ja käyttäessä?

Liiton lomakohteiden varauksia vastaanotava **Pirkko Juslin** on huolestunut viime hetken peruutusten lisääntymisestä. Varauksia ei tule tehdä, jos ei ole todellista tarkoitusta mennä suunniteltuna aikana lomakohteeseen.

- Kohteiden uudelleenmarkkinointi on kuitenkin hankalaa ja ne jäävät usein tyhjiksi peruutuksien takia ja vuokratulot saamatta. Näin paine hinnankorotuksille kasvaa. Toisaalta liitolla on sääntöjen puitteissa oikeus periä peruttaneilta 50 euron maksu (pl. lääkärintodistus), Juslin painottaa.

Hän muistuttaa, että sääntöjä ja käyttöohjeita noudattaen vältetään turhia kalusteiden tai laitteiden ennen aikaisilta hankinnoilta ja näin saada pidettyä ylläpitokustannukset alhaalla.

- Kaluste- tai välinepuutteiden tai epäkohtien osalta kannattaa palaute antaa liiton toimistoon.

Liiton lomakohteiden hyvät käyttöasteet kertovat niiden tarpeellisuudesta. Ne ovat merkittävä jäsenetu ja Juslin suosittelee kohteiden aktiivista käyttöä. Liiton jäsenillä on oikeus myös vuokrata Upseeriliiton Vierumäen lomakohteita.

- Jos Päälystöliiton Vierumäen mökki on varattuna, niin kannattaa kysellä, onko Upseeriliiton kohteissa tilaa.

Kolin Käränkälammella sijaisevat mökit ovat luksusluokan mökkejä tiloiltaan ja kalustoltaan.

Saariselän viiden rivitaloaluoneiston käyttöaste on säilynyt jo pitkään vakiona.

Vuoden 2011 käyttöasteet

- Runeberginkatu, yksiö 65 %
- Runeberginkatu, kaksio 48 %
- Koli 71 %
- Markovilla 63 %
- Vierumäki 63 %

Päällystön Naiset koulutuksessa

Teksti ja kuvat: Pirkko Lokinperä

Päällystön Naisten Liitto ry:n hallituksen ja jäsenyhdistysten toimihenkilöitä kokoontui 19. – 20. marraskuuta lokaalisiin järjestötoiminnan kurssille. Edellisestä koulutuksesta oli kulunut vuosia, joten sitä oli kaivattu. Valitettavasti osa ilmoittautuneista joutui jäämään pois sairastuttuaan. Päällystöliiton pääluottamusmiehet **Markku Virtanen** ja **Sakari Vuorenmaa** toimivat kouluttajina, ja he olivat etukäteen tutustuneet Päällystön Naisten Liitto ry:n sääntöihin ja toimintaan. Näin he pystyivät hyvin pureutumaan yksityiskohtiin, joita luennoilla ruodittiin. Naiset saivat erittäin hyviä ohjeita ja vinkkejä toimintaansa. Vilkaan keskustelun jälkeen tuntui siltä, että myös kouluttajat saivat koulutettavilta eväitä vietäväksi Päällystöliittoon. Keskustelussa koettiin, että tällaista yhteistoimintaa Päällystöliiton ja Päällystön Nais-

ten Liiton toimijoiden välillä selkeästi kaivataan puolin ja toisin. Tuntuu siltä, että aina ei oikein tiedetä, mitä asioita on esillä ja mitä paikallisella tasolla tapahtuu. Koulutuksen lisäksi naiset pääsivät hiukan rentoutumaan kylpylän lämpöiseen ilmapiiiriin ja viettämään hauskaa pikkujoulua hyvän ruuan, musiikin ja seuran parissa. Tällainen paketti on oiva kiitos aktiivisille toimijoille kuluneesta vuodesta. Niinpä ha-luammekin kiittää kaikkia aktiivisessa järjestötoiminnassa mukana olleita naisia ja myös miehiä. Ensi vuosi on tuomassa haasteita Puolustusvoimauudistuksen merkeissä niin Päällystöliiton kuin Päällystön Naisten Liiton toimintaan. Olemme kuitenkin oppineet luottamaan tulevaisuuteen ja siihen, että toisiamme tukien ja omiin taitoihimme uskoen selviämme useimmista haasteista, joita tulemme kohtaamaan.

Hemmottele itseäsi lomalla

Päällystön Naisten Liitto ry järjestää yhdessä Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n kanssa kaksi lomaa: perheiden äideille suunnatun KokoNainen-loman 20.-25.2.2012 Kylpylähotelli Kunnonpaikassa, Siilinjärvellä ja perheloman 24.-29.6.2012 Yyterin Kylpylähotellissa, Porissa. Tarkempia tietoja lomista löytyy heti alkuvuodesta Päällystön Naisten Liitto ry:n nettisivuilta. Mahdolliset tiedustelut puheenjohtaja Pirkko Lokinperältä.

*Toivotamme kaikille Päällystöliiton ja
Päällystön Naisten Liiton toimijoille
Rauhaisaa Joulun aikaa ja
Menestystä vuoden 2012 haasteisiin!*

Kuvien kertomaa -keräys loppusuoralla

Teksti: Ari Pakarinen Kuvat: Samuli Vahteristo

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistys ry haluaa muistuttaa Päälystöliiton jäseniä siitä, että valokuvakeräys jatkuu ensi vuoden tammikuun loppuun asti. Keräykseen toivotaan osallistuvan niin palveluksessa olevien opistoupseereiden kuin evp-henkilöiden sekä heidän omaistensa.

Kuvien kertomaa -keräyksen järjestää Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistys ry yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansarunousarkiston kanssa. Parhaat kuvat ja tarinat palkitaan stipendillä. Osallistumalla keräykseen tehdään kunniaa ammattikuntamme työlle ja kerätään taas palanen ammattikuntamme historiaa talteen.

Valokuvakertomusten aihepiirejä voivat olla mitkä tahansa henkilökohtaiseen kokemuspäiriin sotilaana liittyneet tapahtumat.

Tarkempia menettelyohjeita kuvien käsittelystä ja lähettämisestä löytyy Päälystölehden numerosta 7/2010 (joulunumero). Kyseinen numero on liiton kotisivujen lehdistarkistossa.

Kaikesta kuvien lähettämiseen liittyvästä voi lisäksi kysyä Kansarunousarkiston kuva-arkistosta p. 0201 131 286, kotisivut www.finlit.fi. Kuvien aihepiireihin liittyvät tiedustelut voi osoittaa ATOP:n puheenjohtajalle **Keijo Koivistolle** p. 040 719 2308.

Kuvien lähetysosoite on:
Kansarunousarkisto/Kuva-arkisto
PL 259
00171 HELSINKI
Kuoreen merkintä
"ATOP ry Kuvien kertomaa"

Jokaisella kuvalla on tarina

Näihinkin oheisiin kuviin liittyy tarina. Oletko mukana kuvissa? Mitä parhaillaan teet? Ovatko kuvien laitteet vielä käytössä? Mitä niillä tehtiin?

Kuva ovat melko tuoreita, 2000-luvulta, mutta muutaman vuosikymmenen kuluttua ne ovat jo historiaa ja olisi hyvä saada tallennettua osaksi ammattiperinnettä – vielä kun asiat ovat tuoreessa muistissa.

Office Point

TOIMISTOTARVIKKEET LIIKELAHJAT

040 835 6565
www.officepoint.fi
posti@officepoint.fi

Evp-yhdistys toimii ikääntyvien parhaaksi

Teksti: Pertti Heikkilä

Kuva: Lappeenrannan kaupunki

*Rauhallista ja Hyvää Joulua
sekä menestystä tulevalle vuodelle*
Päällystöliiton evp-yhdistys ja Atop ry

Päällystöliiton evp-yhdistyksen toiminta noudattelee ensi vuonna jo tutuksi tulleita muotoja. Perinnepäiviä vietetään yhdessä ATOP:n kanssa Lappeenrannassa 10. – 11. maaliskuuta. Veljesillallinen on samalla evp-yhdistyksen 10-vuotisjuhla ja Atop:n 20-vuotisjuhla, joten puitteet tulevat olemaan hieman juhlavammat. Tarkempi ohjelma sekä juhlasta että perinnepäivistä tulee alkuvuodesta näkyviin kotisivuillemme.

Kesäpäiviä vietämme kanssa Kouvolassa 4. – 5. elokuuta, jolloin tutustutaan Utin helikopteritukikohtaan. Puolisot ja seuralaiset pääsevät tutustumaan Kiina Centeriin sekä Suutarin ruusukasvihuoneisiin ja puutarhaan. Veljesillallista vietämme Sokos Hotel Vaakunassa ja samassa paikassa majoitumme. Hamina Tattooon päätöspäivä on 5. elokuuta, joten halukkailla on mahdollista osallistua soittokuntien päätöskonserttiin varaamalla itse liput etukäteen.

Päällystöliiton edustajakokous ei kannattanut riittävällä äänimäärällä henkilöjäsenyyteen siirtymistä. Liiton työpanos ja voimavarat halutaan keskittää Puolustusvoimauudistuksen edunvalvontatyöhön. Henkilöjäsenyys olisi ollut evp-toimintaa paremmin tukeva ja me olimmekin sen kannalla, mutta jätimme kuitenkin äänestämättä. Aktiivijäsenten tulee tehdä päätökset siitä, minkälaisella järjestörakenteella he haluavat hoitaa omaa palkkaedunvalvontaansa.

Päällystöliiton evp-yhdistys on avannut keskustelun liiton suuntaan siitä, miten nykyisessä järjestörakenteessa henkilöt voisivat siirtyä automaattisesti evp-jäseneksi palveluksesta erottuaan. Nyt aktiivipalveluksesta luopuvan pitää ensin erota liiton jäsenyydestä päästäkseen evp-jäseneksi. Tavoitteena on, että jäsenyys liitossa jatkuisi virasta eroamisen jälkeen saumattomasti. Toimintamalli edellyttää ainakin nykyisten sääntöjen muuttamista yhdistystasolla. Evp-yhdistyksen jäsenpohjan laajentamiseksi voitaisiin sääntöjä muuttamalla vaikuttaa niin, että jäseniksi voitaisiin ottaa yhdistyksiä. Tiedämme, että erilaisia toimijoita maakunnista löytyy ja voisipa tämän kaltaiseenkin jäsenyyteen olevan tarvetta. Kaikki tietenkin riippuu siitä, miten säännöt, toimintatavat ja jäsenmaksut saadaan kaikille tasapuolisiksi.

Verkostoitumisella tehoa

Toimintamme Valtakunnallisessa eläkeläisjärjestössä VENK ry:ssä jatkuu. Sieltä kautta olemme jatkuvasti vaikuttamassa yhteiskunnallisella tasolla. Viimeksi VENK otti kantaa tulevaan vanhuspalvelulakiin lähettämällä kannanoton sosiaali- ja terveystoimintamietinnälle. Siinä esitettiin, että palvelujen saanti tulee olla subjektiivinen oikeus, hoitohenkilökunnan määrä tulee kirjata lakiin ja lain toteutumista on valvottava sekä se tulee saattaa voimaan pikaisesti. Toinen ka-

nava on Akavan senioriverkosto, josta me akavaperheen sisällä toimivat järjestöt toivomme selkeätä eläkeläisten edunvalvontaan suuntautuvaa toimielintä. Akavan uusi puheenjohtaja näytti meille vihreätä ja lupasi, että toiminnallamme on tilaus. Toimintamme tullaan virallistamaan ja meille tulee oma tehtäväkenttä Akavan sisällä. Toiminta näissä vaikuttavissa elimissä tähtää kokonaisvaltaiseen elämänlaadun paranemiseen ikääntyvien ihmisten parissa.

Tervetuloa Lappeenrantaan perinnepäiville

Päällystöliiton evp-yhdistyksen perinnepäiviä ja 10-vuotisjuhlaa vietetään yhdessä ATOP:n kanssa 10. – 11. maaliskuuta Lappeenrannassa. Ilmoittautuminen on Rakunnamäellä 10.3. klo 9.00 – 11.00. Lounaan jälkeen kokoonnutaan Maasotakoulun piha-alueelle klo 12.45 seppeleenlaskuun. Koulun esittelyn ja sotahistoriallisen esitelmän jälkeen tutustumme perinnetiloihin sekä tarkastamme entisen majoituskasarmimme kunnan.

Sotilaskodissa on mahdollisuus käydä kah-

villa klo 16.00 – 17.00 ja saunominenkin ennen veljesillallista on mahdollista. Illalla klo 19.00 kokoonnumme Lappeenrannan Upseerikerholle evp-yhdistyksen 10-vuotisjuhlaan (tumma puku).

Sunnuntaina tarjoillaan aamiaisen Rakuunaruokalassa klo 8.00 ja vuosikokoukset alkavat klo 9.00 Atop:n kokouksella upseerikerholla. Kokousten välillä juodaan kokouskahvit. Tarkemmat ohjelmatiedot löytyvät evp-yhdistyksen kotisivuilta www.evp-yhdistys.fi.

Osallistumismaksu 60 euroa sisältää lounaan, veljesillallisen, su aamiaisen ja majoittumisen. Veljesillallisen hinta 50 euroa. Sitovat ilmoittautumiset Risto Manniselle 24.2.2012 mennessä, risto.manninen@pp7.inet.fi

tai tekstiviestillä puh. 040 481 9358. Eri-tysruokavaliot mukaan. Ilmoittautuminen vahvistetaan maksamalla osallistumismaksu evp-yhdistyksen tilille FI50 1131 3000 108393, 24.2. mennessä.

Akavan tuore puheenjohtaja:

Senioriverkoston asema selvitetään

Teksti: Kirsti Lehtinen, Opetusalan Seniorijärjestö OSJ Kuva: Samuli Vahteristo

Akavan keväällä 2011 valittu puheenjohtaja Sture Fjäder lupasi Akavan senioriverkoston tapaamisessa, että Akavan strategian uudistamisen yhteydessä selvitetään senioriverkoston rooli. – Lisätään selvitystyöhön kohta Akavan senioritoiminta nyt ja tulevaisuudessa, hahmotteli Fjäder.

Tilaisuudessa mukana olleet runsaan 20 akavalaisen järjestön edustajat olivat tyytyväisiä tuoreen puheenjohtajan sanoista. Vajaat pari vuotta toiminut verkosto on alusta lähtien toivonut roolinsa kirkastamista.

Eläkepolitiikassa Akava haluaa säilyttää eri sukupolvien tasavertaisen kohtelun. Tämä tarkoittaa Fjäderin mukaan esimerkiksi sitä, että nuorten työntekijöiden pitää pysyä luottamaan työeläkejärjestelmän toimivuuteen. Samalla on pidettävä huolta siitä, että työeläkkeisiin kerätyissä varoissa tulot ja menot ovat tasapainossa.

Taitetun indeksin muuttamisesta puhuttaessa Fjäder asetteli sanansa tarkasti. Indeksien muuttaminen nostaisi todennäköisesti työeläkemaksuja. Kun tähän lisätään talouden heilahteluiden vaikutukset työeläkerahastoihin, voi olla, ettei työeläkejärjestelmä kestä puoliväli-indeksiin siirtymistä.

– Toivon ymmärrettävän, että Akavan pitää olla tasapuolinen, totesi Fjäder.

Akavassa toimii eläketöryhmä. Tämän työ-

ryhmän ja senioriverkoston edustajien yhteisen keskustelutilaisuuden järjestäminen on Fjäderin mukaan mahdollista. Lisäksi Akava voisi kuunnella senioreita esimerkiksi silloin, kun puhutaan sosiaalipolitiikasta.

Fokus yhteiskuntapolitiikkaan

Fjäderin johdolla Akava asettaa toimintansa selkeäksi fokuksesi yhteiskuntapolitiikan ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen. Akava pyrkii yhä selkeämmin mukaan päätösten valmistelutyöhön, oli sitten kyse hallitusohjelmasta tai muusta politiikasta.

Uusi puheenjohtaja haluaa työntekijöiksi entistä enemmän ihmisiä, joilla on poliittisesta toiminnasta kokemusta. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, ettei nykyinen henkilöstö olisi asiantuntevaa ja hyvää. Painopiste osassa mahdollisista uusrekrytoinneista muuttuu. Puoluepolitiikan tunkeutumisen Akavaan hän kuitenkin torjuu.

– Puoluepolitiikassa mukana olleilla on valmiina kytkökset poliittisiin päättäjiin ja poliittisen päätöksenteon tuntemus, nimesi Fjäder tällaisten rekrytointien etuja.

Akavan jäsenmäärä on viime vuosina kasvanut. Nyt keskusjärjestössä on 34 järjestöä. Tuore puheenjohtaja haluaa uudistaa myös jäsenjärjestöjen osallistumisen päätöksentekoon.

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistyksen vuosikokous

pidetään sunnuntaina 11.3.2012 klo 09.00 alkaen Lappeenrannan upseerikerholla, osoitteessa Upseeritie 2, 53900 Lappeenranta. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat.

Päällystöliiton evp-yhdistyksen vuosikokous

pidetään 11.3.2012 klo 10.00 alkaen Lappeenrannan Upseerikerhon tiloissa. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat. Äänioikeutta voidaan käyttää myös valtakirjalla. Kokoukseen osallistuva jäsen saa edustaa enintään kymmentä (10) yhdistyksen äänivaltaista jäsentä.

Päällystöliiton ja ATOP ry:n hallitus

Varaa ja virkisty

Päällystöliiton lomahuoneistot

Saariselkä (Markovilla)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1,8 – 17,36 – 38,52)

Koli (Hiisiranta)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1, 8 – 12, 52)

Vierumäki (Rauhalinna)

- viikko 305 €, sesonki 355 €
- viikonloppu 150 €, vrk 75 €
(sesonkiviikot 23 – 32)

Helsingin asunnot

Runeberginkatu (yksiö) 35 €/vrk
Runeberginkatu (kaksio) 60 €/vrk
Liiton ulkopuolisilta vuokraajilta vuokraushinnat peritään kaksinkertaisina pl. Upseeriliiton jäsenet.

Varaukset:

Pirkko Juslin 040 301 9290 tai
Sanna Karell 050 338 4048
tai sähköpostilla
toimisto@paallystoliitto.fi
www.paallystoliitto.fi

Upseeriliiton mökit

Vierumäki

Mökkien hinnat vaihtelevat 70–80 €
ensimmäinen vrk /seuraava 45–55 €/vrk
varaukset Päivi Schroderus,
puh. (09) 6689 4014
www.upseeriliitto.fi

Kuva: Pohjois-Lapin Matkailu

Kunnon ampumataulut

Kivääri 300 m koko: 1150x1300

SPOL koko: 570 x750 mm ja

RK 3 koko: 600 x 600 mm

Pa-Hu

OSAA PAHVIT JA PAKKAUKSET

saat varastostamme

Teollisuustie 2, 02880 Veikkola

Puh. 020-7891 000, Fax, 020 7891 099

E-mail: myynti@pa-hu.fi

Säkyylä
Satasyytä!

SUOMEN TYKISTÖMUSEO
Linnankasarmi Hämeenlinna

Tykkimiehet ry:n tuottamat elokuvat myynnissä museokaupassa tai tilattavissa postitse.
15€ / kpl tai 5 elokuvaa 50€
+ 10€ postikulut

Tykistömuseo toivottaa Päällystölehden lukijoille
Hyvää ja Rauhallista Joulua sekä Menestyksestä
Uutta Vuotta!

Avooina ma-la klo 11.00-17.00. Viikolla 51. suljettu

toimisto@tykistomuseo.fi ~ puh. (03) 682 4600
www.tykistomuseo.fi

*Rauhallista ja
Hyvää Joulua
sekä Onnea Alkavalle
Vuodelle 2012.*
Etelä-Suomen Lehtipalvelut Ky
Olavi Wahjaka

Jaakko Nyman ja saalis -
4,7 kilon metso.

Ukkometsosta joulukalkkuna

Teksti ja kuvat: Jaakko Nyman

Vuosi sitten, toiseksi viimeisenä metsästyspäivänä ammuin ukkometsoa lentoon, kahdesti ohi. Kyllä harmitti. Oliko ennakkoa liikaa vai liian vähän? Kysymys jäi vaivaamaan, eikä siihen löytynyt vastausta.

Kesän mittaan kävin harjoittelemassa savikiekkojen ampumista ja osallistuin RHY:n kisoihin. Oman seuran kisoissa saavutin tuloksen 14/25, joka oli sillä kertaa illan paras tulos.

Metsästys tänä syksynä meni vähän paremmin. Sain kaksi pompputeertä alas, ja molemmat laukaukset olivat hyviä. Ilmeisesti savikiekkoammunnoista oli ollut hyötyä.

Kiertelin toiseksi viimeisenä metsästyspäivänä samalla alueella, jossa vuosi sitten ammuin ohi. Mielessä pyöri ajatus: nyt ei ammuta ohi. Metso ei kuitenkaan ollut entisellä paikalla, näin kyllä sen mutta se lähti liian kaukaa.

Ajoin autolla kotiin, kun näin tutulla hakkuaaukealla lakkapäätäjän latvassa mustan möykyn. Näin että ukkometsohan se siellä istua kenottaa. Ei muuta kuin auto parkkiin, kivääri ja haulikko käteen ja hiipiminen kohti aukeata. Sitten tajusin, että

ampumasuunta on suoraan kohti läheistä kirkonkylää. Palasin autolle, ajoin eteenpäin ja uusi yritys. Muistin, että aukealla oli taimikkoa ja pusikkoa, jonka suojassa pääsisin ryömimään kiväärillä ampumaetäisyydelle. Päästyäni vähän matkaa huomasin, että pusikko loppuu ja metsolla on suuren männyn latvasta suora näköyhteys minuun.

Pienen miettimisen jälkeen päätin jatkaa ryömimistä mahdollisimman matalana, hitaasti, ja kohtisuoraan. Toisessa kädessä kivääri, toisessa haulikko, ryömin metri kerrallaan, naama maassa. Välillä nostin päätän sen verran että näin metson kääntelevän päätään männyn latvassa. Koko ajan pelkäsin sen näkevän minut ja lähtevän lentoon.

Pääsin noin 150 metrin päähän kiven taakse, mutta päätin yrittää vielä lähemmäs, noin 100:n metriin. Siltä matkalta olin viime viikolla pudottanut ukkoteeren latvasta. Jatkoin ryömimistä hitaasti ja varovasti. Kun pääsin lähelle tavoitteeksi asettamaani mätästä, näin kun metso lähti lentoon. Nousin pystyyn haulikko kädessä: se oli sitenkin nähnyt minut. Seurasin lentorataa ja sitten näin kuinka metso alkoi kaartaa mi-

nua kohti ja pudottaa korkeutta. Suunta oli takanani oleva kuusikko. Metso tuli liitämällä noin 20 metrin päästä sivuttain. Nostin haulikon ja ammuin nopeasti kaksi kertaa. Näin että sattui. Metso putosi kuin sakaava pommikone maahan. Latasin haulikon nopeasti ja lähestyin ampumavalmiina paikkaa, johon olin nähnyt sen putoavan. Metso makasi maassa siivet levällään ja värisi. Sitten värinä loppui ja tuli aivan hiljaisesta. Odotin vielä hetken, ja sitten nostin sen maasta molemmin käsin. En ole koskaan pitänyt niin isoa lintua sylissäni. Kannon metson autolle ja erämajalla ollut vaaka näytti painoksi 4,7 kg.

Vein metson täytettäväksi. Kun täyttäjä avasi linnun selvisi, miksi se ei lähtenyt karakuun, niin kuin yleensä tapahtuu. Yksi haulista oli lävistänyt sydämen. Sitten täyttäjää kysyi: haluatko lihat? Totta kai halusin. Niin mahtavia rintalihoja en ole ennen nähnyt.

Ensi joulusta tuleekin ikimuistoinen, Jaakko Nymanin perheessä syödään ensimmäistä kertaa "joulukalkkunaa".

Lukijalle

Oheinen evp-yhdistyksen jäsenen Jaakko Nymanin metsästystarina on mielenkiintoinen. Lehden toimitus päätti julkaista sen, koska toimituksellinen aineisto antoi myöten. Päälystölehden sisältö painottuu jatkosakin selvästi edunvalvontaan. Liiton jäsenistä kuitenkin moni metsästää ja kalastaa tai harrastaa intohimoisesti jotain muuta. Toimitus ottaa vastaan lukijoiden lyhyitä harrastusjuttuja kuvien, mutta julkaisee niitä harkintansa mukaan vain, jos lehteen jää tilaa. Jutuista ei makseta palkkiota.

The Institute Officers' Union retains its organization

Throughout its history, membership in the Institute Officers' Union has been organized through local associations. This organizational structure is more than 80 years old and has been proven to work in various situations.

The Union has looked at implementing a direct personal membership instead of the current associations membership. The Officers' Union has implemented it, and its applicability in our union has been evaluated especially during this year.

Based on deliberations by local associations, the representatives' congress decided that it would not be prudent to completely rework our union's organization in the present, rapidly changing environment. The old and familiar organization creates a feeling of safety in a challenging situation. The decision is a sensible one and releases resources to the union's core task. The crucial functionaries can now concentrate

heavily on guarding our members' interests in the impending Defence restructuring. At least the union office breathed a collective sigh of relief.

The Institute Officers' Union was founded in 1929 by local garrisons' associations. Over the decades, the organization has evolved to closely match the administrative organizations of the Defence Forces and Border Guard. It has been easy to find a "partner" in our organization to negotiate with the employers or a familiar steward, working close by, to support members in discussions.

The different membership models of the Institute Officers' Union and the Officers' Union have not hindered a working relationship. All levels have been able to effectively safeguard their members' interests. A tried and tested method of working provides a solid foundation for tackling future changes. The cooperation can and should be de-

veloped further. Different organizations do not prevent it.

Defence restructuring will probably yield significant changes to the administrative structure. The Union must consider its own organization and operations when details of the restructuring become known. It will be useful to scrutinize and, if necessary, adjust our activities to be more effective and responsive to future environments and challenges. However, we now must give the highest priority to the safeguarding and support required by our members during the Defence restructuring.

I wish our members, their families and our partners a peaceful Christmas time.

Antti Kuivalainen
Chairman

A Fresh Wind Blows at West Finland Coast Guard

By Samuli Vahteristo, Photos: West Finland Coast Guard archives

Reorganization of the administrative units at the Border Guard, implemented in the beginning of this year, will continue to bring new changes to the West Finland Coast Guard. According to Captain (Navy) Henrik Wärnhjelm, administrative and managerial functions and personnel will be further downsized and non-essential real estate is being phased out. The aim of these measures is to secure and allocate resources for the challenges posed by increased sea lane traffic and cooperation with other government bodies.

The commander of West Finland Coast Guard emphasizes that technical improvements, new high-power patrol boats (PV08) and consolidated command and control in the future center of maritime safety in Turku will combine to ensure a higher level of maritime safety, sea border control and interagency cooperation as well as cost effectiveness.

The West Finland Coast Guard HQ, the Command and Control center and Turku marine rescue center MRCC will take over new, renovated premises in the Turku center of maritime safety late next year.

- Cooperation will be more effective when the West Finland Marine Traffic Control Center (VTS), the national center for cooperative border control in the Baltic Sea, Turku harbor, the road transport agency and the Aboa Mare maritime school will operate under the same roof. The VTS center and MRCC are located next to each other and their offices can be combined, if necessary. That way we can have a large space for combined agency command center for special maritime needs, Wärnhjelm describes the new multi-agency center.

Befälsförbundet fortsätter med sin nuvarande organisationsstruktur

Medlemskap i Befälsförbundet har alltid baserat sig på ett medlemskap i lokalt fungerande föreningar. Denna över 80 år gamla organisationsstruktur har visat sig vara en fungerande lösning i olika intressebevakningssituationer. Inom förbundet har man övervägt att ta i bruk personligt medlemskap istället för det nuvarande föreningsmedlemskapet. Modellen används av Upseeriliitto och dess användbarhet som medlemsstruktur har bedömts speciellt under det gångna året. På basen av överväganden i föreningarna, beslöt representantmötet, att det inte är förnuftigt att göra stora ändringar i förbundets organisation i den nuvarande situationen. Att fungera med en beprövad och känd organisation medför en känsla av säkerhet i den utmanande intressebevakningssituationen. Representantmötets beslut är klokt och frigör resurser för intressebevakningen. De centrala aktörerna kan nu satsa mer än tidigare på de ökade intressebevaknings-

behoven, som uppstått genom Försvarsmaktens omstrukturering. Åtminstone på förbundets kansli pustade man av lättnad. Befälsförbundet grundades år 1929 genom lokalföreningarna i garnisonerna. Under årtiondenas gång har föreningsstrukturen utvecklats så, att de strukturellt i huvudsak motsvarar Försvarsmaktens och Gränsbevakningsväsendets administrativa enheter. Från vår intressebevakningsorganisation har man lätt funnit ett "arbetspar" till förhandlingar och samtal med arbetsgivarparten, samt en förtroendeman som är känd och nära till hands som stöd för medlemmarna. Befälsförbundets och Upseeriliittos olika modeller för medlemskap har inte hindrat ett fungerande samarbete. Man har kunnat sköta intressebevakningen effektivt på alla plan. Det är bra, att möta de kommande förändringarna med en verksamhetsmodell, som redan tidigare visat sig vara fungerande. Samarbetet kan och bör utvecklas till allt mer djupgående. Olika organisa-

tionsstrukturer är inget hinder. Försvarsmaktens omställningar kommer troligtvis att betydligt ändra de administrativa enheternas struktur. Förbundet bör se över den egna organisationsstrukturen och verksamhetssätten när omställningen som helhet väl blivit klar. Det finns ett behov att granska förbundets verksamhet och att vid behov justera verksamheten så, att den fungerar effektivt också i den framtida verksamhetsomgivningen och framtidens utmaningar. Det ökade intressebevakningsbehovet, som Försvarsmaktens omstrukturering medför, bör dock för tillfället prioriteras som att vara den viktigaste uppgiften.

Jag tillönskar medlemmarna, familjerna och samarbetskumpanerna en Fridfull Jul-tid.

Antti Kuivalainen
Ordförande

Nya vindar i Västra Finlands Sjöbevakningssektion

Samuli Vahteristo

Omstruktureringen av administrationen inom Gränsbevakningsväsendet medför i fortsättningen ännu fler förändringar åtminstone inom Västra Finlands Sjöbevakningssektion. Enligt kommodor Henrik Wärnhjelm, kommer man ytterligare att minska på funktionerna kring administration och ledande, minska personalen samt att sträva till att uppgäva onödiga fastigheter. Genom detta strävar man till att säkra och rikta resurserna till den ökade trafiken till havs och utmaningarna i samband med samarbetet emellan myndigheterna. Kommendören för Västra Finlands Sjöbevakningssektion betonar, att den tekniska utvecklingen, de nya toppeffektiva patrullbåtarna (PV 08) samt koncentrerandet av ledandet och övervakningen till den nya multimyndighetscentralen (Turun "Meriturvallisuuskeskus"), tillsammans garanterar, att sjösäkerheten och nivån på gränsbevakningen till havs, samt myndighetssamarbetet förbättras och blir kostnadseffektivare.

I slutet på nästa år, tar Staben för Västra Finlands Sjöbevakningssektion, Johto- ja valvontakeskus (ledning, bevakning) samt Meripelastuskeskus MRCC Turku (sjöräddning), emot sanerade utrymmen i Turun "Meriturvallisuuskeskus", som är belägen i hamnen.

Samarbetet intensifieras, då även Länsi-Suomen meriliikenteen ohjauskeskus (VTS-keskus)(styrande), den nationella centralen för gränsbevakningssamarbetet i Östersjön, Åbo hamn, Landtrafikcentralen samt Aboa Mare sjöfartsskola, flyttar in i samma faciliteter. VTS-centralens och MRCC Turkus faciliteter är bredvid varandra, och dessa kan vid behov sammankopplas till ett utrymme. På så vis får man ett större utrymme till ledningscentral för Yhteistyöviranomaiset (Samarbetsmyndigheterna) med tanke på specialbehov till havs, berättar Wärnhjelm om den nya multimyndighetscentralen.

LAUNCHER IS SKIES ARE
READY STEADY
GO!

ROBONIC
UAV launching systems

ROBONIC
RATUFC • FINLAND

www.robonic.fi